

BEZPEČNOSTNÍ ANALÝZA ÚSTECKÉHO KRAJE ZA ROK 2022

**DOPROVODNÝ DOKUMENT
STRATEGIE PREVENCE KRIMINALITY
NA ÚZEMÍ ÚSTECKÉHO KRAJE
NA OBDOBÍ 2023 – 2028**

Ústí nad Labem – aktualizace 2023

Obsah

1 ÚVOD	4
2 ANALÝZA KRIMINALITY KRAJE	5
2.1 Trestná činnost v regionech ČR a v Ústeckém kraji	5
2.2 Trestná činnost v Ústeckém kraji v roce 2022	7
2.2.1 Kriminogenní faktory v ČR a kraji a v rámci územních odborů Policie ČR	8
2.2.2 Pachatelé trestné činnosti	9
2.2.3 Oběti trestné činnosti	9
2.3 Jednotlivé druhy trestné činnosti	10
2.3.1 Majetková kriminalita	10
2.3.2 Násilná kriminalita	11
2.3.3 Mravnostní kriminalita	11
2.3.4 Drogová kriminalita	12
2.3.5 Kybernetická kriminalita	13
2.3.6 Přestupky	13
2.3.7 Bezpečnost silničního provozu	13
2.4 Analýza trestných skutků v jednotlivých okresech Ústeckého kraje	13
2.5 Analýza trestných skutků v působnosti obvodních oddělení Policie ČR v kraji	15
2.5.1 Okres Děčín	15
2.5.2 Okres Chomutov	17
2.5.3 Okres Litoměřice	18
2.5.4 Okres Louny	20
2.5.5 Okres Most	21
2.5.6 Okres Teplice	22
2.5.7 Okres Ústí nad Labem	24
2.5.8 Pořadí obvodních oddělení PČR v kraji v roce 2022 v porovnání s rokem 2021	25
2.6 Analýza rizikovosti územních jednotek v kraji	29
2.6.1 Rizikovost okresů Ústeckého kraje v roce 2022	30
3 SOCIO-DEMOGRAFICKÁ ANALÝZA	32
3.1 Základní demografické údaje	32
3.2 Vývoj počtu obyvatel	32
3.3 Věková struktura obyvatelstva	33
3.4 Vzdělanostní skladba obyvatelstva	34
3.5 Další údaje o obyvatelstvu Ústeckého kraje	34
3.6 Průmysl v regionu	35
3.7 Trh práce a (ne)zaměstnanost	35
3.8 Školství	36
3.9 Sociální služby a zdravotnictví	37
3.10 Analýza vybraných skupin obyvatelstva a působnost orgánů veřejné správy a jiných subjektů (systém pomoci)	37
3.10.1 Děti a mladiství	37
3.10.2 Dospělí	56
4 INSTITUCIONÁLNÍ ANALÝZA	60
4.1 RESORT MINISTERSTVA VNITRA ČR	60
4.1.1 Strategie prevence kriminality v ČR na léta 2022 až 2027	62
4.1.3 Typy projektů prevence kriminality	63
4.1.4 Policie ČR	68
Policie ČR	68
4.2 RESORT MINISTERSTVA PRÁCE A SOCIÁLNÍCH VĚCÍ	70
4.2.1 Sociální služby – poskytování, organizace a financování	71
4.2.2 Financování sociálních služeb	74
4.3 RESORT MINISTERSTVA SPRÁVEDLNOSTI	75
4.4 RESORT MINISTERSTVA ŠKOLSTVÍ, MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY	77
4.4.1 Specifická školská zařízení pro výkon ústavní nebo ochranné výchovy a preventivně výchovnou péči	78
4.4.2. Programy vyhlašované MŠMT	79
4.5 RADA VLÁDY ČR PRO ZÁLEŽITOSTI ROMSKÉ MENŠINY	81
4.5.1 Dotační programy zaměřené na integraci romské menšiny	82
4.5.2 Systém organizace a úloha krajů a obcí v oblasti integrace příslušníků romské komunity	85

4.5.3 Agentura pro sociální začleňování	85
4.6 Rada vlády pro koordinaci politiky v oblasti závislosti	86
4.7 ÚSTECKÝ KRAJ	88
4.7.1 Odbor sociálních věcí.....	88
4.7.2 Odbor školství, mládeže a tělovýchovy	89
4.7.3 Městské či obecní policie	90
4.8 NADACE A NADAČNÍ FONDY	90
5 VÝSLEDKY A SHRUTÍ.....	91
6 ZÁVĚR.....	93
Seznam použité literatury.....	94
Internetové zdroje	94
Seznam použitých zkratk	95
Seznam tabulek	96
Seznam grafů	97
PŘÍLOHA.....	98

1 ÚVOD

Dne 6. dubna 2022 vláda ČR schválila svým usnesením č. 276 novou Strategii prevence kriminality v České republice na léta 2022-2027 (dále jen Strategie PK ČR), která plní funkci základního strategického dokumentu preventivní politiky státu. Strategický dokument je členěn do tří úrovní, stejně jako v předchozím dokumentu: republikové, krajské a lokální.

Kraje koordinují preventivní aktivity na svém území. Zároveň je kladen důraz na komplexní přístup při řešení bezpečnostní situace a problémů spojených s trestnou činností a přestupky. Kraj plánuje preventivní aktivity na svém území a zároveň pomáhá při plánování a realizaci preventivních opatření v obcích všech správních úrovní v kraji.

Na realizaci aktivit prevence kriminality může kraj a obce obdržet finanční dotaci ze státního rozpočtu na základě předložených projektů obcí a kraje v Programu PK MV pro konkrétní rok. V roce 2022 bylo v rámci Ústeckého kraje podáno 38 projektů ze 17 měst a obcí, 7 projektů bylo investičních a 31 projektů neinvestičních. K podpoře bylo navrženo 36 projektů. Ústecký kraj podal 1 projekt. Celkem bylo žádáno o 20.849.015 Kč. Podpořeno bylo celkem 34 projektů v celkové výši 11 282 159 Kč – 7 projektů investičních a 27 neinvestičních.

Aby kraj a obce mohly finanční prostředky na program prevence kriminality čerpat, je třeba, aby splnily podmínky nastavené Strategií PK ČR. Mezi hlavní podmínky kraje patří zpracovat strategii prevence kriminality. Ústecký kraj má zpracovaný strategický dokument na období pěti let – Strategie prevence kriminality na území Ústeckého kraje na období 2023 – 2028. Součástí tohoto dokumentu je každoročně aktualizovaná Bezpečnostní analýza, tím jsou vytvořeny podmínky pro organizaci systému krajské úrovně prevence kriminality.

Strategie prevence kriminality kraje je základním dokumentem rozvoje prevence kriminality na území kraje. Vychází přitom z priorit a strategických cílů PK ČR, platné legislativy, ale i ze zkušeností odborníků z řad veřejných institucí, poskytovatelů sociálních služeb a jiných subjektů, které působí v oblasti sociální prevence a prevence kriminality.

Podkladovým materiálem pro tvorbu tohoto strategického dokumentu a preventivních programů je každoročně aktualizovaná Bezpečnostní analýza Ústeckého kraje. Ta je rozdělena na tři části:

1. **analýza kriminality v kraji** – rozbor vývoje trestné činnosti na území kraje a v jednotlivých lokalitách kraje, rozbor kriminality podle jednotlivých druhů trestné činnosti, pachatelů a obětí,
2. **socio-demografická analýza** – rozbor vybraných ukazatelů kraje – vývoj nezaměstnanosti, vzdělanostní struktura obyvatelstva a jiné. Pozornost je zaměřena především na analýzu vybraných skupin **obyvatelstva ohrožených sociálním vyloučením**,
3. **institucionální analýza pro oblast prevence kriminality** se zaměřuje na činnost subjektů působících na poli prevence kriminality a prevence sociální (orgány státní správy, samosprávy, neziskového a komerčního sektoru). Rozbor byl rozdělen **podle působnosti jednotlivých resortů ministerstev** a jiných centrálních orgánů (Rada vlády pro záležitosti romské menšiny a Rada vlády pro koordinaci protidrogové politiky). Byl proveden přehled dotačních titulů jednotlivých resortů, ze kterých jsou financovány preventivní aktivity. Větší pozornost byla věnována vybraným sociálním službám, jako hlavním nositelům aktivit sociální prevence.

Aktualizaci Bezpečnostní analýzy Ústeckého kraje provedla Pracovní skupina pro prevenci kriminality Ústeckého kraje složená ze zástupců institucí veřejné správy působících v oblasti sociální prevence a prevence kriminality. Tato pracovní skupina zpracovala také Strategii prevence kriminality Ústeckého kraje na období 2023 – 2028 (dále jen Strategie kraje).

Bezpečnostní analýza Ústeckého kraje za rok 2022 – aktualizace 2023 vychází ze Zprávy o bezpečnostní situaci v oblasti veřejného pořádku a vnitřní bezpečnosti na území Ústeckého kraje za rok 2022 ve srovnání s rokem 2021, která je vydávána Krajským ředitelstvím policie Ústeckého kraje a dále vychází ze Zprávy o situaci v oblasti vnitřní bezpečnosti a veřejného pořádku na území České republiky v roce 2022 vydávanou Ministerstvem vnitra České republiky.

2 ANALÝZA KRIMINALITY KRAJE

2.1 Trestná činnost v regionech ČR a v Ústeckém kraji

V roce 2022 bylo registrováno v České republice celkem 181 991 trestných činů, což je o 28 758 více než v roce 2021. Nejvyšší podíl na počtu trestných činů v absolutních číslech má hlavní město Praha (40 704) a následují kraje Moravskoslezský (21 884), Středočeský (19 775), a Jihomoravský (18 579). Nejnižším počtem trestných činů v absolutních číslech jsou tradičně zatíženy kraje Vysočina, Pardubický a Karlovarský kraj (viz tabulka 1).

Vývoj kriminality v jednotlivých krajích do roku 2018 měl klesající trend. V roce 2019 došlo téměř ve všech krajích (výjimkou byl Liberecký kraj) k nárůstu evidované trestné činnosti ve srovnání s rokem 2018. V roce 2020 – 2021 došlo ve všech krajích k výraznému poklesu sledované kriminality. Jednou z příčin byla zcela jistě pandemická situace způsobená nemocí COVID-19. V roce 2022 opětovně dochází k nárůstu evidované trestné činnosti, která je srovnatelná s rokem 2019.

Srovnává-li se pořadí krajů po přepočtu trestných činů na 10 tis. obyvatel (tzv. indexaci), pak na prvním místě zůstává tradičně hl. m. Praha (317,93 trestných činů), kterou s velkým odstupem následují kraje – **Ústecký (205,21 tr. činů)**, Liberecký (192,12) a Moravskoslezský (186,22 tr. č.). Skladba i pořadí krajů, které jsou nejvíce zatíženy trestnou činností, zůstává v průběhu sledovaných let obdobná. Nejnižší kriminalitou se i nadále vyznačují kraje Zlínský (104,55 tr. činů), Vysočina (103,92 trestných činů) a Pardubický (101,58 tr. činů). I zde platí, že skladba nejméně zatížených krajů zůstává stejná.

Na úroveň objasněnosti kriminality má vliv řada variabilních faktorů, zejména důvěra občanů v bezpečnostní orgány, obava ze msty pachatelů, pojištění, kvalita a možnosti odhalování v nových oblastech (např. oblast trestných činů v kyberprostoru) a evidence trestné činnosti kontrolními orgány.

Tabulka 1 – Celková kriminalita v krajích (VÚSC) České republiky v letech 2021 a 2022 a meziroční změna vývoje

KRAJ	Počet obyvatel			Celková TČ - absolutní čísla			Index TČ na 10 tis. obyvatel			pořadí dle indexu 2022
	Počet obyvatel 2021	Počet obyvatel 2022	změna proti roku 2021	2021	2022	rozdíl (2022-2021)	2021	2022	rozdíl (2022-2021)	
ČR	10 516 707	10 526 073	9 366	153 233	181 991	28 758	145,70	172,90	27,20	
Praha	1 275 406	1 280 299	4 893	35 136	40 704	5 568	275,49	317,93	42,44	1.
Středočeský	1 386 824	1 394 013	7 189	17 625	19 775	2 150	127,09	141,86	14,77	9.
Jihočeský	637 047	637 302	255	7 484	8 916	1 432	117,48	139,90	22,42	10.
Plzeňský	579 707	579 941	234	8 224	10 207	1 983	141,86	176,00	34,14	5.
Karlovarský	283 210	282 932	-278	3 754	4 939	1 185	132,55	174,56	42,01	6.
Ústecký	798 898	797 467	-1 431	14 333	16 365	2 032	179,41	205,21	25,80	2.
Liberecký	437 570	437 178	-392	6 586	8 399	1 813	150,51	192,12	41,61	3.
Královéhradecký	542 583	542 084	-499	5 268	6 659	1 391	97,09	122,84	25,75	11.
Pardubický	514 518	514 887	369	4 420	5 230	810	85,91	101,58	15,67	14.

Vysočina	507 025	504 212	-2 813	4 374	5 240	866	86,27	103,92	17,65	13.
Jihomoravský	1 184 568	1 185 744	1 176	15 544	18 579	3 035	131,22	156,69	25,47	7.
Olomoucký	622 930	622 570	-360	7 802	9 114	1 312	125,25	146,39	21,14	8.
Moravskoslezský	1 177 989	1 175 150	-2 839	17 865	21 884	4 019	151,66	186,22	34,56	4.
Zlínský	572 432	571 960	-472	4 818	5 980	1 162	84,17	104,55	20,38	12.

Zdroj: KŘPČR ÚK, MV ČR, www.czso.cz

V tabulce č. 1 je zaznamenán absolutní počet zjištěných trestných činů v roce 2022 v krajích. V našem kraji došlo k evidované trestné činnosti ve výši 16 365 skutků, dále index trestných činů na 10 tisíc obyvatel (v Ústeckém kraji to bylo – 205,21), který umožňuje porovnání v rámci jednotlivých lokalit, dále jsou zde zaznamenány změny oproti předcházejícímu roku a také pořadí krajů v České republice. Lze konstatovat, že v roce 2022 zaznamenaly všechny kraje výrazný nárůst počtu trestných činů na svých územích. Ústecký kraj je v rámci indexového porovnání tradičně druhým krajem s nejvyšším počtem trestných činů (za Prahou).

Nárůst nápadu trestné činnosti souvisí s úplným rozvolněním protiepidemických opatření a také poklesem životní úrovně obyvatelstva, způsobeným vysokou inflací. V roce 2022 pokračoval sílící trend páchaní trestné činnosti prostřednictvím internetu. Došlo rovněž k prudkému nárůstu kybernetické kriminality. K tomuto trendu významně přispěla digitalizace společnosti a přesouvání různých činností běžného života do oblasti kyberprostoru v období pandemie COVID-19, ale také neustálý rozvoj informačních technologií majících potenciál usnadnit páchaní trestné činnosti za současné minimalizace rizika odhalení pachatelů.

Přetrvávající nepříznivý stav odpovídající náladě ve společnosti je v Ústeckém kraji zapříčiněn více faktory. **Za nejvýraznější lze označit nejvyšší podíl nezaměstnaných osob v mezikrajském srovnání (k 31. 12. 2022 – 5,54 %).** Zdá se, že významnější úlohu v této charakteristice hraje nízká kvalifikace zde žijících lidí, vysoký podíl sociálně vyloučených lokalit a počet obyvatel v nich žijících v rámci kraje (počet obyvatel v těchto lokalitách se zvedl z 22 na 38,5 tisíce (GAC: Analýza sociálně vyloučených lokalit v ČR: 2015, str. 32). Zároveň je velmi pravděpodobné, že se tento počet dále v čase navyšuje. Důvodem je, kromě jiného, stále přetrvávající migrace obyvatel i z jiných částí České republiky. Tato situace byla řešena od roku 2017, kdy bylo v mnohých městech a obcích Ústeckého kraje zaváděno opatření obecné povahy (jednalo se o místa s vyšším výskytem sociálně nežádoucích jevů) podle § 33d zákona č. 111/2006 Sb., o pomoci v hmotné nouzi, ve znění pozdějších předpisů. Ústavní soud toto ustanovení zákona o pomoci v hmotné nouzi zrušil k 31.08.2021.

U celkové kriminality v rámci celé České republiky došlo v roce 2022 k výraznému nárůstu trestné činnosti. Jak již bylo výše uvedeno, celkový počet trestných činů stoupl o 28 758 na 181 991. Indexová hodnota počtu trestných činů na 10 tisíc obyvatel narostla oproti roku 2022 o 25,80 trestných činů na hodnotu 172,90. Za posledních pět let tak v České republice došlo k poklesu evidované trestné činnosti téměř pouze o 5,41 %, což znázorňuje tabulka č. 2.

Tabulka 2 – Vývoj celkové kriminality v krajích (VÚSC) České republiky v letech 2018 až 2022 a meziroční změna vývoje

KRAJ	Evidovaná celková trestná činnost					meziroční vývoj v %				
	2018	2019	2020	2021	2022	2018 až 2019	2019 až 2020	2020 až 2021	2021 až 2022	2018 až 2022
ČR	192 405	199 221	165 525	153 233	181 991	3,54	-16,91	-7,43	18,77	-5,41
Praha	47 601	49 863	38 059	35 136	40 704	4,75	-23,67	-7,68	15,85	-32,56
Středočeský	19 210	20 428	18 091	17 625	19 775	6,34	-11,44	-2,58	12,20	-18,23
Jihočeský	8 861	9 229	7 947	7 484	8 916	4,15	-13,89	-5,83	19,13	-26,52
Plzeňský	9 923	10 324	8 996	8 224	10 207	4,04	-12,86	-8,58	24,11	-7,06
Karlovarský	5 034	5 735	4 422	3 754	4 939	13,93	-22,89	-15,11	31,57	-11,26
Ústecký	16 560	17 099	14 872	14 333	16 365	3,25	-13,02	-3,62	14,18	-19,07
Liberecký	9 065	8 572	7 290	6 586	8 399	-5,44	-14,96	-9,66	27,53	-20,64
Královéhradecký	6 723	7 132	5 794	5 268	6 659	6,08	-18,76	-9,08	26,40	-20,48
Pardubický	5 558	5 636	4 778	4 420	5 230	1,40	-15,22	-7,49	18,33	-19,47
Vysočina	5 312	5 538	4 835	4 374	5 240	4,25	-12,69	-9,53	19,80	-19,23
Jihomoravský	19 562	19 757	16 985	15 544	18 579	1,00	-14,03	-8,48	19,53	-21,36
Olomoucký	9 332	9 838	8 369	7 802	9 114	5,42	-14,93	-6,78	16,82	-27,85
Moravskoslezský	23 465	23 885	19 635	17 865	21 884	1,79	-17,79	-9,01	22,50	-25,98
Zlínský	6 199	6 185	5 452	4 818	5 980	-0,23	-11,85	-11,63	24,12	-26,3

Zdroj: KŘPČR ÚK, Policie ČR a MV ČR, 2023

Základní údaje o trestné činnosti v rámci České republiky:

Celková kriminalita – počet registr. skutků	181 991	(+28 758, +18,8 %)
Počet objasněných skutků	81 474	(+8 981, +12,4 %)
Objasněnost	44,8 %	(-2,5 %)
Počet dodatečně objasněných skutků	14 755	(-496, -3,3 %)
Počet objasněných skutků celkem	96 229	(+8 485, +9,7 %)
Počet stíhaných osob	75 474	(+5 725, +8,2 %)
Výše zjištěných škod	19,6 mld. Kč	(-7,5 mld. Kč, -27,7%)

Zdroj: MV ČR 2023

2.2 Trestná činnost v Ústeckém kraji v roce 2022

Z hlediska **celkového vývoje kriminality** je trestná činnost v Ústeckém kraji od roku 2018 víceméně konstantní a nedochází k významným výkyvům. V roce 2019 byl sice zaznamenán mírný nárůst evidované trestné činnosti, ale pouze o 3,25%. Rok 2020 byl pak ve znamení poklesu evidované trestné činnosti. Důvodem byla zejména pandemická situace způsobená nemocí COVID-19. Tato skutečnost je znázorněna grafem 1 na této stránce. **V roce 2022 byla registrovaná kriminalita v Ústeckém kraji na srovnatelné úrovni jako v roce 2018.** Primární příčina nárůstu nápadu kriminality je spatřována zejména v odeznění utlumujícího účinku vládních opatření přijímaných v souvislosti s epidemií COVID-19. Další vliv na zhoršení sociálně ekonomické situace obyvatelstva může být i válečný konflikt na Ukrajině a související zvyšování cen, což dokazuje i výrazný nárůst majetkové kriminality.

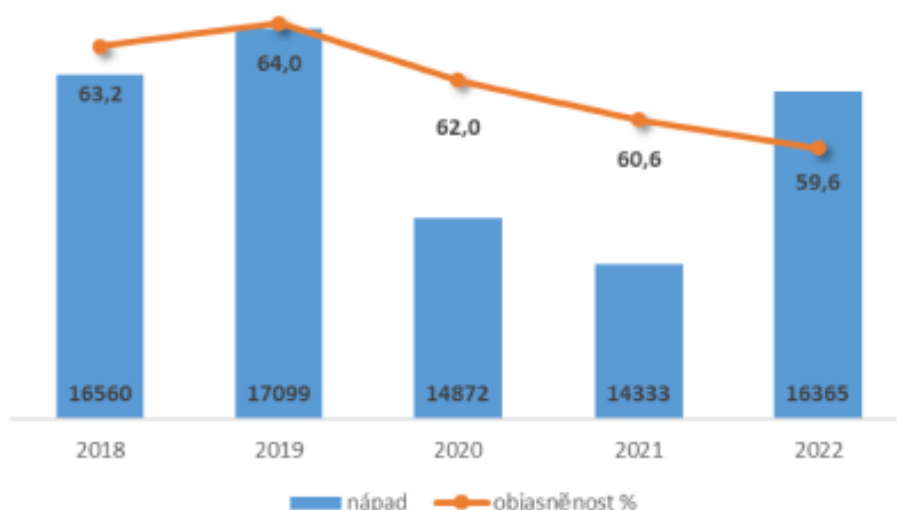
Dalším významným specifickým fenoménem roku 2022 je rozšíření páchaní kriminality v kyberprostoru. U tohoto druhu kriminality se jedná o masivní nárůst nápadu trestné činnosti. Více je tento druh kriminality popsán v kapitole 2.3.5.

V případě obecné kriminality, je zaznamenán vzestup násilného jednání. Zejména se jedná o kvalifikované zločiny proti životu a zdraví, např. vraždy, což bylo predikováno již v roce 2021. Spouštěcím faktorem může být frustrace a psychická nepohoda ve společnosti, trvající válečný konflikt na Ukrajině, zvyšování cen základních potřeb a zvýšená konzumace alkoholických nápojů a jiných návykových látek.

V rámci Krajského ředitelství Policie Ústeckého kraje (dále KŘPÚK) došlo ve všech sedmi územních odborech k nárůstu evidované trestné činnosti. Největší podíl trestné činnosti byl zaznamenán u územních obvodů v Děčíně a Mostě. Naopak nejnižší podíl trestné činnosti byl v Lovosicích. Nejzatíženějšími obcemi v Ústeckém kraji jsou Šluknov, Most a Dubí. Mezi nejméně zatíženými obcemi našeho kraje se zařadilo město Lovosice, Duchcov a Postoloprty.

Zdroj: KŘPČR ÚK, 2023

Graf 1 – Vývoj celkové trestné činnosti v Ústeckém kraji v letech 2018 – 2022

Zdroj: Zpráva o bezpečnostní situaci, KŘPČR ÚK, 2023

2.2.1 Kriminogenní faktory v ČR a kraji a v rámci územních odborů Policie ČR

Kriminogenní faktory v regionu zůstávají shodné jako v předcházejících obdobích. Trvalou hrozbou je existence velkého počtu tzv. **sociálně vyloučených lokalit** na území Ústeckého kraje, kde se soustřeďují rodiny plně závislé na dávkách státní sociální podpory, či spíše dávkách hmotné nouze. Na počátku roku 2015 byla aktualizována Analýza sociálně vyloučených lokalit v ČR – dle této analýzy se počet sociálně vyloučených lokalit zvýšil z 63 na **89**, počet osob v těchto lokalitách žijících vzrostl z 22 tisíc na **38,5 tisíce**. Lze se však, dle terénních šetření domnívat, že aktuálně je jak počet lokalit, tak i lidí, kteří zde bydlí, vyšší. Zpráva o bezpečnostní situaci KŘPČR ÚK v roce 2020 uvádí dokonce 189 lokalit nesoucích známky sociálního vyloučení (každoročně se toto číslo zvyšuje). V roce 2022 byla situace v sociálně vyloučených lokalitách stabilizována. Ústecký kraj patří mezi ekonomicky slabé a chudé regiony, což má za následek sestěhovávání sociálně vyloučených osob do bytů, které za nízkou cenu spekulanti vykupují a pronajímají osobám pobírajícím sociální dávky.

Další významnou hrozbou jsou neustále se zvyšující počty páchaných skutků využívané **v kyberprostoru**. Lze predikovat, že tato trestná činnost bude nadále růst, a to nejen v Ústeckém kraji a nejen v roce 2022. Vzhledem k rozvoji digitalizace státní správy, bankovního sektoru a investic s mezinárodním prvkem nemá Policie ČR dostatek procesních nástrojů pro rychlé a účinné vyšetřování takových kauz, což bude trend nárůstu tohoto druhu kriminality také ovlivňovat.

V rámci identifikace hlavních hrozeb pro vnitřní bezpečnost je předpokládán významný dopad ukrajinské krize na Českou republiku, neboť tato představuje pro občany Ukrajiny cílovou zemi. Jednu z hrozeb mohou představovat riziková jedinci, kteří se smísí s uprchlíky opouštějícími Ukrajinu. Očekáván je i výrazný dopad na přeshraniční kriminalitu, kam patří převaděčství migrantů a padělání dokladů, především spojenou s muži, který není dovoleno opustit zemi kvůli branné povinnosti. Fenomémem obchodování s lidmi může být ještě zhoršen výrazným vysídlením zranitelných osob (žen a dětí), což může vést k nárůstu pokusů o sexuální a pracovní vykořisťování.

V návaznosti na vše výše uvedené lze predikovat, že budoucí vývoj bezpečnostní situace a vnitřní bezpečnosti výrazněji ovlivní zhoršující se ekonomická situace v České republice a s tím mj. související větší frustrace osoba rozdělení společnosti, které s sebou již dnes přináší patrnou větší agresivitu osob, která bývá umocněna požitím alkoholu či jiných návykových látek. Zároveň není vyloučeno, že se dále zhorší ekonomické dopady v souvislosti s válečným konfliktem na Ukrajině, konkrétně schopnost státu udržovat kompenzacemi a finanční pomocí nízkou nezaměstnanost, což může vždy vyústit v navýšení majetkové trestné činnosti, ale i trestné činnosti násilné.

Zdroj: KŘ PČR ÚK, 2023; KÚÚK

2.2.2 Pachatelé trestné činnosti

Celkový počet stíhaných a vyšetřovaných osob se oproti minulému období (r. 2021) zvýšil o 722 osob na 9 160 osob. Z tohoto počtu bylo 4 484 recidivistů, 288 mladistvých osob, 295 osob mladších 15 let a 513 cizinců.

Nejčastější stíhání a vyšetřování recidivistů bylo pro maření výkonu úředního rozhodnutí a vykázání, osoby mladistvé pro loupeže, osoby mladší 15 let pro loupeže a cizinci pro ohrožení pod vlivem návykové látky, opilství.

2.2.3 Oběti trestné činnosti

Obětmi domácího násilí se věnuje Intervenční centrum Ústecký kraj, z. s. To má v Ústeckém kraji 7 kontaktních míst – v Chomutově, Mostě, Rumburku, Děčíně, Litoměřicích a Lounech, sídlí v Ústí nad Labem. Podle evidence intervenčních center bylo v České republice v období v roce 2022 zaznamenáno 1 086 případů vykázání násilné osoby ze společného obydlí na základě rozhodnutí Policie ČR (dle zákona č. 135/2006 Sb.). Nejvyšší počty vykázání byly v roce 2022 zaznamenány v Ústeckém kraji (176 případů), hlavním městě Praha (156 případů) a Jihomoravském kraji (119 případů). Po zohlednění počtu obyvatel v jednotlivých krajích připadá nejvíce vykázání na Ústecký kraj (1 vykázání na 4 502 obyvatel).

V rámci celkového počtu vykázání označila Policie ČR 2194 osob za ohrožené, z toho 145 mužů, 1 057 žen a 992 nezletilých dětí. Nejčastěji se jednalo o případy násilí ve vztahu soužití nezletilé dítě – rodič (726 případů), druh družka (438 případů) a manželé (304 případů). Nejohroženější věkovou kategorií osob ohrožených představovala kategorie 0 – 6 let (438 případů) a 27 - 40 let (431 případů). V případech vykázání se jednalo o 560 domácností s nezletilými dětmi, v nichž vyrůstalo 1090 dětí. Z těchto údajů vyplývá, že za osoby ohrožené byla označena více jak polovina dětí vyrůstajících v rodinách, kde došlo k vykázání násilné osoby.

Osoby ohrožené podaly k příslušným okresním soudům celkem 3042 návrhů na předběžná opatření (dle ust. § 405 a následujících zákona č. 292/2013 Sb., o zvláštních řízeních

soudních), z toho v 665 případech v návaznosti na vykázání. V případech vykázání je intervenční centrum povinno dle § 60a, zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách kontaktovat do 48 hodin od doručení úředního záznamu o vykázání osobu ohroženou a nabídnout jí navazující sociální pomoc. Z celkového počtu vykázání v roce 2022 osoby ohrožené v 1510 případech pomoc intervenčního centra přijaly, v 472 případech nabízenou pomoc intervenčních center nevyužily.

V rámci nízkoprahových kontaktů evidují intervenční centra ve sledovaném období celkem 7159 ohrožených osob, z toho 5837 žen, 503 mužů a 819 dětí. Nejčastěji v roce 2022 zažívaly ohrožené osoby násilí v manželském soužití (1502 případů), ve vztahu družka-druh (1030 případů) a ve vztahu nezletilé dítě-rodíč (432 případů).

Zdroj: KŘ PČR ÚK, KÚÚK; Intervenční centrum Ústecký kraj, 2023

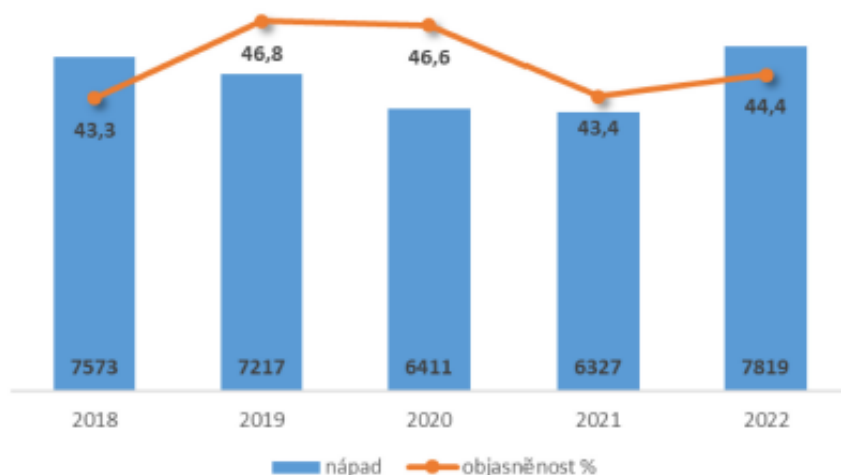
2.3 Jednotlivé druhy trestné činnosti

Trestná činnost je Policií ČR sledována a evidována podle jednotlivých druhů – jde o kriminalitu majetkovou, násilnou, mravnostní či drogovou. V neposlední řadě je sledována také bezpečnost silničního provozu a přestupky. Specifickým fenoménem je pak kybernetická kriminalita. Níže budou tyto druhy trestné činnosti krátce analyzovány.

2.3.1 Majetková kriminalita

Majetková kriminalita s nápadem 7 819 trestných činů oproti předcházejícímu období výrazně **narostla** o 1 492 skutků (23,6 %). Objasněnost majetkové kriminality je na úrovni 44,4 % (+1 %), meziročně se tedy mírně zvýšila (viz graf 2). Ačkoliv v republikovém srovnání Ústecký kraj zaujímá 5. místo s nejvyšším nápadem majetkové kriminality, dosahuje však nejvyšší objasněnosti v rámci republiky. Nejvyšší pokles nápadu majetkové kriminality zaznamenalo krajské ředitelství tradičně v Litoměřicích a Lounech. Oproti tomu v Mostě a Děčíně došlo k navýšení nápadu majetkové kriminality.

Graf 2 – Vývoj majetkové kriminality v Ústeckém kraji v letech 2018 – 2022

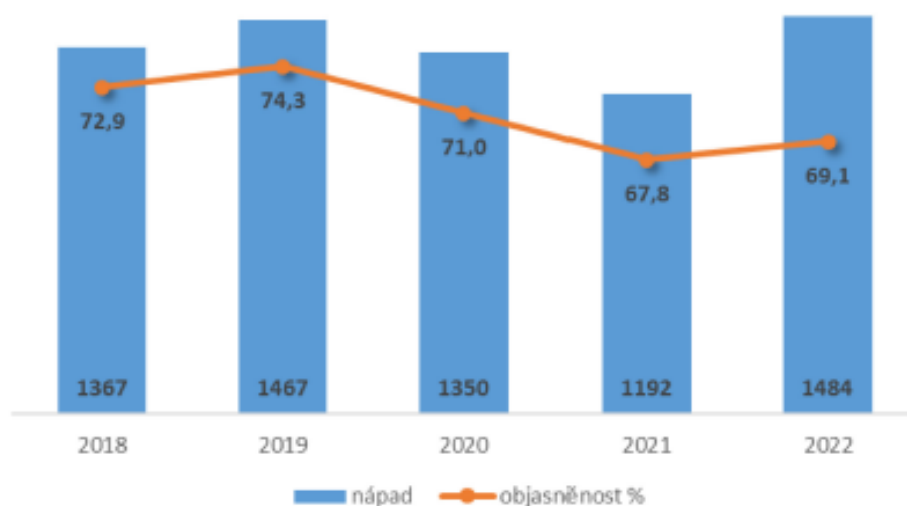
Zdroj: KŘ PČR ÚK, 2023

Od roku 2021 došlo ke změně ve statistickém vykazování trestné činnosti, a proto není možná přesná komparace s předešlým obdobím. Největší podíl v majetkové kriminalitě mají krádeže vloupáním do ostatních objektů (+ 11,6 %, tj. 1 321 případy). S podílem 14,5 %, tj. 1 132 případů následují krádeže prosté v obchodech a s podílem 10,9 %, tj. 852 případů pak podvody, které výrazně narostly (+380; +80,5 %).

2.3.2 Násilná kriminalita

V oblasti **násilné kriminality** značně přibýlo trestných činů. Bylo evidováno 1484 trestných činů, tzn., že došlo k nárůstu o 292 skutků, přičemž bylo spácháno 20 vražd (dokonaných, pokusů a příprav), které byly všechny objasněny. Nejvyšší nárůst nápadu byl zaznamenán v Mostě a Děčíně. U všech územních odborů v Ústeckém kraji byl zaznamenán nárůst násilných trestných činů. Nejvýraznější nárůst je v okrese Louny, Litoměřice a Ústí na Labem. Nejčastějším trestným činem v této oblasti bylo úmyslné ublížení na zdraví, porušování domovní svobody a nebezpečné vyhrožování.

Graf 3 – Vývoj násilné kriminality v Ústeckém kraji v letech 2018 – 2022

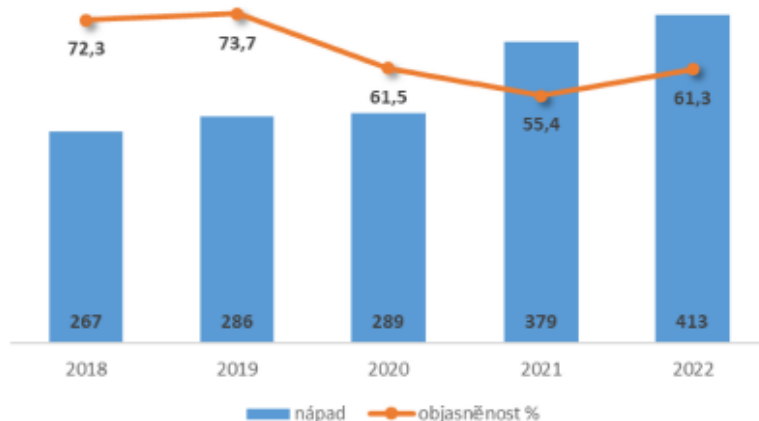
Zdroj: KŘ PČR ÚK, 2023

2.3.3 Mravnostní kriminalita

Mravnostní kriminalita svým zastoupením v celkové kriminalitě patří k méně početným trestným činům. Jedná se však o závažnou trestnou činnost s dalekosáhlými následky, zejména pokud jsou oběťmi děti. Celkem bylo v roce 2022 registrováno 413 skutků (+34 v porovnání s rokem 2021). V rámci republikového srovnání zaznamenal Ústecký kraj 2. nejvyšší nápad tohoto druhu trestné činnosti. Významným nástrojem k páčání trestné činnosti na dětech se stávají sociální sítě. Nejčastějším trestným činem v této oblasti bylo pohlavní zneužívání, znásilnění, výroba a jiné nakládání s dětskou pornografií a zneužití dítě k ní. Vývoj mravnostní kriminality je patrný na grafu č. 4.

Ačkoliv je pohlavní zneužívání nejčastěji páchaným trestným činem, převážně jsou tyto skutky páčány mezi osobami mladistvými a osobami mladšími 15 let dobrovolnými souložením a to zejména ve vztahu k problematice sociálně vyloučených lokalit. S touto trestnou činností pak přímo souvisí i velký nárůst trestných činů ohrožování výchovy dítěte na 179 případů.

Graf 4 – Vývoj mravnostní kriminality v Ústeckém kraji v letech 2018 – 2022

Zdroj: KŘ PČR ÚK, 2023

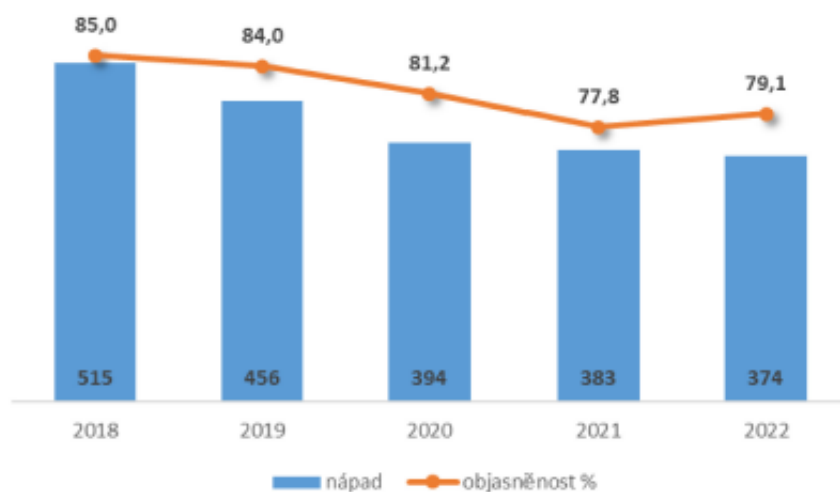
2.3.4 Drogová kriminalita

Drogová kriminalita se jako celek skládá z několika trestných činů. Jedná se o nedovolenou výrobu a držení psychotropních látek a jedů, nedovolené pěstování rostlin obsahujících omamnou látku a šíření toxikomanie. Nápad **drogové kriminality** se oproti předcházejícímu roku nepatrně snížil, a to o 9 skutků, na konečných 374 trestných činů. Drogovou problematikou se stabilně zabývá TOXI tým, který je tvořen 60 policisty. Celkem bylo provedeno 336 realizací, při nichž bylo zajištěno 15 varen pervitinu, 8 pěstíren konopí, 1 061 g metamfetaminu (pervitinu), 40,2 kg marihuany, 1 632 ks rostlin marihuany a 11,9 kg léčiv pseudoefedrinu. Při realizacích bylo zadrženo 368 pachatelů pro drogové delikty.

Policisté zaznamenali, že skupiny osob, které se na této trestné činnosti podílejí, mají podobu rodinného klanu a k samotné výrobě a distribuci omamných a psychotropních látek dochází v sociálně vyloučených lokalitách. Zároveň bylo zjištěno, že část vyrobeného pervitinu je často distribuována mimo Ústecký kraj.

Je třeba uvést, že výše uvedené statistické informace nevypovídají o skutečném rozsahu drogové trestné činnosti v Ústeckém kraji. Počet realizovaných trestných činů koresponduje s nasazením a aktivitou pracovníků po linii TOXI.

Graf 5 – Vývoj drogové trestné činnosti v Ústeckém kraji v letech 2018 – 2022

Zdroj: KŘ PČR ÚK, 2023

2.3.5 Kybernetická kriminalita

V předchozích letech nebyl tento druh kriminality samostatně sledován. Ve statistice byly definovány v rámci informační kriminality dvě oblasti, a to **kriminalita kybernetická**, která je páchaná v prostředí informačních a komunikačních technologií včetně počítačových sítí, a hlavním objektem útoku je samotná oblast těchto technologií a dále **ostatní kriminalita páchaná v kyberprostoru** – tedy kriminalita páchaná za výrazného využití informačních a komunikačních technologií, přičemž hlavním objektem útoku je zejména život, zdraví, majetek, atd.

Vzhledem k masivnímu nárůstu nápadu této trestné činnosti, je tento druh kriminality sledován samostatně.

V roce 2022 bylo registrováno celkem 1 499 skutků nápadu trestné činnosti, což činí nárůst o 95,9 % případů. Jedná se o tyto trestné činnosti: podvody, kterých bylo evidováno 759 (+323; +74,1 % oproti předchozímu roku), **neoprávněné opatření, padělání a pozměněním platebního prostředku s počtem případů 189 (+157; + 490,6 %)**, neoprávněný přístup k počítačovému systému a neoprávněným zásahem do počítačového systému nebo nosiče informací, opatření a přechováváním přístupového zařízení a hesla k počítačovému systému a jiných takových dat s evidovanými 188 skutky (+90; +91,8 %), porušením autorského práva ve 127 případech (+93; 273,5 %), mravnostní delikty, kterých bylo evidováno 95 (+29; +43,9 %). K markantnímu nárůstu podvodů došlo zejména u těchto mediálně známých případů – podvodný investiční makléř, falešný bankéř a podvodný nákup na inzertních portálech.

2.3.6 Přestupky

V roce 2022 bylo v rámci krajského ředitelství PČR ÚK zpracováno celkem 26 512 (-3 371; -11,3 %) přestupkových spisů bez příkazního řízení, majetkové přestupky zaznamenaly navýšení - řešeno bylo 10 800 (+814). Na úseku ochrany před alkoholismem a jinými toxikomaniemi bylo řešeno celkem 1 412 přestupků. V příkazním řízení formou příkazového bloku řešených policisty bylo řešeno 25 254 přestupků.

Odborem cizinecké policie krajského ředitelství bylo v roce 2022 řešeno celkem 874 přestupků (+130 přestupků). Pokuty byly uloženy v celkové výši 726 tis. Kč (+316 tis. Kč; +77,2 %).

2.3.7 Bezpečnost silničního provozu

V Ústeckém kraji došlo v roce 2022 v porovnání s rokem 2021 k poklesu počtu dopravních nehod, a to o 5,8 % (-648), celkem bylo evidováno 10 584 nehod. Při dopravních nehodách bylo 44 osob usmrceno (+6), 125 osob těžce zraněno (-21) a 1 707 osob lehce zraněno (+113).

2.4 Analýza trestných skutků v jednotlivých okresech Ústeckého kraje

V této kapitole je sledována trestná činnost v jednotlivých okresech Ústeckého kraje. V okresech jsou výrazné rozdíly v počtu obyvatel. Abychom měli možnost srovnání mezi jednotlivými okresy, byl stanoven srovnávací ukazatel – index. Tzn., že byl proveden přepočet zjištěných trestných činů na 10 tisíc obyvatel. Na základě indexů bylo následně sestaveno pořadí jednotlivých okresů v kraji. Indexu bylo využito i v jiných kapitolách bezpečnostní analýzy. Níže je uveden vzorec přepočtu:

$$\frac{\text{Počet evidovaných klientů, trestné činnosti atd.}}{\text{Počet obyvatel ve správním obvodu}} \times 10\,000$$

V roce **2022 stoupl celkový počet trestných skutků** evidovaných v kraji ve srovnání s rokem 2021 o 2 032 činů na celkových **16 365 trestných činů**, což představuje nárůst o 14,2 %. V indexovém vyjádření stoupl průměrný počet zjištěných činů v Ústeckém kraji ze 179,41 na

205,21 skutků na 10 tisíc obyvatel, tj. bylo zjištěno o téměř 26 činů více na deset tisíc obyvatel oproti předcházejícímu roku.

V níže uvedených tabulkách pak můžeme nalézt údaje, které se vztahují jak k celkové trestné činnosti v jednotlivých okresech (územních odborech PČR) Ústeckého kraje, tak i porovnání některých konkrétních trestných činností mezi jednotlivými okresy našeho kraje. Jde o násilnou a mravnostní trestní činnost (v součtu) a dále jsou sledovány krádeže vloupáním a zvlášť krádeže prosté.

Registrovaná kriminalita v roce 2022 byla v Ústeckém kraji na srovnatelné úrovni jako v roce 2018. Zároveň k této změně výrazně přispěla pandemická situace způsobená nemocí COVID-19 a dále zmíněná novelizace zákona č. 40/2009 Sb., trestního zákoníku v oblasti výše škod rozhodných pro právní kvalifikaci skutku jako trestného činu. V rámci sledovaných položek kriminality (mravnostní a násilná, krádeže vloupáním, krádeže prosté) je situace obdobná.

V roce 2022 byl nejvyšší celkový počet trestných činů spáchán v územním odboru Děčín (celkem 2 897 skutků), nejnižší počet skutků byl zaznamenán, stejně jako v předcházejících letech, u územního odboru Litoměřice (celkem 1 554 skutků). V meziokresním indexovém srovnání je trestnou činností oproti loňskému roku celkově nejvíce zatížen okres Most (245,4), následován okresem Děčín (223,1). Nejméně je trestnou činností zatížen okres Litoměřice. Jeho index byl 129,9 skutků. Jestliže se pak zaměříme na konkrétní trestnou činnost, **násilnou a mravnostní** (v součtu) – nejvíce těchto trestných činů bylo spácháno v okrese Chomutov (363). Nejméně v okrese Louny (191). U tohoto druhu trestné činnosti došlo k navýšení evidovaných trestných činů ve srovnání s předchozím rokem. Sledování trestné činnosti – **krádeží vloupáním** ukazuje, že nejvyšší počet těchto skutků, a to jak v absolutních číslech, tak i v indexovém vyjádření, bylo spácháno v okrese Most, ten byl následován okresem Děčín. Nejméně trestných činů krádeží vloupáním bylo spácháno v absolutním počtu v okrese Louny, ale v indexovém vyjádření v okrese Litoměřice. U trestných činů **krádeží prostých** bylo jak nejzatíženější okresem, tak při indexovém vyjádření Ústí nad Labem – 584, index 48,9 skutků. Nejméně zatížený okres Litoměřice se 204 skutky (index 17,0).

Tabulka 3 – trestná činnost v okresech Ústeckého kraje v roce 2022

Okres	počet obyvatel	celková trestná činnost			násilná+mravnostní		
		absolutní počet	index	pořadí	absolutní počet	index	pořadí
Děčín	129 831	2 897	223,1	2	293	22,6	3
Chomutov	124 751	2 543	203,8	4	363	29,1	2
Litoměřice	119 655	1 554	129,9	7	199	16,6	7
Louny	86 486	1 482	171,4	6	191	22,1	4
Most	112 049	2 750	245,4	1	327	29,2	1
Teplice	128 610	2 491	193,7	5	264	20,5	6
Ústí n. L.	119 407	2 648	221,8	3	260	21,8	5

Zdroj: KŘ PČR ÚK, KÚÚK 2023

Tabulka 4 – další trestná činnost v okresech Ústeckého kraje v roce 2022

Okres	počet obyvatel	krádeže vloupáním			krádeže prosté		
		absolutní počet	index	pořadí	absolutní počet	index	pořadí
Děčín	129 831	532	41,0	2	470	36,2	4
Chomutov	124 751	341	27,3	5	340	27,3	5
Litoměřice	119 655	229	19,1	7	204	17,0	7
Louny	86 486	195	22,5	6	208	24,1	6

Most	112 049	691	61,7	1	532	47,5	2
Teplice	128 610	389	30,2	4	569	44,2	3
Ústí n. L.	119 407	378	31,7	3	584	48,9	1

Zdroj: KŘ PČR ÚK, KÚÚK 2023

Pozn.: Při výpočtu byl použit počet obyvatel okresů a obcí k 1. 1. 2019. Pořadí je uvedeno k indexovému vyjádření.

V dále uvedené tabulce je zaznamenán celkový přehled – pořadí okresů Ústeckého kraje jednak v rámci celkové kriminality, jednak i v jednotlivých sledovaných oblastech kriminality v roce 2022. Lze konstatovat, že u celkové kriminality u všech územních odborů došlo oproti roku 2021 k nárůstu evidované trestné činnosti.

Po sečtení pořadí jednotlivých okresů kraje v jednotlivých sledovaných oblastech kriminality, včetně kriminality celkové, je jednoznačně nejvíce zatíženým okresem v Ústeckém kraji Most a Děčín. Naopak okresy s nejnižším počtem sledovaných trestných činů jsou již tradičně okresy Litoměřice a Louny.

celková kriminalita	násilná+mravnostní	krádeže vloupáním	krádeže prosté
1. Most - 245,4	1. Most - 29,2	1. Most - 61,7	1. Ústí n. L. - 48,9
2. Děčín - 223,1	2. Chomutov - 29,1	2. Děčín - 41,0	2. Most - 47,5
3. Ústí n. L. - 221,8	3. Děčín - 22,6	3. Ústí nad Labem - 31,7	3. Teplice - 44,2
4. Chomutov - 203,8	4. Louny - 22,1	4. Teplice - 30,2	4. Děčín - 36,2
5. Teplice - 193,7	5. Ústí n. L. - 21,8	5. Chomutov - 27,3	5. Chomutov - 27,3
6. Louny - 171,4	6. Teplice - 20,5	6. Louny - 22,5	6. Louny - 24,1
7. Litoměřice - 129,9	7. Litoměřice - 16,6	7. Litoměřice - 19,1	7. Litoměřice - 17,0

2.5 Analýza trestných skutků v působnosti obvodních oddělení Policie ČR v kraji

V této kapitole je uveden rozbor trestné činnosti v jednotlivých obvodních odděleních Policie ČR v Ústeckém kraji. Systém obvodních oddělení je rozdělen do čtyř typů podle kritérií stanovených Ministerstvem vnitra ČR. Základními kritérii je velikost obvodu, počet obyvatel obvodu, počet trestných činů spáchaných v dané lokalitě, počet policistů působících v obvodu a jiné. Z důvodu možnosti srovnání mezi jednotlivými stupni obvodních oddělení byl (stejně jako v případě obvodů územních odborů PČR) stanoven srovnávací ukazatel – index. Tzn., že počet zjištěných trestných činů byl přepočten na 10 tisíc obyvatel.

V Ústeckém kraji je celkem 7 územních oddělení Policie ČR, která jsou dále členěna na 53 obvodních oddělení Policie ČR. V Děčíně, v Chomutově, v Mostě a Litvínově jsou uváděna dvě oddělení. V Teplicích jsou zřízena tři obvodní oddělení PČR a v Ústí nad Labem celkem sedm obvodních oddělení (včetně obvodního oddělení v Trmicích, protože v jeho obvodu je i část města Ústí n. L.). Ve městech, kde je zřízeno více obvodních oddělení, nebylo možné zjistit počet obyvatel v jednotlivých obvodech policejních okrsků. Z tohoto důvodu byla velká města srovnávána jako jeden celek s ostatními obvodními odděleními Policie ČR působícími v kraji. V tabulce P2 přílohy je uveden přehled správních obvodů obvodních oddělení Policie ČR a obcí a osad spadajících do jednotlivých obvodů.

2.5.1 Okres Děčín

V okrese Děčín je celkem devět obvodních oddělení Policie ČR. Celková kriminalita u územního odboru Děčín v roce 2022 stoupla ve srovnání s rokem 2021, kdy došlo k navýšení trestné činnosti o 188 případů. V roce 2022 bylo nejvíce trestných skutků v absolutních číslech zjištěno ve správní oblasti Obvodního oddělení Policie ČR (dále

OO PČR) v Děčíně. Nejvíce trestných činů v indexovém vyjádření bylo spácháno v obvodu OO PČR Šluknov – 397,2 trestných činů na 10 tisíc obyvatel. Dalšími nejvíce zatíženými jsou obvody OO PČR v Rumburku a Děčíně, kde bylo zaevidováno 258,4 a 222,4 trestných činů na sledovaný počet obyvatel. Nejnižší index celkové kriminality byl nově zjištěn v obvodu OO PČR v České Kamenici oproti předchozím letům, kdy se tradičně na posledním místě umísťovalo OO PČR Benešov nad Ploučnicí. Index v České Kamenici činil 157,3 trestných činů na 10 tisíc obyvatel.

V oblasti násilné a mravnostní kriminality byl nejvyšší index zjištěn v obvodu OO PČR ve Šluknově. Jeho hodnota činila 39,2 skutků. Dalšími obvody s vysokými indexy jsou OO PČR v Rumburku a ve Velkém Šenově. Nejnižší index byl zjištěn v obvodu OO PČR v České Kamenici. Jeho hodnota činila 12,0 trestných činů násilné a mravnostní kriminality na 10 tisíc obyvatel.

Tabulka 5 – trestná činnost v obvodech PČR v okrese Děčín v roce 2022

Okres Děčín		celková trestná činnost			násilná+mravnostní		
obvodní oddělení	počet obyvatel	absolutní počet	index	pořadí	absolutní počet	index	pořadí
Benešov nad Ploučnicí /III	8 964	147	164,0	7	14	15,6	6
Česká Kamenice /IV	7 503	118	157,3	8	9	12,0	8
Děčín - město/II Děčín-Podmokly	60 564	1 347	222,4	3	131	21,6	4
Krásná Lípá /IV	5 579	118	211,5	5	8	14,3	7
Rumburk /III	15 982	413	258,4	2	50	31,3	2
Šluknov /IV	5 615	223	397,2	1	22	39,2	1
Varnsdorf /II	17 991	368	204,5	6	37	20,6	5
Velký Šenov /IV	7 633	163	213,5	4	22	28,8	3

Zdroj: KŘ PČR ÚK, 2023

V oblasti krádeží vloupáním byl nejvyšší index zjištěn v obvodu OO PČR ve Šluknově. Dalšími zatíženými jsou obvody PČR v Krásné Lípě a v Rumburku. Nejnižší index byl zjištěn v obvodu PČR tradičně v Benešově nad Ploučnicí. U krádeží prostých byl nejvyšší index zjištěn také u OOP Šluknov, nejnižší pak u OOP Krásná Lípá, která přeskočila tradiční OOP Benešov nad Ploučnicí.

Tabulka 6 – další trestná činnost v obvodech PČR v okrese Děčín v roce 2022

Okres Děčín		krádeže vloupáním			krádeže prosté		
obvodní oddělení	počet obyvatel	absolutní počet	index	pořadí	absolutní počet	index	pořadí
Benešov nad Ploučnicí /III	8 964	19	21,2	8	19	21,2	7
Česká Kamenice /IV	7 503	17	22,7	7	18	24,0	6
Děčín - město/II Děčín-Podmokly	60 564	205	33,8	6	214	35,3	5
Krásná Lípá /IV	5 579	33	59,2	2	10	17,9	8
Rumburk /III	15 982	85	53,2	3	65	40,7	2
Šluknov /IV	5 615	65	115,8	1	49	87,3	1
Varnsdorf /II	17 991	82	45,6	4	68	37,8	3
Velký Šenov /IV	7 633	26	34,1	5	27	35,4	4

Zdroj: KŘ PČR ÚK, 2023

Níže je uveden přehled pořadí jednotlivých obvodních oddělení Policie ČR ve sledovaných oblastech kriminality v okrese Děčín v roce 2022. Pořadí bylo sestaveno podle zjištěných indexů. Po sečtení pořadí obvodních oddělení PČR v jednotlivých oblastech kriminality nejhůře dopadl obvod OO PČR ve Šluknově. Naopak nejlépe dopadl obvod PČR v České Kamenici, která vystřídal tradiční OO PČR v Benešově nad Ploučnicí. Do sestavování tohoto souhrnného pořadí bylo započítáno pořadí celkové kriminality.

celková kriminalita	násilná+mravnostní	krádeže vloupáním	krádeže prosté
1. Šluknov - 397,2	1. Šluknov - 39,2	1. Šluknov - 115,8	1. Šluknov - 87,3
2. Rumburk - 258,4	2. Rumburk - 31,3	2. Krásná Lípa - 59,2	2. Rumburk - 40,7
3. Děčín - 222,4	3. Velký Šenov - 28,8	3. Rumburk - 53,2	3. Varnsdorf - 37,8
4. Velký Šenov - 213,5	4. Děčín - 21,6	4. Varnsdorf - 45,6	4. Velký Šenov - 35,4
5. Krásná Lípa - 211,5	5. Varnsdorf - 20,6	5. Velký Šenov - 34,1	5. Děčín - 35,3
6. Varnsdorf - 204,5	6. Benešov nad Pl. - 15,6	6. Děčín - 33,8	6. Česká Kamenice - 24,0
7. Benešov nad Ploučnicí - 164,0	7. Krásná Lípa - 14,3	7. Česká Kamenice - 22,7	7. Benešov nad Pl. - 21,2
8. Česká Kamenice - 157,3	8. Česká Kamenice - 12,0	8. Benešov nad Pl. - 21,2	8. Krásná Lípa - 17,9

2.5.2 Okres Chomutov

V okrese Chomutov je tedy celkem sedm obvodních oddělení a jedna policejní stanice statisticky spadající pod OOP Březno (Radonice) Policie ČR. V roce 2022 bylo nejvíce trestných skutků zjištěno ve správních oblastech obvodních oddělení Policie ČR v Chomutově (shodně jako v minulém roce), což je spojeno s velikostí a hustotou obyvatel daného území. Nejvíce trestných činů v indexovém vyjádření bylo spácháno u obvodního oddělení v Chomutově – 216,9 trestných činů na 10 tisíc obyvatel. Druhým nejpostiženějším obvodem byl Jirkov (205,3) a třetím Klášterec nad Ohří (205,2). Nejnižší index celkové kriminality byl zjištěn tradičně u obvodního oddělení v Kadani (168,7).

V oblasti násilné a mravnostní kriminality byl v roce 2022 nejvyšší index zjištěn v obvodu OO PČR v Kadani (34,3 – v loňském roce byla Kadaň na 5.místě). Nejnižší index byl oproti předchozím letům zjištěn v obvodu PČR Březno, kdy vystřídal OOP Vejprty. Jeho hodnota činila 16,0 trestných činů násilné a mravnostní kriminality na 10 tisíc obyvatel.

U celkové kriminality došlo ve dvou obvodních oddělení ke snížení trestné činnosti (Chomutov a Jirkov), ostatní obvodní oddělení měla nárůst. U mravnostní a násilné trestné činnosti došlo k dvojnásobnému zvýšení v obvodu Kadaň. V obvodu Jirkov a Klášterec nad Ohří došlo ke snížení skutků.

Tabulka 7 – trestná činnost v obvodech PČR v okrese Chomutov v roce 2022

Okres Chomutov		celková trestná činnost			násilná+mravnostní		
obvodní oddělení	počet obyvatel	absolutní počet	index	pořadí	absolutní počet	index	pořadí
Chomutov-město /III Chomutov- venkov /III	53 718	1 165	216,9	1	168	31,3	2
Březno /IV/Radonice	7 490	153	204,3	4	12	16,0	6
Jirkov /II	23 718	487	205,3	2	63	26,6	4
Kadaň /III	18 969	320	168,7	6	65	34,3	1
Klášterec n. O. /III	16 231	333	205,2	3	46	28,3	3
Vejprty /IV	4 625	85	183,8	5	9	19,5	5

Zdroj: KŘ PČR ÚK, 2023

V oblasti krádeží vloupáním byl nejvyšší index zjištěn v obvodu OO PČR v Chomutově, v loňském roce mělo nejvyšší index OOP Jirkov. Jeho hodnota činila 33,3 skutků na 10 tisíc obyvatel. Druhý a třetí nejzatíženější obvodní oddělení bylo v Jirkově a Vejprtech. Nejnižší index byl zjištěn u obvodu PČR v Kadani (index 9,5). Obvodní oddělení Březno a Klášterec nad Ohří zaznamenalo zvýšení trestné činnosti krádeže vloupáním, u ostatních OOP tato trestná činnost v roce 2022 klesla.

V oblasti krádeží prostých byl nejvyšší index zjištěn u obvodního oddělení Jirkov – 40,1. Dalšími obdobně zatíženými obvody jsou ty v Chomutově a ve Vejprtech. Nejnižší index byl zjištěn v obvodu PČR Březno/Radonice (což je shodné s rokem 2021). Jeho hodnota činila 9,3 trestných činů krádeží prostých na 10 tisíc obyvatel. U krádeží prostých zaznamenala všechna obvodní oddělení v okrese Chomutov v roce 2022 nárůst trestné činnosti, vyjma OOP Březno, kde došlo ke snížení o 2 krádeže prosté.

Tabulka 8 – další trestná činnost v obvodech PČR v okrese Chomutov v roce 2022

Okres Chomutov		krádeže vloupáním			krádeže prosté		
obvodní oddělení	počet obyvatel	absolutní počet	index	pořadí	absolutní počet	index	pořadí
Chomutov-město1 /III Chomutov-venkov /III	53 718	179	33,3	1	140	26,1	2
Březno /IV/Radonice	7 490	18	24,0	4	7	9,3	6
Jirkov /II	23 718	78	32,9	2	95	40,1	1
Kadaň /III	18 969	18	9,5	6	45	23,7	5
Klášterec n. O. /III	16 231	34	20,9	5	41	25,3	4
Vejprty /IV	4 625	14	30,3	3	12	25,9	3

Zdroj: KR PČR ÚK, 2023

Níže je uveden přehled pořadí jednotlivých obvodních oddělení Policie ČR ve sledovaných oblastech kriminality v okrese Chomutov. **Lze konstatovat, že k nejvýraznějšímu zvýšení indexu celkové kriminality v okrese Chomutov došlo u OOP Březno, Vejprty, Kadaň.** Z hlediska níže uvedeného pořadí u sledovaných druhů kriminality nejhůře „dopadlo“ obvodní oddělení v Chomutově a Jirkově, nejlépe obvodní oddělení v Kadani.

celková kriminalita	násilná+mravnostní	krádeže vloupáním	krádeže prosté
1. Chomutov - 216,9	1. Kadaň - 34,3	1. Chomutov - 33,3	1. Jirkov - 40,1
2. Jirkov - 205,3	2. Chomutov - 31,3	2. Jirkov - 32,9	2. Chomutov - 26,1
3. Klášterec n. O. - 205,2	3. Klášterec n. O. - 28,3	3. Vejprty - 30,3	3. Vejprty - 25,9
4. Březno - 204,3	4. Jirkov - 26,6	4. Březno - 24,0	4. Klášterec n. O. - 25,3
5. Vejprty - 183,8	5. Vejprty - 19,5	5. Klášterec n. O. - 20,9	5. Kadaň - 23,7
6. Kadaň - 168,7	6. Březno - 16,0	6. Kadaň - 9,5	6. Březno - 9,3

2.5.3 Okres Litoměřice

V okrese Litoměřice jsou celkem čtyři obvodní oddělení Policie ČR a 3 policejní stanice (Radovesice, Úštěk a Terezín) – ty jsou z hlediska statistických údajů začleněny vždy do některého z obvodních oddělení PČR, Radovesice pod OOP Lovosice, Úštěk a Terezín pod OOP Litoměřice. V roce 2022 bylo nejvíce trestných skutků zjištěno ve správní oblasti Obvodního oddělení Policie ČR v Litoměřicích, což je také dáno sloučením s dalšími policejními stanicemi. Nejvyšší indexovaný podíl celkové trestné činnosti byl zjištěn u OOP Štětí (146,8 trestných činů na 10 tisíc obyvatel). Nejnižší index celkové kriminality byl zjištěn

v obvodu OO PČR v Lovosicích (107,7). U celkové kriminality zaznamenala všechna obvodní oddělení v okrese Litoměřice v roce 2022 nárůst trestné činnosti, vyjma OOP Štětí, kde došlo ke snížení celkové trestné činnosti.

V oblasti násilné a mravnostní kriminality byl nejvyšší index zjištěn v obvodu OO PČR v Litoměřicích. Jeho hodnota činila 18,1 skutků na 10 tisíc obyvatel. Nejnižší index byl zjištěn v obvodu PČR ve Lovosicích (jeho hodnota je 14,4 skutků). Oproti loňskému roku v OOP Litoměřice tento druh kriminality vzrostl skokově (z 59 na 83 skutků), u OOP Roudnice nad Labem došlo taktéž k výraznému navýšení o 20 skutků (z 27 na 47), zbylá dvě obvodní oddělení nezaznamenala u násilné a mravnostní kriminality větší rozdíly.

Tabulka 9 – trestná činnost v obvodech PČR v okrese Litoměřice v roce 2022

Okres Litoměřice		celková trestná činnost			násilná+mravnostní		
obvodní oddělení	počet obyvatel	absolutní počet	index	pořadí	absolutní počet	index	pořadí
Litoměřice /II/Terezín/Úštěk	45 770	633	138,3	2	83	18,1	1
Lovosice /II/Radovesice	33 254	358	107,7	4	48	14,4	4
Roudnice n. L. /III	26 596	357	134,2	3	47	17,7	2
Štětí /III	14 035	206	146,8	1	21	15,0	3

Zdroj: KŘ PČR ÚK, 2023

V oblasti krádeží vloupáním byl nejvyšší index zjištěn v obvodu OO PČR Litoměřice. Jeho hodnota činila 27,1 skutků. Nejnižší index byl zjištěn u obvodu PČR v Roudnici nad Labem (v loňském roce měl tento obvod naopak nejvyšší index). Jeho hodnota činila 10,9 trestných činů krádeží vloupáním na 10 tisíc obyvatel.

V oblasti krádeží prostých byl nejvyšší index zjištěn v obvodu OO PČR Štětí shodně s minulým rokem. Jeho hodnota činila 21,4 skutků. Nejnižší index byl zjištěn v obvodu PČR v Lovosicích. Jeho hodnota činila 12,9 trestných činů krádeží prostých na 10 tisíc obyvatel. **U tohoto druhu trestné činnosti došlo ke zvýšení trestných činů (vyjma OOP Štětí, který má stejný počet skutků) oproti roku 2021.**

Tabulka 10 – další trestná činnost v obvodech PČR v okrese Litoměřice v roce 2022

Okres Litoměřice		krádeže vloupáním			krádeže prosté		
obvodní oddělení	počet obyvatel	absolutní počet	index	pořadí	absolutní počet	index	pořadí
Litoměřice /II/Terezín/Úštěk	45 770	124	27,1	1	89	19,4	2
Lovosice /II/Radovesice	33 254	40	12,0	3	43	12,9	4
Roudnice n. L. /III	26 596	29	10,9	4	42	15,8	3
Štětí /III	14 035	36	25,7	2	30	21,4	1

Zdroj: KŘ PČR ÚK, 2023

Níže je uveden přehled pořadí jednotlivých obvodních oddělení Policie ČR ve sledovaných oblastech kriminality v okrese Litoměřice. Po sečtení pořadí obvodních oddělení PČR v jednotlivých oblastech kriminality nejhůře dopadl obvod OO PČR ve Štětí a v Roudnici nad Labem, přičemž OO PČR Štětí v loňském roce mělo nejnižší index ve všech oblastech kriminality. Nejlépe pak dopadl obvod PČR v Lovosicích.

celková kriminalita	násilná+mravnostní	krádeže vloupáním	krádeže prosté
1. Štětí - 146,8	1. Litoměřice - 18,1	1. Litoměřice - 27,1	1. Štětí - 21,4
2. Litoměřice - 138,3	2. Roudnice n. L. - 17,7	2. Štětí - 25,7	2. Litoměřice - 19,4
3. Roudnice n. L. - 134,2	3. Štětí - 15,0	3. Lovosice - 12,0	3. Roudnice n. L. - 15,8
4. Lovosice - 107,7	4. Lovosice - 14,4	4. Roudnice n. L. - 10,9	4. Lovosice - 12,9

2.5.4 Okres Louny

V okrese Louny jsou celkem čtyři obvodní oddělení Policie ČR. V roce 2022 bylo nejvíce trestných skutků, jak v absolutním počtu (531 skutků), tak v indexovém vyjádření (211,1), zjištěno ve správní oblasti Obvodního oddělení Policie ČR v Žatci. Nejnižší index celkové kriminality byl zjištěn tradičně v obvodu OO PČR v Postoloprtech. Jeho hodnota činila 132,3 trestných činů na 10 tisíc obyvatel. **Vyjma OOP Podbořany byl u ostatních OOP zaznamenán výrazný nárůst celkové kriminality v porovnání s předchozím rokem. U OOP Žatec došlo k navýšení až o 177 skutků.**

V oblasti násilné a mravností kriminality byl nejvyšší absolutní počet a index zjištěn v obvodu OO PČR Žatec – 30,6 skutků na 10 tisíc obyvatel. Nejnižší index byl zjištěn v obvodu PČR v Lounech (v minulém roce to bylo u OOP v Postoloprtech). Jeho hodnota činila 17,4 trestných činů. **Ve všech obvodních oddělení okresu Louny došlo ke zvýšení násilných a mravnostních trestných činů. Nejvýraznější nárůst těchto trestných činů byl zaznamenán v OOP Žatec (z 42 na 77 skutků).**

Tabulka 11 – trestná činnost v obvodech PČR v okrese Louny v roce 2022

Okres Louny		celková trestná činnost			násilná+mravnostní		
obvodní oddělení	počet obyvatel	absolutní počet	index	pořadí	absolutní počet	index	pořadí
Louny /II/	33 950	520	153,2	3	59	17,4	4
Podbořany /III/	15 668	276	176,2	2	34	21,7	2
Postoloprty /III/	11 718	155	132,3	4	21	17,9	3
Žatec /II/	25 150	531	211,1	1	77	30,6	1

Zdroj: KŘ PČR ÚK, 2023

V oblasti krádeží vloupáním byl nejvyšší index zjištěn v obvodu OO PČR v Lounech (v loňském roce mělo OOP Louny nejnižší index). Jeho hodnota činila 24,7 skutků. Nejnižší index byl zjištěn u obvodu PČR v Podbořanech. Jeho hodnota činila 14,7 trestných činů krádeží vloupáním na 10 tisíc obyvatel. **U všech OOP v okrese Louny došlo ke zvýšení počtu krádeží vloupáním oproti předcházejícímu roku. U OOP Louny stoupl počet krádeží vloupání skoro o dvojnásobek počtu z roku 2021 (z 46 skutků na 84).**

V oblasti krádeží prostých byl nejvyšší index zjištěn v obvodu OO PČR v Žatci (34,2) stejně jako v loňském roce. Nejnižší index byl zjištěn v obvodu PČR v Louny (17,7). **Ve všech obvodních oddělení okresu Louny došlo k výraznému zvýšení trestných činů krádeží prostých.**

Tabulka 12 – další trestná činnost v obvodech PČR v okrese Louny v roce 2022

Okres Louny		krádeže vloupáním			krádeže prosté		
obvodní oddělení	počet obyvatel	absolutní počet	index	pořadí	absolutní počet	index	pořadí
Louny /II	33 950	84	24,7	1	60	17,7	4
Podbořany /III/	15 668	23	14,7	4	37	23,6	2
Postoloprty /III	11 718	26	22,2	3	25	21,3	3
Žatec /II	25 150	62	24,7	2	86	34,2	1

Zdroj: KŘ PČR ÚK, 2023

Níže je uveden přehled pořadí jednotlivých obvodních oddělení Policie ČR ve sledovaných oblastech kriminality v okrese Louny. Nejhuře dopadlo OO PČR Žatec, nejlépe pak obvodní oddělení PČR v Postoloprtech. Do sestavování tohoto souhrnného pořadí bylo uváděno pořadí celkové kriminality.

celková kriminalita	násilná+mravnostní	krádeže vloupáním	krádeže prosté
1. Žatec - 211,1	1. Žatec - 30,6	1. Louny - 24,7	1. Žatec - 34,2
2. Podbořany - 176,2	2. Podbořany - 21,7	2. Žatec - 24,7	2. Podbořany - 23,6
3. Louny - 153,2	3. Postoloprty - 17,9	3. Postoloprty - 22,2	3. Postoloprty - 21,3
4. Postoloprty - 132,3	4. Louny - 17,4	4. Podbořany - 14,7	4. Louny - 17,7

2.5.5 Okres Most

V okrese Most je celkem pět obvodních oddělení Policie ČR a tři policejní stanice (Lom, Meziboří a Nová Ves v Horách) – všechny jmenované stanice jsou pro statistické účely začleněny do obvodních oddělení v Litvínově. V roce 2022 bylo nejvíce trestných skutků tradičně zjištěno ve správních oblastech obvodních oddělení Policie ČR v Mostě (1762 skutků), stejně tak i v indexovém vyjádření, které činilo 266,2 skutků na 10 tisíc obyvatel. Nejméně trestných činů bylo spácháno v obvodním oddělení Litvínov (206,9). Přes mnohá opatření, která byla zavedena v regionu Mostecka, se stále nedaří zcela zvrátit skutečnost, že obce tohoto regionu patří k obcím s nejvyšší kriminalitou, a to jak v okrese Most, tak i v celém Ústeckém kraji (přepočítáno na 10 tisíc obyvatel).

V oblasti násilné a mravnostní kriminality byl nejvyšší index zjištěn v obvodu OOP Most. Jeho hodnota činila 31,6 skutků. V tomto případě u obvodních oddělení Most a Litvínov násilná a mravnostní kriminalita stoupla, u OOP Obrnice se snížila o 10 trestných činů.

Tabulka 13 – trestná činnost v obvodech PČR v okrese Most v roce 2022

Okres Most		celková trestná činnost			násilná+mravnostní		
obvodní oddělení	počet obyvatel	absolutní počet	index	pořadí	absolutní počet	index	pořadí
Most /II Most Zahradní /III	66 186	1 762	266,2	1	209	31,6	1
Litvínov /III Hamr /III	37 214	770	206,9	3	104	27,9	2
Obrnice /III	8 649	218	252,1	2	14	16,2	3

Zdroj: KŘ PČR ÚK, 2023

V oblasti krádeží vloupáním byl nejvyšší index zjištěn tradičně v obvodu OO PČR v Mostě. Jeho hodnota činila 69,4 skutků. V oblasti krádeží prostých byl nejvyšší index zjištěn taktéž v obvodu OO PČR Most (stejně jako v letech předešlých). Jeho hodnota činila 57,0 skutků.

U obou níže sledovaných druhů trestné činnosti (krádeží vloupáním a krádeží prostých) došlo v OOP Most k nárůstu trestných činů.

Tabulka 14 – další trestná činnost v obvodech PČR v okrese Most v roce 2022

Okres Most		krádeže vloupáním			krádeže prosté		
obvodní oddělení	počet obyvatel	absolutní počet	index	pořadí	absolutní počet	index	pořadí
Most /II Most Zahradní /III	66 186	459	69,4	1	377	57,0	1
Litvínov /III Hamr /III/ Lom/ Meziboří, Nová Ves v Horách	37 214	192	51,6	2	127	34,1	2
Obrnice /III	8 649	40	46,2	3	28	32,4	3

Zdroj: KŘ PČR ÚK, 2023

Níže je uveden přehled pořadí jednotlivých obvodních oddělení Policie ČR ve sledovaných oblastech kriminality v okrese Most. Po sečtení pořadí obvodních oddělení PČR v jednotlivých oblastech kriminality nejhůře dopadl obvod Policie ČR v Mostě. Nejlépe se umístilo OOP Obrnice.

celková kriminalita	násilná+mravnostní	krádeže vloupáním	krádeže prosté
1. Most - 266,2	1. Most - 31,6	1. Most - 69,4	1. Most - 57
2. Obrnice - 252,1	2. Litvínov - 27,9	2. Litvínov - 51,6	2. Litvínov - 34,1
3. Litvínov - 206,9	3. Obrnice - 16,2	3. Obrnice - 46,2	3. Obrnice - 32,4

2.5.6 Okres Teplice

V okrese Teplice je celkem sedm obvodních oddělení Policie ČR. V roce 2022 bylo nejvíce trestných skutků zjištěno ve správních oblastech obvodních oddělení Policie ČR v Teplicích (což bylo shodné s předchozími roky), to je však způsobeno, jako u většiny obcí s rozšířenou působností, jejich velikostí – mají výrazně vyšší počet obyvatel oproti ostatním sledovaným obvodům. Nejvíce trestných činů v indexovém vyjádření bylo spácháno v OO PČR v Dubí – 265,4 trestných činů na 10 tisíc obyvatel. Nejnižší index celkové kriminality byl zjištěn tradičně v obvodu OO PČR Duchcov. Jeho hodnota činila 115,4 trestných činů na 10 tisíc obyvatel.

V oblasti násilné a mravnostní kriminality byl nejvyšší index zjištěn také v obvodu OO PČR v Dubí. Jeho hodnota činila 26,9 skutků. Nejnižší index byl zjištěn v obvodu PČR v Duchcově (13,2). **U celkové trestné činnosti došlo u všech obvodních oddělení Policie ČR v okrese Teplice k nárůstu trestné činnosti. Stejně tak u násilné a mravnostní kriminality došlo oproti roku 2021 k nárůstu trestné činnosti vyjma OO PČR Teplice, kde došlo k poklesu.**

Tabulka 15 – trestná činnost v obvodech PČR v okrese Teplice v roce 2022

Okres Teplice		celková trestná činnost			násilná+mravnostní		
obvodní oddělení	počet obyvatel	absolutní počet	index	pořadí	absolutní počet	index	pořadí
Teplice /II Trnovany /III Prosetice /III	57 313	1 352	235,9	2	121	21,1	3
Bílina /III	24 359	349	143,3	4	48	19,7	4
Dubí /III	10 022	266	265,4	1	27	26,9	1
Duchcov /III	22 797	263	115,4	5	30	13,2	5
Krupka /III	14 119	261	184,9	3	38	26,9	2

Zdroj: KŘ PČR ÚK, 2023

V oblasti krádeží vloupáním byl nejvyšší index zjištěn v obvodu OO PČR v Dubí, což je shodné s předcházejícím rokem. Jeho hodnota se zvýšila z 36,9 skutků na 57,9 skutků. Nejnižší index byl zjištěn u obvodu PČR v Duchcově. Jeho hodnota činila 20,2 trestných činů krádeží vloupáním na 10 tisíc obyvatel.

V oblasti krádeží prostých byl nejvyšší index zjištěn opět v obvodech OO PČR v Teplicích (stejně jako v letech předešlých). Jeho hodnota činila 65,4 skutků. Nejnižší index byl nově zjištěn v obvodu PČR v Krupce (v předešlých letech býval nejnižší index v OOP Duchcov). Jeho hodnota činila 22,0 trestných činů krádeží prostých na 10 tisíc obyvatel.

Lze tedy konstatovat, že u sledovaných trestných činů krádeží vloupáním došlo k výraznému zvýšení skutků v obvodu PČR Dubí. U krádeží prostých došlo u všech obvodních oddělení ke zvýšení počtu zjištěných trestných činů (v OOP Teplice byl nárůst nejvýraznější – o 101 skutků).

Tabulka 16 – další trestná činnost v obvodech PČR v okrese Teplice v roce 2022

Okres Teplice		krádeže vloupáním			krádeže prosté		
obvodní oddělení	počet obyvatel	absolutní počet	index	pořadí	absolutní počet	index	pořadí
Teplice /II Trnovany /III Prosetice /III	57 313	173	30,2	2	375	65,4	1
Bílina /III	24 359	73	30,0	3	60	24,6	3
Dubí /III	10 022	58	57,9	1	51	50,9	2
Duchcov /III	22 797	46	20,2	5	52	22,8	4
Krupka /III	14 119	39	27,6	4	31	22,0	5

Zdroj: KŘ PČR ÚK, 2023

Dále je uveden přehled pořadí jednotlivých obvodních oddělení Policie ČR ve sledovaných oblastech kriminality v okrese Teplice. Po sečtení pořadí obvodních oddělení PČR v jednotlivých oblastech kriminality nejhůře dopadl tradičně obvod PČR v Dubí, nejlépe pak obvod PČR v Duchcově.

celková kriminalita	násilná+mravnostní	krádeže vloupáním	krádeže prosté
1. Dubí - 265,4	1. Dubí - 26,9	1. Dubí - 57,9	1. Teplice - 65,4
2. Teplice - 235,9	2. Krupka - 26,9	2. Teplice - 30,2	2. Dubí - 50,9
3. Krupka - 184,9	3. Teplice - 21,1	3. Bílina - 30,0	3. Bílina - 24,6
4. Bílina - 143,3	4. Bílina - 19,7	4. Krupka - 27,6	4. Duchcov - 22,8
5. Duchcov - 115,4	5. Duchcov - 13,2	5. Duchcov - 20,2	5. Krupka - 22,0

2.5.7 Okres Ústí nad Labem

V okrese Ústí nad Labem je celkem sedm obvodních oddělení Policie ČR a dvě policejní stanice (Velké Březno a Libouchec). Ze statistického hlediska nejsou sledovány samostatně. Jedna je tvořena částmi Ústí nad Labem, Trmicemi a Velkým Březnem. Druhou tvoří Chlumec a Libouchec. Obě lokality jsou hůře srovnatelné pro velkou rozdílnost. Lze tak konstatovat, že ve všech sledovaných druzích kriminalit byl zjištěn výrazně vyšší index kriminality v lokalitě Ústí nad Labem (stejně jako v předchozích letech). Celkový počet trestných činů v okrese Ústí nad Labem byl oproti roku 2021 zvýšen ve všech jednotlivých oblastech kriminality (násilná a mravnostní kriminalita, krádeže vloupáním a krádeže prosté).

Tabulka 17 – trestná činnost v obvodech PČR v okrese Ústí nad Labem v roce 2022

Okres Ústí nad Labem		celková trestná činnost			násilná+mravnostní		
obvodní oddělení	počet obyvatel	absolutní počet	index	pořadí	absolutní počet	index	pořadí
ÚL-město /II ÚL-Střekov /III ÚL-Všebořice/III ÚL-Neštěmice /III ÚL-Krásné Březno /III ÚL-Trmice Velké Březno /IV	106 831	2 450	229,3	1	247	23,1	1
Chlumec /IV Libouchec /IV	12 576	198	157,4	2	13	10,3	2

Zdroj: KŘ PČR ÚK, 2023

Tabulka 18 – další trestná činnost v obvodech PČR v okrese Ústí nad Labem v roce 2022

Okres Ústí nad Labem		krádeže vloupáním			krádeže prosté		
obvodní oddělení	počet obyvatel	absolutní počet	index	pořadí	absolutní počet	index	pořadí
ÚL-město /II ÚL-Střekov /III ÚL-Všebořice/III ÚL-Neštěmice /III ÚL-Krásné Březno /III ÚL-Trmice Velké Březno /IV	106 831	363	34,0	1	559	52,3	1
Chlumec /IV Libouchec /IV	12 576	15	11,9	2	25	19,9	2

Zdroj: KŘ PČR ÚK, 2023

celková kriminalita	násilná+mravnostní	krádeže vloupáním	krádeže prosté
1. Ústí nad Labem - 229,3	1. Ústí nad L. - 23,1	1. Ústí nad L. - 34,0	1. Ústí nad L. - 52,3
2. Chlumec - 157,4	2. Chlumec - 10,3	2. Chlumec - 11,9	2. Chlumec - 19,9

2.5.8 Pořadí obvodních oddělení PČR v kraji v roce 2022 v porovnání s rokem 2021

Na základě zjištěného počtu trestných činů bylo sestaveno pořadí obvodních oddělení Policie ČR v kraji v roce 2021 a v roce 2022. V roce 2022 byl nejvyšší počet trestných činů zaznamenán u OOP Most, OOP Ústí nad Labem zaznamenal druhý nejvyšší počet trestné činnosti. Je to shodné s předcházejícím rokem. Také další pořadí zaujímají OOP v Děčíně, Teplicích a Litoměřicích (což je opět obdoba předchozího roku, pouze s proměněným pořadím).

Nejnižší nápad byl opět zaznamenán u menších OOP – Vejprty, Postoloprty a Benešov n. Ploučnicí. Nově se snížil počet nápadů trestné činnosti taktéž u OOP Česká Kamenice a Krásná Lípa. Stále platí, tak jako v předcházejících letech, že nedochází k výkyvům, a to zejména proto, že je srovnáván pouze počet trestných činů, není zde tedy zohledněna velikost a hustota zalidnění daného obvodního oddělení.

Tabulka 19 – trestná činnost v obvodech PČR v Ústeckém kraji v roce 2021 a 2022

2021				2022		
1	OOP Most	1071		1	OOP Most	1312
2	OOP Ústí n/L - město	960		2	OOP Ústí n/L - město	1140
3	OOP Chomutov - venkov	688		3	OOP Děčín - Podmokly	688
4	OOP Děčín - Podmokly	622		4	OOP Teplice	676
5	OOP Děčín - město	574		5	OOP Děčín - město	659
6	OOP Teplice	564		6	OOP Chomutov - venkov	636
7	OOP Litoměřice	527		7	OOP Litoměřice	633
8	OOP Jirkov	507		8	OOP Litvínov	545
9	OOP Litvínov	502		9	OOP Žatec	531
10	OOP Chomutov-město	494		10	OOP Chomutov-město	529
11	OOP Rumburk	417		11	OOP Louny	520
12	OOP Trnovany	408		12	OOP Trnovany	489
13	OOP Varnsdorf	404		13	OOP Jirkov	487
14	OOP Most Zahradní	373		14	OOP Most Zahradní	450
15	OOP Louny	367		15	OOP Rumburk	413
16	OOP Lovosice	358		16	OOP Varnsdorf	368
17	OOP Žatec	357		17	OOP Trmice	361
18	OOP Roudnice n. L.	356		18	OOP Lovosice	358

Bezpečnostní analýza Ústeckého kraje – aktualizace 2022

19	OOP Bílina	341	19	OOP Roudnice n. L.	357
20	OOP Trmice	318	20	OOP Bílina	349
21	OOP Klášterec n. O.	290	21	OOP Klášterec n. O.	333
22	OOP Střekov	264	22	OOP Kadaň	320
23	OOP Duchcov	260	23	OOP Podbořany	276
24	OOP Kadaň	244	24	OOP Střekov	266
25	OOP Krásné Březno	241	25	OOP Dubí	266
26	OOP Podbořany	235	26	OOP Duchcov	263
27	OOP Neštětice	229	27	OOP Krupka	261
28	OOP Šluknov	222	28	OOP Krásné Březno	252
29	OOP Dubí	212	29	OOP Neštětice	238
30	OOP Obrnice	211	30	OOP Litvínov Hamr	225
31	OOP Krupka	211	31	OOP Šluknov	223
32	OOP Prosetice	185	32	OOP Obrnice	218
33	OOP Chlumeck	167	33	OOP Štětí	206
34	OOP Všebořice	152	34	OOP Chlumeck	198
35	OOP Litvínov Hamr	142	35	OOP Všebořice	193
36	OOP Krásná Lípa	137	36	OOP Prosetice	187
37	OOP Štětí	133	37	OOP Velký Šenov	163
38	OOP Č. Kamenice	122	38	OOP Postoloprty	155
39	OOP Velký Šenov	120	39	OOP Březno	153
40	OOP Březno	105	40	OOP Benešov n. P.	147
41	OOP Benešov n. P.	91	41	OOP Krásná Lípa	118
42	OOP Postoloprty	89	42	OOP Č. Kamenice	118
43	OOP Vejprty	63	43	OOP Vejprty	85

Pro porovnání zatíženosti trestnou činností jednotlivých lokalit je vhodnější tzv. index trestné činnosti, který přepočítává počet trestných činů na určitý počet obyvatel (v našem případě na 10 tisíc obyvatel). Na základě těchto hodnot lze porovnávat lokality s různou hustotou obyvatel. Po výpočtu těchto indexů bylo sestaveno pořadí obvodních oddělení Policie ČR v kraji v roce 2021 a v roce 2022. V roce 2021 byl nejzatíženější obcí Šluknov s indexem trestné činnosti 395,4, dalším v pořadí byl Rumburk s 260,9 trestnými činy na 10 tis. obyvatel, následovala města Krásná Lípa, Obrnice a Varnsdorf. Mezi nejméně zatížené obce našeho kraje se řadí Benešov nad Ploučnicí, Štětí, Postoloprty, Lovosice a Louny.

V roce 2022 byl opět nejzatíženější obcí Šluknov s indexem trestné činnosti 397,2, dalším v pořadí byl Most s 266,2 trestnými činy na 10 tis. obyvatel, následovalo město Dubí, Rumburk a Obrnice. Mezi nejméně zatížené obce našeho kraje se zařadilo město Lovosice Duchcov, Postoloprty, Roudnice nad Labem a Litoměřice. Ostatní lokality našeho kraje, v porovnání s lokalitami v celé České republice, patří také nadále k těm s větším indexem kriminality, proto je vhodné realizovat preventivní aktivity napříč celým krajem s propojením všech druhů prevence.

INDEXOVÉ SROVNÁNÍ OBVODNÍCH ODDĚLENÍ PČR V ÚSTECKÉM KRAJI V ROCE 2021

Pořadí	OOP PČR	Celková kriminalita	Index TČ	Pořadí	OOP PČR	Celková kriminalita	Index TČ
1	OOP ŠLUKNOV (IV)	222	395,4	17	OOP PODBOŘANY (III)	235	150,0
2	OOP RUMBURK (III)	417	260,9	18	OOP KRUPKA (III)	211	149,4
3	OOP KRÁSNÁ LÍPA (IV)	137	245,6	19	OOP ŽATEC (II)	357	141,9
4	OOP OBRNICE (III)	211	244,0	20	OOP BŘEZNO (IV)	105	140,2
5	OOP VARNSDORF (II)	404	224,6	21	OOP BÍLINA (III)	341	140,0
6	CHOMUTOV-1 (III) + CHOMUTOV-2 (III)	1182	220,0	22	OOP VEJPRTY (IV)	63	136,2
7	MOST (II) + MOST-ZAHRADNÍ (III)	1444	218,2	23	OOP ROUDNICE NAD LABEM (III)	356	133,9
8	OOP JIRKOV (II)	507	213,8	24	OOP CHLUMEC	167	132,8
9	OOP DUBÍ (III)	212	211,5	25	OOP KADAŇ (III)	244	128,6
10	ÚSTÍ NAD LABEM	2164	202,6	26	OOP LITOMĚŘICE (II)	527	115,1
11	TEPLICE (II) + TRNOVANY (III) + PROSETICE (III)	1157	201,9	27	OOP DUCHCOV (III)	260	114,1
12	DĚČÍN - MĚSTO (II) + DĚČÍN PODMOKLY	1196	197,5	28	OOP LOUNY (II)	367	108,1
13	OOP KLÁŠTEREC NAD OHŘÍ (III)	290	178,7	29	OOP LOVOSICE (II)	358	107,7
14	LITVÍNOV (III) + HAMR (III)	644	173,1	30	OOP BENEŠOV NAD PLOUČNICÍ (III)	91	101,5
15	OOP ČESKÁ KAMENICE (IV)	122	162,6	31	OOP ŠTĚTÍ	133	94,8
16	OOP VELKÝ ŠENOV (IV)	120	157,2	32	OOP POSTOLOPRTY (III)	89	76,0

Zdroj: KŘ PČR ÚK, 2022

INDEXOVÉ SROVNÁNÍ OBVODNÍCH ODDĚLENÍ PČR V ÚSTECKÉM KRAJI V ROCE 2022

Pořadí	OOP PČR	Celková kriminalita	Index TČ	Pořadí	OOP PČR	Celková kriminalita	Index TČ
1	OOP ŠLUKNOV (IV)	223	397,2	17	OOP BŘEZNO (IV)	153	204,3
2	MOST (II) + MOST-ZAHRADNÍ (III)	1762	266,2	18	OOP KRUPKA (III)	261	184,9
3	OOP DUBÍ (III)	266	265,4	19	OOP VEJPRTY (IV)	85	183,8
4	OOP RUMBURK (III)	413	258,4	20	OOP PODBOŘANY (III)	276	176,2
5	OOP OBRNICE (III)	218	252,1	21	OOP KADAŇ (III)	320	168,7
6	TEPLICE (II) + TRNOVANY (III) + PROSETICE (III)	1352	235,9	22	OOP BENEŠOV NAD PLOUČNICÍ (III)	147	164,0
7	ÚSTÍ NAD LABEM	2450	229,3	23	OOP CHLUMEC	198	157,4
8	DĚČÍN - MĚSTO (II) + DĚČÍN PODMOKLY	1347	222,4	24	OOP ČESKÁ KAMENICE (IV)	118	157,3
9	CHOMUTOV-1 (III) + CHOMUTOV-2 (III)	1165	216,9	25	OOP LOUNY (II)	520	153,2
10	OOP VELKÝ ŠENOV (IV)	163	213,5	26	OOP ŠTĚTÍ	206	146,8
11	OOP KRÁSNÁ LÍPA (IV)	118	211,5	27	OOP BÍLINA (III)	349	143,3
12	OOP ŽATEC (II)	531	211,1	28	OOP LITOMĚŘICE (II)	633	138,3
13	LITVÍNOV (III) + HAMR (III)	770	206,9	29	OOP ROUDNICE NAD LABEM (III)	357	134,2
14	OOP JIRKOV (II)	487	205,3	30	OOP POSTOLOPRTY (III)	155	132,3
15	OOP KLÁŠTEREC NAD OHŘÍ (III)	333	205,2	31	OOP DUCHCOV (III)	263	115,4
16	OOP VARNSDORF (II)	368	204,5	32	OOP LOVOSICE (II)	358	107,7

Zdroj: KŘ PČR ÚK, 2023

2.6 Analýza rizikovosti územních jednotek v kraji

Strategie PK ČR zavedla v rámci sledování výskytu sociálně nežádoucích jevů na určitém území tzv. rizikovost územních jednotek. Lokality byly rozděleny do třech územních jednotek – okresy, obvody obcí s rozšířenou působností a obce. Odbor prevence kriminality MV ČR zpracovává každoročně tabulku rizikovosti územních jednotek¹ v rámci České republiky. Tato území (okresy) se kryjí s územními odbory Policie ČR (případně jejich městskými ředitelstvími) a je jich celkem 77 (v Ústeckém kraji je to 7 územních odborů). Pro stanovení rizikovosti bylo použito těchto tří rizikových faktorů:

- počet nezaměstnaných v daném okrese k 31. 12. předchozího kalendářního roku – tzv. index nezaměstnanosti,
- počet trestných činů (přechinů i zločinů) v daném okrese k 31. 12. předchozího kalendářního roku, tzv. index trestné činnosti,
- objem vyplacených sociálních dávek závislých na výši příjmu² k 31. 12. předchozího kalendářního roku („dávky, které lze charakterizovat jako dávky související s chudobou“) – tzv. index chudoby.

Výsledky jsou přepočteny (indexovány) na 10 tisíc obyvatel a index počtu vyplacených dávek je přepočten na tisíc obyvatel. Pořadí je pak sestaveno na základě součtu jednotlivých indexů na daném území. Rizikovost okresů je řazena od nejzatíženějších³ po nejméně rizikové.

Okresy, které mají vyšší index rizikovosti než je průměr České republiky, jsou považovány za rizikové. Ostatní okresy nejsou považovány za rizikové. Obdobně byla sestavována rizikovost obvodů obcí s rozšířenou působností. Je vhodné poznamenat, že získané údaje za předcházející roky za ORP byly často zkreslené – jednotlivé ORP se nekryjí s obvodními odděleními PČR, tedy indexy kriminality nemohou být přesné. V současné chvíli jsou v této bezpečnostní analýze indexy přepočítávány ne vždy podle jednotlivých obvodních oddělení Policie ČR. V případě, kdy konkrétní obvodní oddělení není shodné s celým územím jedné či více obcí, je jednotkou vždy takové území, které je celkem (např. dvě a více obvodních oddělení na území jedné a více celých obcí), tak je možné kvantifikovat jak trestné činy (jsou statisticky sledovány na Policii ČR), tak i konkrétní počet obyvatel za dané území (je statisticky sledováno ČSÚ).

Kraj (krajský manažer prevence kriminality) zpracovává každoročně dle zadání odboru prevence kriminality MV ČR podrobnou bezpečnostní analýzu svého území, ve které postoupí níže oproti analýze odboru prevence kriminality, a to z úrovně okresů (obvodů obcí III. stupně) na úroveň obcí. Tato analýza je základem pro hodnocení toho, zda se obec nachází v rizikovém území. Cílem zvoleného postupu (prvního kritéria výběru) je zaměřit pozornost Ministerstva vnitra ČR, dalších členů Republikového výboru pro prevenci kriminality a především krajů na nejrizikovější místa v rámci ČR, zlepšovat bezpečnostní situaci a nastavovat preventivní opatření v místech, kde je to potřebné a potřebnost je statisticky prokázána. Rizikovost konkrétní lokality je také jedním z faktorů při posuzování žádostí o

¹ Jedná se o bývalé okresy včetně hl. m. Prahy. Pro zjednodušení se bude v textu dále používat název „okres“.

² Počty vyplacených testovaných dávek státní sociální podpory a hmotné nouze (jedná se o počty řádně vyplacených dávek - tj. bez doplateků, přeplateků a vrátek - v roce) podle území (trvalá adresy osoby). Počty příjemců nejsou sledovány, pouze jsou odvozeny z počtu přiznaných dávek za daný měsíc bez ohledu na okamžik následné výplaty.

³ Tam, kde je zatíženost vysoká, je vhodné v preventivních programech kombinovat sociální, situační a behaviorální opatření. V hl. m. Praze, která je sice v souhrnu až na 73 místě ze 77 územních celků, ale v počtu registrovaných trestných na místě prvním, se doporučují opatření situačního charakteru – koncipovaných ve spolupráci Policie ČR, Magistrátu hl. m. Prahy, obvodních úřadů a městské policie. I v tomto případě je nutné zpracovat (PČR a MěP) detailní analýzu výskytu kriminality na území města, a to v souvislosti s výskytem bazarů a zastaváren, nepřehledných a snadno únikových míst, tzn. podmínek, které páchaní trestné činnosti a zisku z ní, usnadňují.

dotaci v Programu prevence kriminality. Zároveň je nutné mít na zřeteli, že i lokality, které nejsou identifikovány prostřednictvím uvedeného indexu jako rizikové, je vhodné zařadit do nastavovaných preventivních opatření Ministerstva vnitra. Důvodem je skutečnost, že v těchto obcích mohou být preventivní opatření dobře a vhodně nastavená, a obec potřebuje zajistit kontinuitu, a to i za podpory MV. Bez této podpory často není v možnostech, zejména malých obcí, preventivní opatření zachovat.

2.6.1 Rizikovost okresů Ústeckého kraje v roce 2022

V roce 2022 byl **průměrný index rizikovosti v ČR 922,05 bodů** (oproti roku 2021 se zvýšil – o 139,29 bodů. Dle sestaveného pořadí bylo nad republikovým průměrem celkem 25 okresů (o jeden více než v roce 2021). Jako nejvíce rizikový byl podle výše uvedených kritérií okres Karviná (což je shodné již několikátý rok po sobě, druhým nejrizikovějším okresem v ČR je oproti loňskému roku Most a třetím okres Ostrava. Ostatní okresy v Ústeckém kraji (s výjimkou okresu Litoměřice) měly hodnoty indexu rizikovosti nad průměrem České republiky jako celku. Podrobnosti jsou uvedeny v následující tabulce. V níže uvedené tabulce (č. 20 a 21) můžete nalézt rozdíly v indexu kriminality – toto jsou data MVČR, u tabulek na stranách 14 – 28 je vycházeno ze statistik KŘ PČR ÚK.

Tabulka 20 – rizikovost okresů Ústeckého kraje v roce 2022

Poř.	Okres	počet obyvatel	index nezaměstnaných	index počtu vyplacených soc. dávek	index kriminality	součet
2	Most	106 182	478,61	1 507,83	252,59	2 239,02
5	Ústí nad Labem	116 653	411,22	1 173,43	220,91	1 805,56
6	Děčín	126 004	367,69	1 187,87	224,68	1 780,23
7	Chomutov	121 258	440,47	1 108,28	199,74	1 748,49
10	Louny	124 422	331,77	969,28	201,09	1 502,15
11	Teplice	85 495	421,90	910,65	160,71	1 493,26
35	Litoměřice	117 453	268,36	577,25	124,65	970,26

Zdroj: MV ČR, 2023

Rizikovost krajů České republiky pak dokládá tabulka 21, kde je možné sledovat údaje – index nezaměstnaných, index počtu vyplacených sociálních dávek, index kriminality a součtovou hodnotu (index rizikovosti), tak i tyto údaje v absolutních číslech za jednotlivé kraje. Ústecký kraj je dle doložených údajů druhým nejrizikovějším krajem v rámci České republiky, a to za Moravskoslezským krajem. Za rizikové kraje je považováno první čtyři (uvedené červeně) v tabulce. Jsou to všechny kraje, jejichž index rizikovosti je nad průměrem celé České republiky. Hodnoty za celou Českou republiku jsou uvedeny v dolním řádku tabulky č. 21. Průměrná hodnota indexu rizikovosti je 1061,34.

Tabulka 21 rizikovosti vyšších územně samosprávných celků – krajů za rok 2022

		počet obyvatel *	počet nezaměstnaných	index nezaměstnaných (idx 10 000)	počet vyplacených soc. dávek	index počtu vyplacených soc. dávek (idx 1 000)	kriminalita	index kriminality (idx 10 000)	Součet indexů kraje = idx rizikovosti
1	Moravskoslezský kraj	1 175 150	41 902	356,57	1 317 720	1 121,32	21 884	186,22	1 664,11
2	Ústecký kraj	797 467	30 740	385,47	847 308	1 062,50	16 365	205,21	1 653,18
3	Karlovarský kraj	282 932	8 429	297,92	231 336	817,64	4 939	174,56	1 290,12
4	Liberecký kraj	437 178	12 255	280,32	306 228	700,47	8 399	192,12	1 172,90
5	Olomoucký kraj	622 570	15 297	245,71	412 056	661,86	9 114	146,39	1 053,96
6	Jihomoravský kraj	1 185 744	35 405	298,59	660 264	556,84	18 579	156,69	1 012,11
7	Královéhradecký kraj	542 084	11 569	213,42	316 584	584,01	6 659	122,84	920,27
8	Praha	1 280 299	27 766	216,87	472 584	369,12	40 704	317,93	903,92
9	Jihočeský kraj	637 302	13 130	206,02	341 172	535,34	8 916	139,90	881,27
10	Pardubický kraj	514 887	10 005	194,31	283 980	551,54	5 230	101,58	847,43
11	Zlínský kraj	571 960	11 470	200,54	294 552	514,99	5 980	104,55	820,08
12	Plzeňský kraj	579 941	11 970	206,40	244 512	421,62	10 207	176,00	804,02
13	Kraj Vysočina	504 212	10 688	211,97	243 972	483,87	5 240	103,92	799,77
14	Středočeský kraj	1 394 013	31 177	223,65	591 948	424,64	19 775	141,86	790,14
	Celkem ČR	10 526 073	271 803	258,22	6 633 792	630,22	181 991	172,90	1 061,34

Zdroj: MV ČR, 2023

3 SOCIO-DEMOGRAFICKÁ ANALÝZA

3.1 Základní demografické údaje

Ústecký kraj leží na severozápadě České republiky. Severozápadní hranice kraje je zároveň i státní hranicí se Spolkovou republikou Německo a to se spolkovou zemí Sasko. Dále kraj sousedí s Libereckým, Karlovarským, Plzeňským a na jihovýchodě se Středočeským krajem. Spolu s Karlovarským krajem tvoří Region soudržnosti NUTS II.

Rozloha kraje je 5 339 km², což představuje 6,8 % rozlohy České Republiky. Zemědělská půda zaujímá více než 51 % území kraje, lesy se rozkládají na 31 % a vodní plochy na 2 % území. Ústecký kraj se vyznačuje značnou rozdílností jak z hlediska přírodních podmínek, tak i z hlediska hospodářské struktury, hustoty osídlení a stavu životního prostředí.

Ústecký kraj je rozdělen do 7 okresů, dále je členěn na 16 správních obvodů obcí s rozšířenou působností (Bílina, Děčín, Chomutov, Kadaň, Litoměřice, Litvínov, Louny, Lovosice, Most, Podbořany, Roudnice nad Labem, Rumburk, Teplice, Ústí nad Labem, Varnsdorf a Žatec). Vedle obcí s rozšířenou působností je výkon státní správy na území Ústeckého kraje svěřen 30 pověřeným obcím, které vykonávají státní správu v určeném rozsahu i na území jiných obcí.

Celkem je v Ústeckém kraji 354 obcí, z toho 25 obcí má více než 5 000 obyvatel. V kraji je 59 obcí se statutem města. Statutárními městy jsou Ústí nad Labem, Most, Teplice, Chomutov a Děčín.

Nejhustěji je osídlena podkrušnohorská hnědouhelná pánev, méně oblast Krušných hor a okresy Louny a Litoměřice, kde se vyskytují především menší venkovská sídla. Největší obcí a zároveň sídlem kraje je město Ústí nad Labem s 118 839 obyvateli (k 31. 12. 2022). Hustota obyvatel Ústeckého kraje (152,2 obyvatel na km²) převyšuje republikový průměr, který činí 137,3 obyvatel na km².

Zdroj: <https://www.czso.cz/documents/10180/122245259/33008520chcz.pdf/21f30a1a-2418-48ae-8bc8-cec18d4d7014?version=1.5>

3.2 Vývoj počtu obyvatel

Od roku 2013 se počet obyvatel v kraji začíná pozvolna snižovat. To je dáno zastavením zahraniční migrace, odeznívá zvýšená porodnost. V roce 2022 však dochází k významné změně oproti předchozím letům, kdy celkový počet obyvatel Ústeckého kraje se navýšil o 13 439 (oproti roku 2021).

Ke konci roku 2022 žilo v Ústeckém kraji 812 337 obyvatel, což činí Ústecký kraj pátým nejlidnatějším v rámci České republiky. Průměrná hustota zalidnění Ústeckého kraje je vyšší než celostátní průměr a Ústecký kraj je v České republice čtvrtou nejzalidněnější oblastí. V Ústeckém kraji se v roce 2022 živě narodilo 7 173 dětí, zemřelo 9 879 lidí. Došlo tedy k přirozenému úbytku obyvatelstva o 2 706 lidí.

Tabulka 22 – vývoj počtu obyvatel kraje od roku 2013

vývoj počtu obyvatel v Ústeckém kraji										
Rok	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
počet obyvatel	825 120	823 972	822 826	821 377	821 080	820 789	820 965	817 004	798 898	812 337

Zdroj: ČSÚ, 2023

V minulosti prošel region velmi různorodým vývojem, který ke stabilizaci demografické struktury území nepřispěl. V důsledku těchto skutečností se region vyznačuje nadprůměrnou fluktuací obyvatelstva. Hlavní příčiny lze spatřovat zejména v nedostatečné nabídce pracovních příležitostí a celkově nižší atraktivitě území pro život, zejména v důsledku historického průmyslového zatížení, jehož následky v regionu přetrvávají dodnes.

Zdroj: www.czso.cz

3.3 Věková struktura obyvatelstva

Obecným trendem v České republice je stárnutí obyvatelstva. Počet osob v Ústeckém kraji ve věku 0 až 14 let již řadu let klesá. V roce 2022 však stoupl počet obyvatel z hodnoty 127 153 (v roce 2021) na 129 113 obyvatel, počet osob ve věku nad 65 let neustále stoupá (od roku 2012 let se zvýšil z hodnoty 129 612 na 165 870 obyvatel v roce 2022). Hodnota indexu stáří (tj. počtu osob ve věku nad 65 let připadajících na 100 dětí ve věku 0 – 14 let) v roce 2022 dosáhla v Ústeckém kraji 128,5 a průměrný věk se posunul na hranici 42,6 roku. Od roku 2013 docházelo k postupnému snižování podílu obyvatel ve věku 0 – 14 a 15 – 64 let v Ústeckém kraji. V roce 2022 došlo k poměrně výraznému navýšení podílu obyvatel ve věku 15 – 64 let a to o 8 875 osob.

Ústecký kraj má oproti celorepublikovému průměru spíše mladší věkovou strukturu obyvatel, ne však již tak výrazně jako tomu bylo v předchozím období. I v Ústeckém kraji se projevuje obecný trend stárnutí populace, což dokládá níže vedená tabulka. V roce 2022 dosáhl průměrný věk v České republice hranice 42,6 let.

Tabulka 23 – vývoj průměrného věku obyvatel kraje od roku 2013

průměrný věk obyvatel										
Rok	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
průměrný věk	40,9	41,2	41,4	41,6	41,8	42,0	42,2	42,4	42,7	42,6

Zdroj: ČSÚ, 2023

Také tabulka 24 dokládá trend stárnutí obyvatel Ústeckého kraje, kdy při celkovém snížení počtu obyvatel v našem kraji o cca 12 tisíc od roku 2012, vzrostl počet obyvatel ve věku nad 65 let o více než 30 tisíc od roku 2012.

Z tabulky je zřejmé, že roste podíl seniorů na úkor zbývajících dvou věkových skupin obyvatelstva, tj. v rámci Ústeckého kraje je skupina ve věku 0-14 let zastoupena 16%, věková skupina 15-64 let je zastoupena 64% a obyvatel nad 65 let věku je 20%. Zároveň v této věkové skupině převládají ženy.

Dalšími zajímavými statistickými údaji jsou indexy ekonomického zatížení a stáří. Index stáří vyjadřuje počet osob ve věku 65 let a starších na 100 dětí ve věku do 14 let. V Ústeckém kraji v roce 2021 byla hodnota tohoto indexu 128,4 osob, což byla čtvrtá nejnižší hodnota mezi kraji. Index ekonomického zatížení udává počet osob v dětském a seniorském věku na 100 osob ve věku 15-64 let, tedy osob v produktivním věku. V Ústeckém kraji tento index dosahuje hodnoty 57,0 (v roce 2021 to bylo 57,1).

Tabulka 24 – věková struktura obyvatel kraje

Rok	počet obyvatel celkem	v tom podle pohlaví		v tom ve věku		
		muži	ženy	0-14	15-64	65 a více
2013	825 120	408 275	416 845	128 800	560 986	135 334
2014	823 972	408 283	415 689	129 480	553 949	140 543
2015	822 826	407 928	414 898	130 213	547 147	145 466
2016	821 377	407 372	414 005	130 785	540 254	150 338
2017	821 080	407 324	413 756	131 548	534 972	154 560
2018	820 789	407 395	413 394	131 642	531 098	158 049
2019	820 965	407 763	413 202	131 591	527 847	161 527
2020	817 004	405 277	411 727	131 156	522 895	162 953
2021	798 898	394 781	404 117	127 153	508 479	163 266
2022	812 337	399 879	412 458	129 113	517 354	165 870

Zdroj: ČSÚ, 2023

3.4 Vzdělanostní skladba obyvatelstva

Historický vývoj v Ústeckém kraji značně poznamenal i jeho vzdělanostní strukturu. Ta je v porovnání s celorepublikovými hodnotami podprůměrná. V regionu se nachází, ve srovnání s ostatními regiony ČR, nejnižší podíl obyvatel s vysokoškolským vzděláním a nejvyšší podíl obyvatel, kteří dosáhli maximálně základního vzdělání. Celý problém je umocněn zejména migrací vysokoškolsky vzdělaného obyvatelstva za prací mimo region, a to zejména v důsledku nízké úrovně nabídky kvalifikovaných pracovních příležitostí. Nejprogresivnější vzdělanostní strukturu má krajské město a s odstupem následují další velká sídla.

Velmi nízká je rovněž úroveň jazykového vzdělání místních obyvatel, což je problematické nejen obecně ve vztahu k celkové konkurenceschopnosti regionu, ale též ve vztahu k jeho příhraniční poloze. Tento handicap brání významnější ekonomické i společenské spolupráci se sousedním Německem. Veškeré dostupné analýzy tento stav považují za jednu ze základních příčin vysoké míry nezaměstnanosti a s ní souvisejících negativních sociálních a hospodářských jevů. Vzdělanostní strukturu obyvatel Ústeckého kraje dokládá tabulka 25.

Tabulka 25 – vzdělanostní struktura obyvatel kraje v tis. v letech 2021 a 2022

v roce	počet obyvatel ve věku 15 let a více	základní	vyučení odborné maturity a střední bez	úplné s maturitou	střední	vysokoškolské včetně vědecké přípravy	bez vzdělání a nezjištěno
2021	685,0	133,3	251,4	215,5	83,9	0,9	
	100 %	19,5 %	36,7 %	31,5 %	12,3 %	0,1 %	
2022	672,2	122,0	246,0	220,7	82,6	0,8	
	100 %	18,2 %	36,6 %	32,8 %	12,3 %	0,1 %	

Zdroj: ČSÚ, 2023

Tabulka 25 udává počty (v tisících) obyvatel Ústeckého kraje ve věku 15 let a více a jejich nejvyšší dosažené vzdělání. Druhý řádek je pak procentním vyjádřením počtu obyvatel v rámci dosaženého vzdělání v našem kraji. Ve srovnání s Českou republikou jako celkem dosahuje Ústecký kraj jednoho z nejhorších výsledků – je zde velký počet lidí se základním vzděláním (v ČR je 13,2 % s tímto vzděláním a v ÚK je to 18,2 %), naopak nejméně lidí zde žije s vysokoškolským vzděláním (v ČR 20,8 % a v ÚK 12,3 % - navíc se tento rozdíl ještě prohloubil oproti předchozímu roku). Velmi podobných hodnot dosahuje ještě Karlovarský kraj (zde žije nejméně lidí s vysokoškolským vzděláním, tj. 13,0 %), naopak nejpříznivějších hodnot v rámci vzdělanostní struktury obyvatel dosahuje tradičně Praha.

3.5 Další údaje o obyvatelstvu Ústeckého kraje

Tabulka 26 – doplňující statistické údaje obyvatel kraje

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Počet obyvatel celkem (stav k 31. 12.)	822 826	821 377	821 080	820 789	820 965	817 004	798 898	812 337
v tom muži	407 928	407 372	407 324	407 395	407 763	405 277	394 781	399 879
ženy	414 898	414 005	413 756	413 394	413 202	411 727	404 117	412 458
v tom ve věku 0 - 14 let	130 213	130 785	131 548	131 642	131 591	131 156	127 153	129 113
15 - 64 let	547 147	540 254	534 972	531 098	527 847	522 895	508 479	517 354
65 a více let	145 466	150 338	154 560	158 049	161 527	162 953	163 266	165 870
Živě narození	8 313	8 263	8 442	8 099	8 094	7 947	7 886	7 257
Zemřelí	9 238	9 058	9 172	9 338	9 208	10 793	11 775	9 879
Přistěhovalí	7 358	7 324	7 691	8 373	8 696	7 255	8 305	22 948
Vystěhovalí	7 579	8 002	7 258	7 425	7 406	8 370	7 104	6 887
Sňatky	3 572	3 723	3 901	4 299	4 207	3 508	3 616	4 281
Rozvody	2 117	2 245	2 252	2 106	2 022	1 745	1 619	1 740

Zdroj: ČSÚ, 2023

3.6 Průmysl v regionu

Ústecký kraj se vyznačuje značnou rozdílností jak z hlediska přírodních podmínek, tak i z hlediska hospodářské struktury, hustoty osídlení a stavu životního prostředí. Hospodářský význam kraje je historicky dán značným nerostným bohatstvím, zejména rozsáhlými ložisky hnědého uhlí, uloženými nízko pod povrchem. Hnědouhelná pánev se rozkládá pod svahy Krušných hor, táhne se od Ústí nad Labem až po Kadaň. Z dalších důležitých surovin, těžených v kraji, jsou významné kvalitní sklářské a slévárenské písky a stavební kámen. V kraji lze vymezit čtyři oblasti, které se od sebe významně odlišují. Je to oblast s vysoce rozvinutou průmyslovou výrobou, která je soustředěna především v Podkrušnohoří (okresy Chomutov, Most, Teplice a částečně Ústí nad Labem). Z odvětví má významné postavení energetika, těžba uhlí, strojírenství, chemický a sklářský průmysl. Další oblastí je Litoměřicko a Lounsko, které jsou významné svou produkcí chmele a zeleniny. Zvláště Polabí a Poohří jsou proslulé ovocnářské oblasti, nazývané Zahrada Čech. Skvělou pověst mají i vína pěstovaná na Litoměřicku. V posledních letech se i oblast Mostecká stává známou vinařskou oblastí, kde se vinná réva pěstuje především na pozemcích zrekultivovaných po těžbě hnědého uhlí. Oblast Krušných hor je velmi řídko osídleným horským pásem s omezenými hospodářskými aktivitami a nakonec oblast Děčínska není ani územím s koncentrací těžkého průmyslu, ani oblastí zemědělskou. Jeho severní část – Šluknovsko je svou odlehlostí a obtížnou dostupností z centrální části kraje typickým periferním územím.

Průmyslová činnost z minulosti měla a dosud má nepříznivý dopad na kvalitu životního prostředí. Silně rozvinutá povrchová těžba značně poškodila přirozenou tvář krajiny, která se postupně obnovuje jen velmi nákladnou rekultivací. Dobře známy jsou i problémy s emisí situací v kraji. V posledním desetiletí došlo k výraznému zlepšení, což lze dokumentovat snižujícím se množstvím emisí, ale i přesto je kraj vnímán jako oblast s nejpoškozenějším životním prostředím. Neslavné prvenství kraj zaujímá v měrných emisích.

(www.czso.cz)

3.7 Trh práce a (ne)zaměstnanost

Vývoj počtu nezaměstnaných v Ústeckém kraji od roku 2012 neustále klesá. V roce 2019 byl zaznamenán nejnižší počet nezaměstnaných za posledních 10 let. Od roku 2017 pak nedochází k významným výkyvům a počty nezaměstnaných jsou víceméně konstantní. V tabulce 27 je uveden vývoj počtu nezaměstnaných.

Průměrná hrubá měsíční mzda činila v roce 2022 v Ústeckém kraji 37 042 Kč, za celou Českou republiku činila průměrná mzda za rok 2022 40 317 Kč. Pokles těžby uhlí, restrukturalizace podniků, útlum výroby i zemědělství mají za následek, že v republikovém srovnání je v Ústeckém kraji nejvyšší podíl nezaměstnaných osob (5,54 %, v ČR 3,72 % k 31. 12. 2022). V tabulce 28 je uveden přehled podílu nezaměstnaných osob v krajích ČR.

Tabulka 27 – nezaměstnanost v kraji

Vývoj počtu nezaměstnaných v Ústeckém kraji						
Rok	muži	ženy	Absolventi	občané se sníženou pracovní schopností	občané s nárokem na podporu v nezaměstnanosti	celkem nezaměstnaní
2012	33 323	32 497	3 233	7 208	10 157	65 820
2013	30 430	30 394	2 577	7 084	9 370	60 824
2014	30 430	30 394	2 577	7 084	9 370	60 824
2015	23 046	25 854	2 134	6 716	8 513	50 778
2016	19 139	23 118	1 891	6 446	8 674	44 528
2017	12 297	16 644	1 370	5 447	6 772	31 522
2018	10 890	13 067	1 228	4 655	7 193	26 335

2019	9 284	11 320	1 132	3 935	6 997	22 637
2020	14 408	16 144	1 511	4 522	7 834	30 552
2021	12 002	15 712	1 607	4 499	7 210	28 783
2022	12 270	15 888	1 649	4 515	7 581	30 740

WWW.CZSO.CZ

Tabulka 28 – Podíl nezaměstnaných v krajích za roky 2017 až 2022

	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Česká republika	3,77	3,07	2,87	4,02	3,49	3,72
Praha	2,34	1,93	1,9	3,51	2,76	3,04
Středočeský kraj	3,17	2,64	2,44	3,52	2,98	3,23
Jihočeský kraj	3,09	2,38	2,31	3,19	2,82	2,98
Plzeňský kraj	2,55	2,12	2,33	3,36	2,78	2,94
Karlovarský kraj	3,47	2,93	2,74	5,45	4,18	4,24
Ústecký kraj	5,39	4,50	3,9	5,46	5,08	5,54
Liberecký kraj	3,76	3,18	2,95	4,06	3,66	3,97
Královéhradecký kraj	2,72	2,31	2,38	3,11	2,83	3,10
Pardubický kraj	2,83	2,19	2,2	2,92	2,45	2,86
Kraj Vysočina	3,80	3,02	2,7	3,31	2,99	3,08
Jihomoravský kraj	4,60	3,86	3,48	4,55	4,02	4,36
Olomoucký kraj	4,35	3,37	2,94	4,11	3,35	3,63
Zlínský kraj	3,43	2,61	2,43	3,22	2,73	2,89
Moravskoslezský kraj	5,77	4,65	4,44	5,55	5,14	5,12

WWW.CZSO.CZ

3.8 Školství

Školská soustava v regionu je stabilizovaná. Síť školských zařízení v kraji tvořilo ve školním roce 2021/2022 360 mateřských škol, 280 základních škol, 90 středních škol, 1 konzervatoř, 8 vyšších odborných škol a 2 vysoké školy. Kromě těchto zařízení jsou zřizovány také mateřské školy při zdravotnických zařízeních – v Ústeckém kraji se jich nachází 6 a základních škol při zdravotnických zařízeních je v našem kraji 8, podrobnější informace naleznete zde: <http://www.kr-ustecky.cz/vyrocní-zpravy/ds-99568>.

V předškolním vzdělávání se počet dětí, které se tohoto vzdělávání účastní, výrazně nezměnil. V základním vzdělávání sledujeme meziročně pokles počtu žáků. Na základě demografického vývoje se očekává pokles počtu žáků také v následujících letech. Tento trend může být zpomalen přijetím žáků z Ukrajiny. Ve středním školství pokračuje nárůst počtu žáků v denní formě vzdělávání. Mělo by se tak nadále dít přibližně do roku 2026. Od tohoto roku by měl opět nastat dlouhodobý pokles počtu žáků ve středních školách. Vzhledem k předdimenzovaným kapacitám vysokých škol a preferenci žáků odcházejících ze středních škol ke studiu na vysokých školách, neočekáváme v následujícím období zvyšování počtu studentů vyšších odborných škol.

Nabídka středního vzdělání v regionu je poměrně různorodá, přesto lze spatřovat nezbytnost přizpůsobení nabídky učebních a studijních oborů středních škol potřebám trhu práce a nutnosti reagovat na změny, jež souvisejí s požadavky zaměstnavatelů. Pro střední školy jsou každoročně vyhlašovány motivační programy.

Vysokoškolské vzdělání v kraji reprezentuje především Univerzita Jana Evangelisty Purkyně v Ústí nad Labem, která má 8 fakult. Kromě toho v dalších městech (Most, Děčín, Litvínov, Terežín) působí pobočky dalších vysokých škol a univerzit. Přítomnost vysoké školy, zejména pak univerzity, má na rozvoj města i celého okolí pozitivní vliv v mnoha směrech. Za účelem podpory rozvoje lidských zdrojů v Ústeckém kraji a změny dlouhodobě nepříznivé vzdělanostní a kvalifikační struktury obyvatelstva je vyhlašován stipendijní program pro studenty, kteří mají v úmyslu žít a pracovat v Ústeckém kraji.

3.9 Sociální služby a zdravotnictví

Síť poskytovatelů zdravotních služeb v Ústeckém kraji tvoří poskytovatelé ambulantní péče, jednodenní péče, lůžkové péče (akutní, následné a dlouhodobé), zdravotní péče poskytované ve vlastním sociálním prostředí pacienta (domácí péče) a poskytovatelé lékařské péče. V kraji je provozována jedna protialkoholní a protitoxikomanická záchytná stanice v nemocnici Teplice (kapacita 10 lůžek) a smluvně je zajištěna služba zajištění prohlídek těl zemřelých mimo zdravotnická zařízení v nepřetržitém režimu (tj. 24 hodin denně/7 dní v týdnu). Mimo běžnou ordinaci dobu ambulancí praktických lékařů je poskytována lékařská pohotovostní služba, a to na 14 stanovištích v kraji (celkem 22 ordinací pro dospělé i pro děti a dorost). Lůžková péče je zabezpečena prostřednictvím 9 nemocnic (3 809 lůžek), zajišťujících akutní lůžkovou péči, přičemž některé nemocnice provozují i oddělení s lůžky následné péče (852 lůžek), dále 8 samostatnými nemocnicemi následné péče nebo léčebnami dlouhodobé péče (513 lůžek), 3 psychiatrickými nemocnicemi (vč. léčebny) a 1 psychiatrickým oddělením v ústecké Masarykově nemocnici (celkem 599 lůžek), 1 stacionářem pro seniory (30 lůžek) a 2 hospici (41 lůžek). Vedle toho jsou v Ústeckém kraji 3 poskytovatelé lázeňské léčebně rehabilitační péče (1 001 lůžko) a kojenecký ústav s 50 lůžky (z toho je 40 ústavních lůžek a 10 lůžek provozovaných v režimu Zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc). Společnost Krajská zdravotní, a.s., sdružuje v šesti odštěpných závodech 7 nemocnic, z nichž některé mají významnou nadregionální působnost, jedná se například o Masarykovu nemocnici v Ústí nad Labem, nemocnici v Mostě a nemocnici v Chomutově. Mezi další nemocnice začleněné do Krajské zdravotní, a.s., patří nemocnice v Litoměřicích, Teplicích, Děčíně a v Rumburku. Přednemocniční neodkladná péče je zajištěna prostřednictvím Zdravotnické záchranné služby Ústeckého kraje, příspěvkové organizace. Na území kraje je rozmístěno 21 výjezdových základů pro posádky rychlé lékařské pomoci nebo rychlé zdravotnické pomoci, přičemž v krajském městě je také stanoviště letecké záchranné služby. Na několika výjezdových základnách je provozován setkávací systém rendez-vous.

Odborem zdravotnictví jsou každoročně vyhlašovány tematické dotační tituly – Podpora vybraných služeb zdravotní péče, Podpora lékařských a zdravotnických vzdělávacích akcí, Podpora aktivit zaměřených na zlepšení zdravotního stavu obyvatel ÚK a dále jsou poskytovány individuální dotace pro obce, na jejichž území je nemocnice akutní péče, a to v rámci programu Podpora vytváření podmínek pro uspokojování potřeb občanů v oblasti rozvoje zdraví. Současně jsou každý rok udělovány stipendia v rámci dotačních programů Stabilizace lékařů, zubních lékařů a farmaceutů v Ústeckém kraji a Stabilizace nelékařských zdravotnických pracovníků v Ústeckém kraji.

Sociální infrastruktura zajišťuje veřejné služby s bezprostředním dopadem na kvalitu života. Současné trendy zvyšují nároky na přizpůsobování sociální infrastruktury novým podmínkám. Důležitý je především důraz na prevenci, flexibilitu vytvářených struktur a zaměření na sociální začleňování. Sociální infrastruktura je orientována především do měst, která svou vybaveností zabezpečují obsluhu příslušných spádových území.

Nabídka sociálních služeb v regionu zahrnuje služby sociální péče poskytované zejména v zařízeních zřizovaných krajem a obcemi a služby sociální prevence poskytované především nestátními neziskovými organizacemi.

3.10 Analýza vybraných skupin obyvatelstva a působnost orgánů veřejné správy a jiných subjektů (systém pomoci)

3.10.1 Děti a mládež

Systém péče o ohrožené děti a mládež

Péče o děti ohrožené sociálně nežádoucími jevy patří do gesce několika resortů státní správy. Klíčovou úlohu zde zaujímá Ministerstvo práce a sociálních věcí ČR, které kromě samotné podpory rodiny řídí výkon státní správy v oblasti sociálně-právní ochrany dětí. Tuto agendu zajišťují orgány sociálně-právní ochrany dětí (dále orgán SPOD). Kromě MPSV a Úřadu pro

mezinárodněprávní ochranu dětí (orgán s celorepublikovou působností se sídlem v Brně, který zajišťuje sociálně-právní ochranu dětí ve vztahu k cizině) vykonávají tuto činnost také krajské úřady (metodické vedení obcí a zprostředkování náhradní rodinné péče), obecní úřady a zejména obecní úřady obcí s rozšířenou působností v rámci výkonu přenesené působnosti. Orgány SPOD se v rámci sociálně-právní ochrany dětí zaměřují na děti, jejichž rodiče nebo osoby odpovědné za jejich výchovu zemřeli nebo neplní, nevykonávají nebo zneužívají svou rodičovskou zodpovědnost. Sociálně-právní ochrana dětí se zaměřuje také na děti, které vedou zahálčivý nebo nemravný život spočívající zejména v tom, že:

- zanedbávají školní docházku,
- nepracují, i když nemají dostatečný zdroj obživy,
- požívají alkohol nebo návykové látky,
- žijí se prostitucí,
- spáchaly trestný čin nebo, jde-li o děti mladší než patnáct let, spáchaly čin, který by jinak byl trestným činem (tzv. provinění),
- opakovaně nebo soustavně páchají přestupky nebo jinak ohrožují občanské soužití,
- opakovaně se dopouští útěků od rodičů nebo jiných fyzických nebo právnických osob odpovědných za výchovu dítěte (§ 6 odst. 1 zákona č. 359/1999 Sb.).

Orgány SPOD poskytují pomoc dětem a jejich rodičům při překonávání nepříznivých sociálních podmínek a výchovných vlivů, s cílem umožnit jim začlenění do společnosti, včetně uplatnění na trhu práce. V rámci těchto orgánů působí pracovníci specializující se na práci s výše uvedenými dětmi – **sociální kurátoři pro děti a mládež**. V tabulce 30 a násl. jsou uvedeny statistické údaje o počtu evidovaných dětí a mladistvých orgány SPOD obecních úřadů obcí s rozšířenou působností Ústeckého kraje. Pro možnost srovnání v rámci ČR a kraje byly údaje zpracovány opět pomocí indexu (počet evidovaných dětí a mládeže do 18 let na 10 tisíc obyvatel správního obvodu obce III. stupně).

Dlouhodobě je poukazováno na nedostatečný počet sociálních pracovníků orgánu sociálně-právní ochrany dětí, zejména v terénních sociálních službách, jejich nedostatečnou motivaci a společenské i finanční ohodnocení. Toto se umocnilo ještě v roce 2003, kdy v II. fázi reformy územní správy došlo ke zrušení okresních úřadů a převodu výkonu státní správy na uvedeném úseku na obce III. stupně. V té době ukončilo činnost více jak 20 % zkušených sociálních pracovníků. Obce se s tímto nedostatkem postupem času většinou vypořádaly. K 31. 12. 2007 působilo v rámci orgánu SPOD celkem 150 sociálních pracovníků (117 pracovníků orgánu SPOD a 33 kurátorů pro mládež), kteří vykonávají svou činnost na obcích s rozšířenou působností Ústeckého kraje.

Od roku 2006 jsou města také výrazněji finančně podporována státní účelovou dotací MPSV na výkon sociálně-právní ochrany dětí. Města počet sociálních pracovníků a kurátorů pro mládež personálně posílila, ale i tak je těchto terénních sociálních pracovníků nedostatek. K 31. 12. 2022 vykonávalo tuto činnost v rámci orgánu SPOD 257 sociálních pracovníků (uvedeno v úvazcích) a z toho počtu je 55 kurátorů pro děti a mládež. Pracovníci orgánu SPOD jsou významně zatíženi i administrativní činností, což je opět odvádí od práce v terénu. Orgány SPOD evidují vysoký počet klientů a jejich rodin na jednoho sociálního pracovníka. Standardy kvality sociálně-právní ochrany (jsou platné od 1. 1. 2015) stanovují 80 klientských rodin na jednoho pracovníka orgánu SPOD. V případě kurátorů pro mládež a osob pečujícími a osob v evidenci náhradní rodinné péče je tento limit poloviční – tj. 40 klientských rodin.

Další subjekty působí v oblasti sociálně-právní ochrany dětí.

Jak bylo výše uvedeno, klíčovou úlohu v péči o ohrožené děti a mládež mají orgány sociálně-právní ochrany dětí, které působí převážně na obcích III. stupně a částečně na krajích. V této oblasti je důležitá koordinovaná **spolupráce orgánů SPOD s dalšími subjekty**, zejména se školami a školskými zařízeními (středisky výchovné péče⁴ a pedagogicko-psychologickými poradnami – viz kapitola 4.5), Policií ČR, městskou (obecní) policií, soudy, státními

⁴ V Ústeckém kraji jsou celkem čtyři zařízení – v Chomutově, Mostě, Ústí nad Labem a v Děčíně

zastupitelstvími a Probační a mediační službou ČR (PMS). Krajský úřad Ústeckého kraje podporuje spolupráci jednotlivých subjektů veřejné správy i nestátního neziskového sektoru a zároveň přispívá k jejich koordinaci.

V kraji působí mezíresortní týmy na okresní úrovni (tzv. **týmy pro mládež nebo multidisciplinární týmy pro mládež**), které jsou složeny ze zástupců výše uvedených institucí. Cílem těchto skupin je prohlubovat spolupráci, společně postupovat a volit opatření při péči o děti, prioritně pak o děti ohrožené sociálně nežádoucími jevy.

Jejich provázanou spolupráci podporuje projekt odboru prevence kriminality Ministerstva vnitra ČR Systém včasné intervence (dále SVI)⁵. Tento informační a komunikační systém umožňuje rychlou výměnu informací o ohroženém dítěti (v pozici pachatele, svědka nebo oběti trestné činnosti). V Ústeckém kraji je systém zaveden v Mostě.

Technickou podporou pro činnost orgánů činných v trestním řízení a pro orgány SPOD jsou speciální výslechové a pohovorové místnosti⁶. Jedná se o místnost zásadně se odlišující od tradičních kanceláří policie a úřadů, uzpůsobenou tak, aby nutný pobyt dětí v ní byl co nejméně traumatizující. Výslech nebo pohovor s dítětem, popř. s dospělým, který je obětí nebo svědkem závažné trestné činnosti, v takovéto místnosti je veden ve spolupráci s odborníkem (policistou, pracovníkem orgánu SPOD atd.). V posledních letech byl v Ústeckém kraji podporován vznik těchto speciálních místností na pracovištích Policie ČR a obecních úřadů obcí s rozšířenou působností za pomoci státních účelových dotací v programu Prevence kriminality MV ČR.

Sociálně-právní ochranu dětí poskytují také **zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc (ZDVOP)**. Tato zařízení poskytují ochranu a pomoc dítěti, které se ocitlo bez jakékoliv péče nebo jsou-li jeho život či příznivý vývoj vážně ohrožen anebo jde-li o dítě tělesně nebo duševně týrané nebo zneužívané, popř. dítě které se ocitlo v prostředí nebo situaci, kdy jsou závažným způsobem ohrožena jeho základní práva. Cílem je zajistit dětem v krizové situaci životní podmínky co nejbližší přirozenému rodinnému prostředí. V Ústeckém kraji jsou registrovány celkem 4 subjekty, které provozují 8 zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc. Celková kapacita je 134 lůžek (k 31. 10. 2023). V tabulce 29 jsou další informace k těmto zařízením.

Tabulka 29 – zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc na území Ústeckého kraje

Subjekt	Název zařízení	Místo zařízení	Počet lůžek	Webové stránky
Kojenecké ústavy Ústeckého kraje		Most	10	www.kumost.cz
Charita Most	ZDVOP Charity Most	Most	16	https://www.charita-most.cz/jak-pomahame/zarizeni-pro-deti-vyzadujici-okamzitou-pomoc/
Fond ohrožených dětí Praha	Klokánek	Chomutov, Teplice, Litoměřice, Ústí n. L. a Žatec	88	http://www.fod.cz/
Élie z.s.	Na Horách	Kovářská	20	http://z-nahorach.webnode.cz/

Zdroj: KÚ Ústeckého kraje, 2023

⁵ Cílem SVI je zajištění propojení a komunikace institucí působících v oblasti prevence kriminality a sociálně-právní ochrany dětí a mládeže. V tomto systému vykonávají orgány sociálně-právní ochrany dětí, Policie ČR, obecní policie, soudy, státní zastupitelství, Probační a mediační služba, úřady práce, zdravotní a školské orgány a nevládní organizace systematickou a kontinuální práci s kriminálně rizikovými dětmi a jejich rodinami.

⁶ Interiér výslechové místnosti je přizpůsoben dětské klientele (např. vymalování místnosti vhodnými barvami, výzdoba, hračky, obrázky, vhodný nábytek, knihy, flip chart, dětská magnetická tabule, květiny ...) tak, aby co nejvíce navozoval pocit bezpečí a pohody. Vybavení místnosti však nesmí vést k nežádoucímu rozptýlení pozornosti dítěte a zároveň musí být využitelné nejen pro výslech velmi malých dětí, ale také pubescentů. Nezbytnou součástí vybavení jsou také demonstrační pomůcky – panenky (např. Jája a Pája) – podrobněji: <http://www.mvcr.cz/clanek/standard-vybaveni-specialni-vyslechove-mistnosti-pro-detskeho-ucastnika-trestniho-rizeni.aspx>.

Kromě výše uvedených subjektů poskytují sociálně-právní ochranu dětí také subjekty, které obdržely pověření k výkonu činností (zákonem stanovených) na úseku sociálně-právní ochrany dětí. Tyto subjekty jsou pak označovány jako **pověřené osoby**. Pověření vydává místně a věcně příslušný krajský úřad (dříve MPSV). V současné době vykonávají činnosti v dané oblasti v Ústeckém kraji celkem 28 subjektů (včetně středisek Fondu ohrožených dětí se sídlem v Praze). Aktualizovaný seznam pověřených osob je k dispozici na webových stránkách Ústeckého kraje: <http://www.kr-ustecky.cz/poverene-osoby-k-vykonu-socialne-pravni-ochrany-deti/d-1688801/p1=204835>.

Významnou podporu pro činnost orgánů OSPOD představují sociální služby poskytované zejména **nestátními neziskovými organizacemi** (dále NNO). Tyto organizace poskytují sociální služby (služby sociální prevence) – především pak sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi a programy zaměřené na sanaci rodiny. U mnoha rodin, které prošly kvalitním reintegračním programem, bylo dosaženo zlepšení jejich životní a sociální situace. Tím byly vytvořeny příznivé podmínky pro návrat dětí z institucionální péče (dětských domovů a výchovných ústavů) zpět do rodiny. Tyto programy jsou zaměřeny současně i na prevenci odebrání dětí z jejich původního prostředí a umístění do výchovného zařízení.

Další služby sociální prevence zaměřené na rodiny s dětmi jsou uvedeny v kapitole 4.2.1.

Na podporu zvyšování kvality procesu vzdělávání ve školských zařízeních pro výkon ústavní a ochranné výchovy jsou vytvářeny programy, které jsou spolufinancovány z Evropského sociálního fondu. V Ústeckém kraji tento typ programu realizovalo např. občanské sdružení Mosty – sociálně psychologické centrum se sídlem v Mostě. Program byl nazván Projekt Pšov a realizován ve Výchovném ústavu v Pšově. Cílem projektu byla tvorba komplexního výchovně vzdělávacího programu pro chovance ústavu a vzdělávací kurz pro pedagogické pracovníky zařízení.

Statistické údaje o cílové skupině

Ministerstvo práce a sociálních věcí ČR vydává každoročně Statistickou ročenku MPSV z oblasti práce a sociálních věcí. Z tohoto důvodu lze vybrané ukazatele Ústeckého kraje srovnávat se statistickými údaji ostatních krajů ČR. Vybrané údaje Ústeckého kraje byly doplněny i za rok 2021. MPSV se ve svých statistických ročenkách každoročně zaměřuje na různé oblasti své působnosti (nezaměstnanost, sociální zabezpečení atd.). Jednou z oblastí je i evidence orgánů SPOD. Tato kapitola bezpečnostní analýzy je zaměřena právě na vybrané statistické údaje orgánů SPOD působících v Ústeckém kraji. Důraz je pak kladen na údaje získané v oblasti kurately mládeže, tj. na evidenci dětí, které vykazují poruchy chování (jsou ohrožené sociálně nežádoucími jevy). Zvláštní pozornost je zaměřena i na rozbor problematiky dětí umístěných do školských zařízení pro výkon ústavní nebo ochranné výchovy nebo do dalších zařízení (např. zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc). Z tohoto důvodu jsou podrobně sledovány nejen údaje o počtu dětí umístěných do těchto zařízení, ale i důvody jejich umístění.

V České republice bylo v roce 2022 evidováno orgány SPOD – kurátory pro mládež celkem 20 929 klientů – dětí a mladistvých. V Ústeckém kraji evidovali kurátoři v roce 2022 celkem 2 330 klientů (v roce 2021 to bylo 2 369 osob). V České republice zaujímá Ústecký kraj v této statistice 3. místo za Moravskoslezským krajem (3 762 klientů) a Jihomoravským krajem (2 515 osob). V indexovém vyjádření zaujímá Ústecký kraj již 2. místo, kdy průměr kraje činí 28,3 dětských klientů. Druhý, index Moravskoslezského kraje je 31,1 a republikový průměr činí 19,9 dětských klientů na 10 tisíc obyvatel.

Níže uvádíme již podrobné statistiky v této oblasti v Ústeckém kraji za léta 2021 a 2022.

V roce 2021 zaznamenali největší index dětských i mladistvých klientů kurátoři pro mládež při Městském úřadu v Bílině – 89,6. Následují obvody měst Podbořan (62,5) a Litvínova (53,2). Na opačném pólu jsou obvody měst Roudnice n. L. a Rumburku – jejich indexy činí 12,8 a 13,1 dětí na 10 tis. obyvatel. Nejvyšší počet evidovaných dětí do 18 let stále zůstává tradičně ve

velkých městech – Ústí n. L., Chomutov, Teplice a Most. Vysoký podíl nezletilých (do 15 let) evidují v Ústí n. L. Vše je podrobněji uvedeno v tabulce 30 a grafu 6.

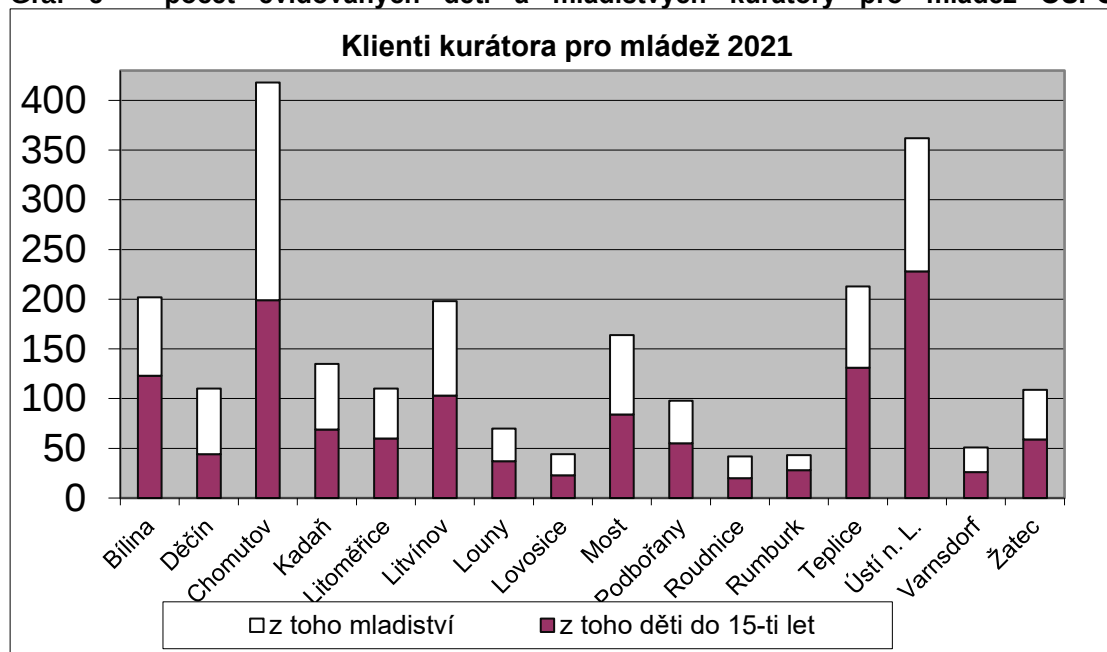
Tabulka 30 – evidence dětí a mládeže orgánem SPOD – kurátoři pro mládež 2021

OBEC	Počet evidovaných celkem	z toho dětí do 15-ti let	z toho dívek	z toho mladiství	z toho dívek	Podíl nezletilých (%)	Index na 10 tisíc obyv.
Bílina	202	123	47	79	22	60,9	89,6
Děčín	110	44	15	66	16	40,0	14,3
Chomutov	418	199	43	219	35	47,6	51,2
Kadaň	135	69	25	66	17	51,1	31,3
Litoměřice	110	60	18	50	17	54,5	18,6
Litvínov	198	103	47	95	14	52,0	53,2
Louny	70	37	11	33	11	52,9	16,1
Lovosice	44	23	10	21	4	52,3	15,9
Most	164	84	30	80	28	51,2	21,9
Podbořany	98	55	24	43	14	56,1	62,5
Roudnice	42	20	9	22	5	47,6	12,8
Rumburk	43	28	8	15	4	65,1	13,1
Teplice	213	131	48	82	28	61,5	20,1
Ústí n. L.	362	228	66	134	39	63,0	30,3
Varnsdorf	51	26	10	25	10	51,0	25,5
Žatec	109	59	33	50	20	54,1	39,9
Celkem kraj	2 369	1 289	444	1 080	284	54,4	28,9

Zdroj: KÚ Ústeckého kraje, 2022

Pozn.: dle nových výkladů nejsou všechny děti zařazeny do evidence orgánu SPOD (pak součet dětí a mladistvých neodpovídá celkovému počtu evidovaných)

Graf 6 – počet evidovaných dětí a mladistvých kurátoři pro mládež OSPOD 2021

Zdroj: KÚ Ústeckého kraje, 2022

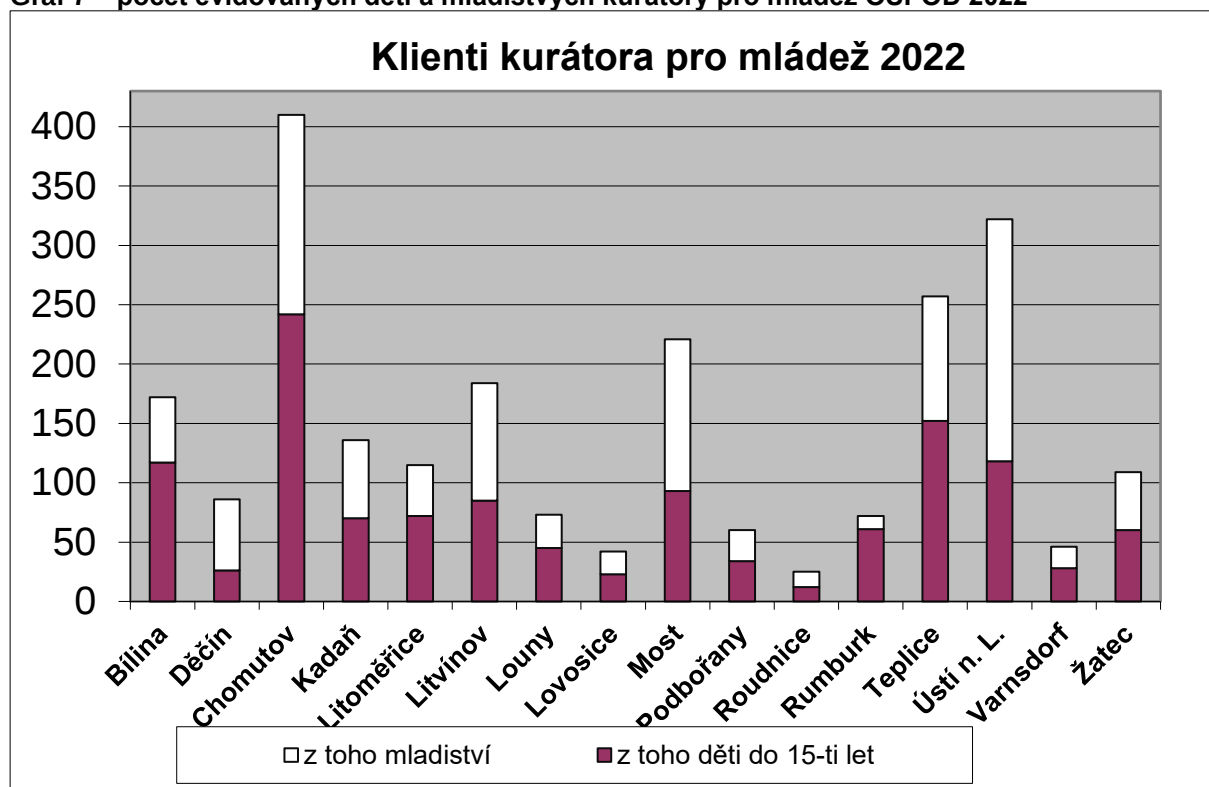
V roce 2022 zaznamenali největší index dětských i mladistvých klientů kurátoři pro mládež opět při Městském úřadu v Bílině – 76,3. Následují obvody měst Chomutova (50,2) a Litvínova (49,3). Na opačném pólu jsou obvody měst Roudnice n. L. a Děčína – jejich indexy činí 7,6 a 11,2 dětí na 10 tis. obyvatel. Nejvyšší počet evidovaných dětí do 18 let stále zůstává tradičně ve velkých městech – Ústí n. L., Chomutov, Teplice a Most. Vysoký podíl nezletilých (do 15 let) evidují v Rumburku. Vše je podrobněji uvedeno v tabulce 31 a grafu 7.

Tabulka 31 – evidence dětí a mládeže orgánem SPOD – kurátoři pro mládež 2022

OBEČ	Počet evidovaných celkem	z toho děti do 15-ti let	z toho dívek	z toho mladiství	z toho dívek	Podíl nezletilých (%)	Index na 10 tisíc obyv.
Bílina	172	117	38	55	16	68,0	76,3
Děčín	86	26	4	60	17	30,2	11,2
Chomutov	410	242	62	168	80	59,0	50,2
Kadaň	136	70	16	66	26	51,5	31,5
Litoměřice	115	72	23	43	11	62,6	19,5
Litvínov	184	85	36	99	33	46,2	49,4
Louny	73	45	17	28	11	61,6	16,8
Lovosice	42	23	10	19	8	54,8	15,2
Most	221	93	24	128	22	42,1	29,5
Podbořany	60	34	12	26	5	56,7	38,3
Roudnice n.L.	25	12	2	13	3	48,0	7,6
Rumburk	72	61	33	11	2	84,7	22,0
Teplice	257	152	58	105	30	59,1	24,2
Ústí n. L.	322	118	36	204	62	36,6	27,0
Varnsdorf	46	28	9	18	7	60,9	23,0
Žatec	109	60	27	49	28	55,0	39,9
Celkem kraj	2 330	1 238	407	1 092	361	53,1	28,4

Zdroj: KÚ Ústeckého kraje, 2023

Graf 7 – počet evidovaných dětí a mladistvých kurátory pro mládež OSPOD 2022

Zdroj: KÚ Ústeckého kraje, 2023

Trestná činnost dětí a mládeže a přestupky mladistvých

V roce 2022 evidovaly orgány SPOD (kurátoři pro mládež) v České republice celkem 3 651 pachatelů provinění⁷. V roce 2020 to bylo 3 815 těchto osob do 18 let a z dlouhodobého hlediska je evidován každoroční pokles dětských pachatelů.

V Ústeckém kraji bylo zjištěno, že provinění spáchalo 505 osob mladších 18 let (2020 – 541 osob), které spáchaly provinění.

Níže uvádíme podrobné statistiky v této oblasti v Ústeckém kraji za léta 2021 a 2022.

V roce 2021 klesl počet pachatelů do 18 let o 143 osob – z 541 v roce 2020 na 529 osob v roce 2021, což představuje další meziroční pokles o 2,2 %. Meziroční nárůst byl zaznamenán v 7 obvodech ORP, pokles pak v 9 ORP.

V tomto roce bylo nejvíce dětských a mladistvých pachatelů evidováno na Ústecku, Mostecku a Chomutovsku. Nejméně viníků bylo zaznamenáno v obvodu Podbořan, Lovosice a Varnsdorf. Nejvyšší podíl nezletilých pachatelů je zaznamenán v obvodech Litvínova (64 %), Litoměřic (59,26 %) a Teplic (58,33 %). Naopak nejnižší podíl nezletilých pachatelů vykazují obvody Loun a Roudnice n. L.

V Ústeckém kraji bylo v roce 2021 evidováno celkem 427 mladistvých pachatelů přestupků. To představuje nárůst o 38 pachatelů přestupků oproti roku 2020 (nárůst o 9,8 %). Nejvíce přestupků spáchali mladiství v obvodech Mostu, Chomutova a Ústí n. L.

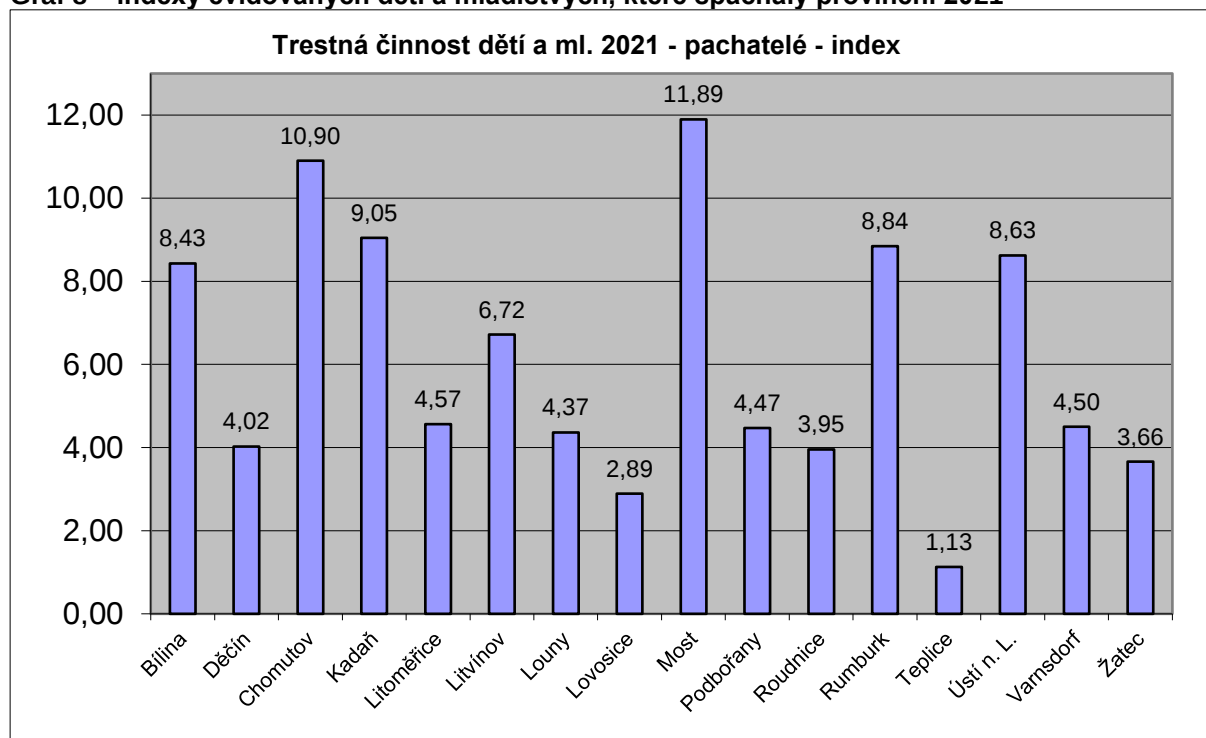
Nejvyšší indexové údaje o trestné činnosti dětí a mladistvých pachatelů na 10 tisíc obyvatel jsou evidovány v Mostě, Chomutově a Kadani. Nejnižší indexy byly zaznamenány v Teplicích, Lovosicích a Žatci. Podrobné údaje jsou uvedeny v tabulce 32 a grafu 8.

Tabulka 32 – trestná činnost dětí a mládeže evidována orgány SPOD v roce 2021 (pachatelé)

OBEC	Trestná činnost celkem	z toho děti do 15-ti let	Podíl nezletilých (%)	Přestupky mlad.	Index celkové TČ na 10 tisíc obyv.
Bílina	19	7	36,84	40	8,43
Děčín	31	15	48,39	20	4,02
Chomutov	89	41	46,07	63	10,90
Kadaň	39	17	43,59	19	9,05
Litoměřice	27	16	59,26	25	4,57
Litvínov	25	16	64,00	15	6,72
Louny	19	3	15,79	23	4,37
Lovosice	8	3	37,50	16	2,89
Most	89	42	47,19	66	11,89
Podbořany	7	3	42,86	9	4,47
Roudnice n. L.	13	3	23,08	8	3,95
Rumburk	29	14	48,28	0	8,84
Teplice	12	7	58,33	35	1,13
Ústí n. L.	103	31	30,10	58	8,63
Varnsdorf	9	5	55,56	0	4,50
Žatec	10	3	30,00	30	3,66
Celkem kraj	529	226	42,72	427	6,45

Zdroj: KÚ Ústeckého kraje, 2022

⁷ tzn. trestný čin nebo jinak trestný čin spáchaný mladistvými nebo dětmi dle definice zákona č. 218/2003 Sb., o odpovědnosti mládeže za protiprávní činy a o soudnictví ve věcech mládeže, v platném znění (dále zákon o soudnictví ve věcech mládeže)

Graf 8 – indexy evidovaných dětí a mladistvých, které spáchaly provinění 2021

Zdroj: KÚ Ústeckého kraje, 2022

V roce 2022 klesl počet pachatelů do 18 let o 24 osob – z 529 v roce 2020 na 505 osob v roce 2021, což představuje další meziroční pokles o 4,5 %.

V tomto roce bylo nejvíce dětských a mladistvých pachatelů evidováno na Ústecku, Mostecku a Chomutovsku. Nejméně viníků bylo zaznamenáno v obvodu Podbořan, Roudnice n. L. a Žatce. Nejvyšší podíl nezletilých pachatelů je zaznamenán v obvodech Varnsdorfu (83,3 %), Bíliny (62,5 %) a Žatce (60,0 %). Naopak nejnižší podíl nezletilých pachatelů vykazují obvody Chomutova a Lovosic. V Ústeckém kraji bylo v roce 2022 evidováno celkem 455 mladistvých pachatelů přestupků. To představuje nárůst o 28 pachatelů přestupků oproti roku 2020 (nárůst o 6,6 %). Nejvíce přestupků spáchali mladiství v obvodech Teplic, Chomutova a Ústí n. L.

Nejvyšší indexové údaje o trestné činnosti dětí a mladistvých pachatelů na 10 tisíc obyvatel jsou evidovány v Mostě, Chomutově a Bílině. Nejnižší indexy byly zaznamenány v Teplicích, Roudnici n. L. a Podbořan. Podrobné údaje jsou uvedeny v tabulce 33 a grafu 9.

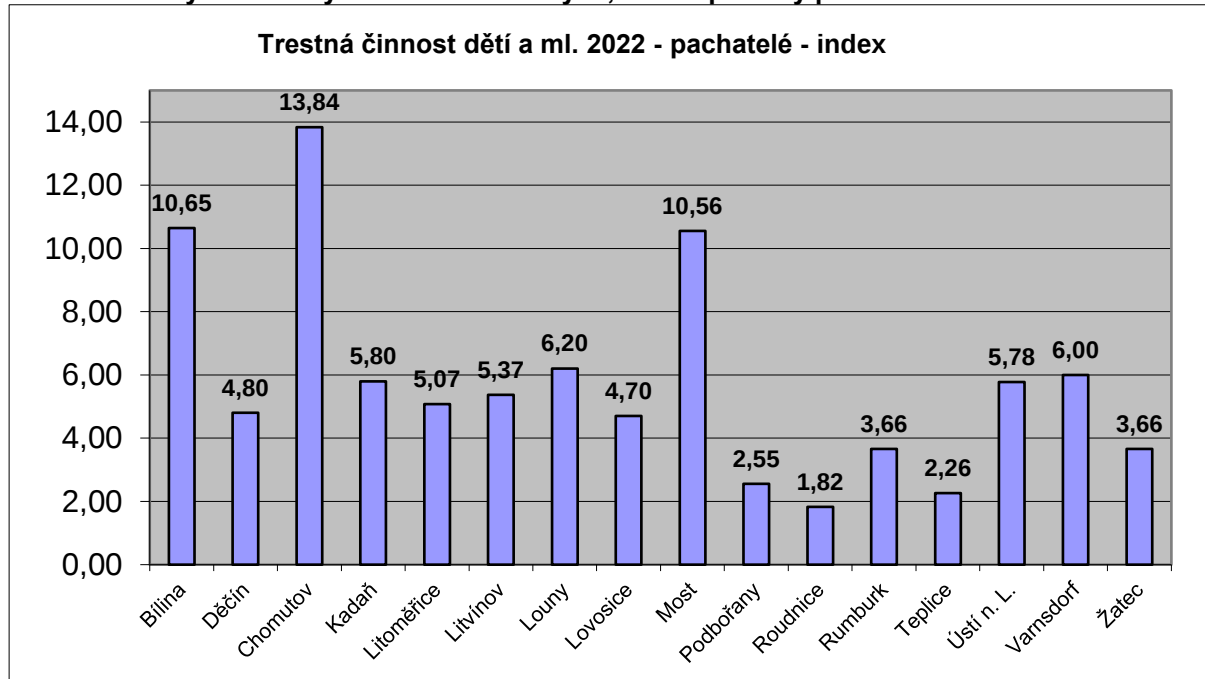
Tabulka 33 – trestná činnost dětí a mládeže evidována orgány SPOD v roce 2022 (pachatelé)

OBEK	Trestná činnost celkem	z toho děti do 15-ti let	Podíl nezletilých (%)	Přestupky mlad.	Index celkové TČ na 10 tisíc obyv.
Bílina	24	15	62,50	17	10,65
Děčín	37	22	59,46	23	4,80
Chomutov	113	35	30,97	151	13,84
Kadaň	25	8	32,00	12	5,80
Litoměřice	30	15	50,00	21	5,07
Litvínov	20	9	45,00	13	5,37
Louny	27	11	40,74	18	6,20
Lovosice	13	4	30,77	22	4,70
Most	79	35	44,30	38	10,56
Podbořany	4	2	50,00	6	2,55
Roudnice n. L.	6	2	33,33	1	1,82
Rumburk	12	5	41,67	1	3,66
Teplice	24	9	37,50	57	2,26

Ústí n. L.	69	25	36,23	51	5,78
Varnsdorf	12	10	83,33	3	6,00
Žatec	10	6	60,00	21	3,66
Celkem kraj	505	213	42,18	455	6,15

Zdroj: KÚ Ústeckého kraje, 2023

Graf 9 – indexy evidovaných dětí a mladistvých, které spáchaly provinění 2022

Zdroj: KÚ Ústeckého kraje, 2023

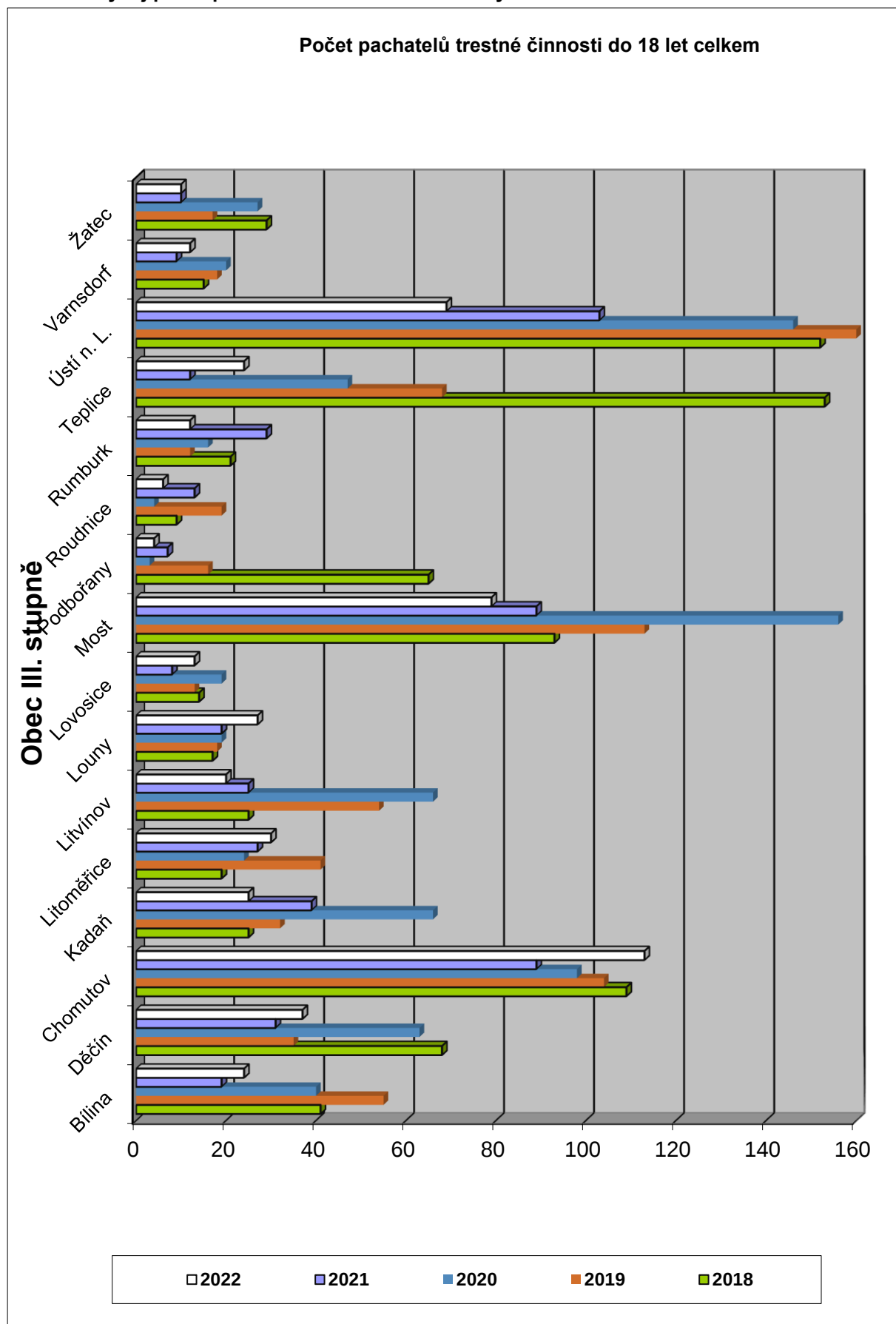
Vývoj počtu pachatelů trestné činnosti do 18 let v letech 2006 až 2022 kolísá. V roce 2007 byl zaznamenán nárůst o 90 klientů a v letech 2008 až 2010 byl zaznamenán postupný pokles pachatelů. V roce 2011 došlo opět k nárůstu pachatelů a v následujících letech dochází opět k poklesu. V roce 2012 a v roce 2014 došlo pak k výraznému meziročnímu poklesu pachatelů. V letech 2015 a 2016 pak pokračoval postupný pokles trestné činnosti dětí a mladistvých a v roce 2018 oproti roku 2017 opět klesl. V roce 2019 oproti roku 2018 vzrostl počet trestné činnosti dětí a mladistvých. V letech 2020 až 2022 počet pachatelů klesal. Soustavný nárůst nebo pokles pachatelů není evidován v žádném správním obvodu orgánu SPOD v kraji.

Tabulka 34 – trestná činnost dětí a mladistvých evidována orgány SPOD v letech 2018 až 2022 (pachatelé)

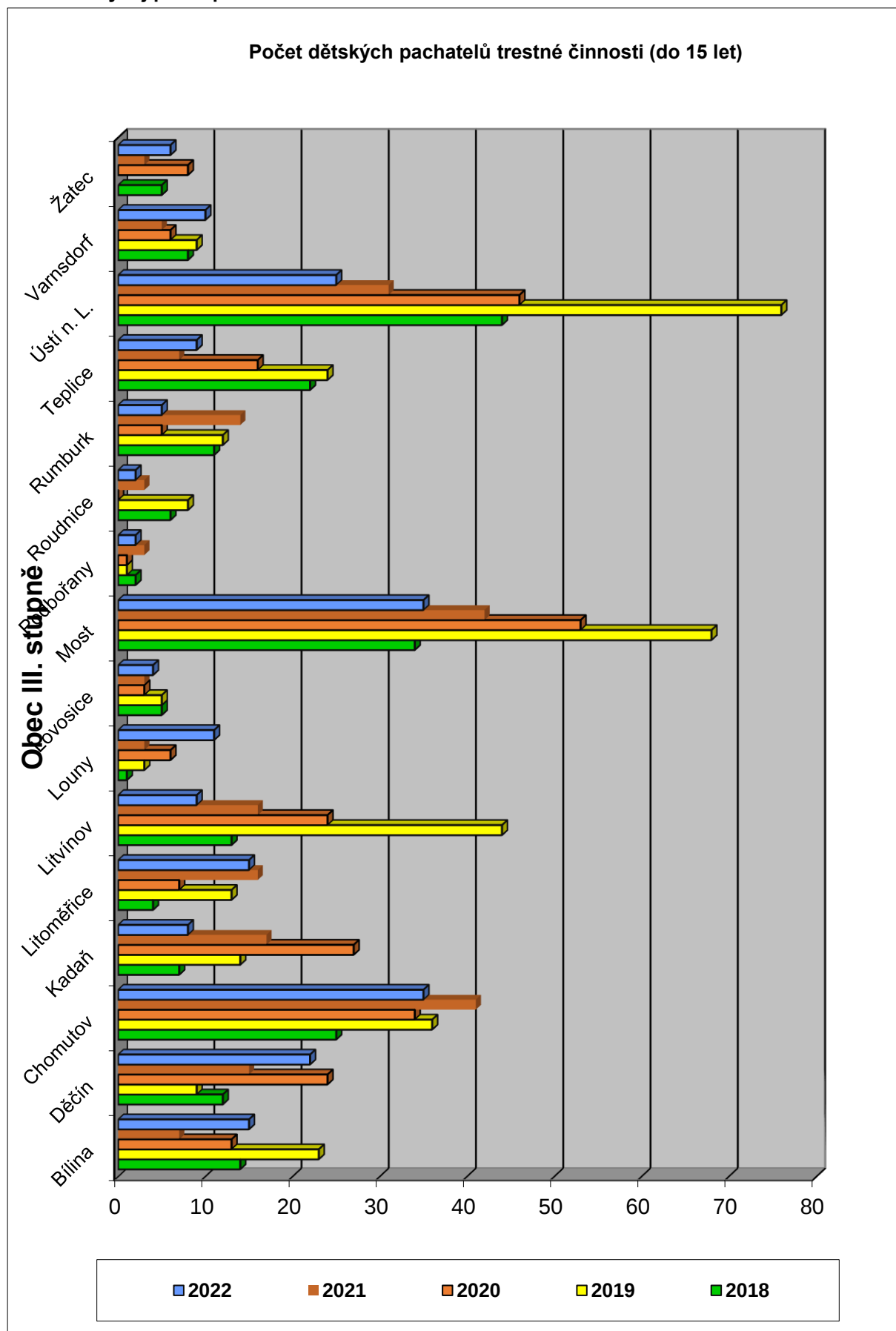
OBEC	Trestná činnost 2018	z toho děti do 15-ti let	Trestná činnost 2019	z toho děti do 15-ti let	Trestná činnost 2020	z toho děti do 15-ti let	Trestná činnost 2021	z toho děti do 15 let	Trestná činnost 2022	z toho děti do 15-ti let	Roční změna celkem (2021-22)	Roční změna u nezletilých (2021-22)	Vývoj celkem (2018-22)	Vývoj u nezletilých (2018-22)
Bílina	27	14	32	23	27	13	19	7	24	15	5	8	-3	1
Děčín	35	12	26	9	39	24	31	15	37	22	6	7	2	10
Chomutov	63	25	67	36	64	34	89	41	113	35	24	-6	50	10
Kadaň	34	7	33	14	39	27	39	17	25	8	-14	-9	-9	1
Litoměřice	14	4	27	13	17	7	27	16	30	15	3	-1	16	11
Litvínov	24	13	68	44	42	24	25	16	20	9	-5	-7	-4	-4
Louny	12	1	12	3	13	6	19	3	27	11	8	8	15	10
Lovosice	7	5	12	5	16	3	8	3	13	4	5	1	6	-1
Most	82	34	104	68	103	53	89	42	79	35	-10	-7	-3	1
Podbořany	7	2	8	1	2	1	7	3	4	2	-3	-1	-3	0
Roudnice	11	6	18	8	4	0	13	3	6	2	-7	-1	-5	-4
Rumburk	22	11	19	12	11	5	29	14	12	5	-17	-9	-10	-6
Teplice	55	22	45	24	31	16	12	7	24	9	12	2	-31	-13
Ústí n. L.	100	44	184	76	100	46	103	31	69	25	-34	-6	-31	-19
Varnsdorf	22	8	16	9	14	6	9	5	12	10	3	5	-10	2
Žatec	19	5	13	4	19	8	10	3	10	6	0	3	-9	1
Celkem kraj	534	213	684	349	541	273	529	226	505	213	-24	-13	-29	0

Zdroj: KÚ Ústeckého kraje, 2023

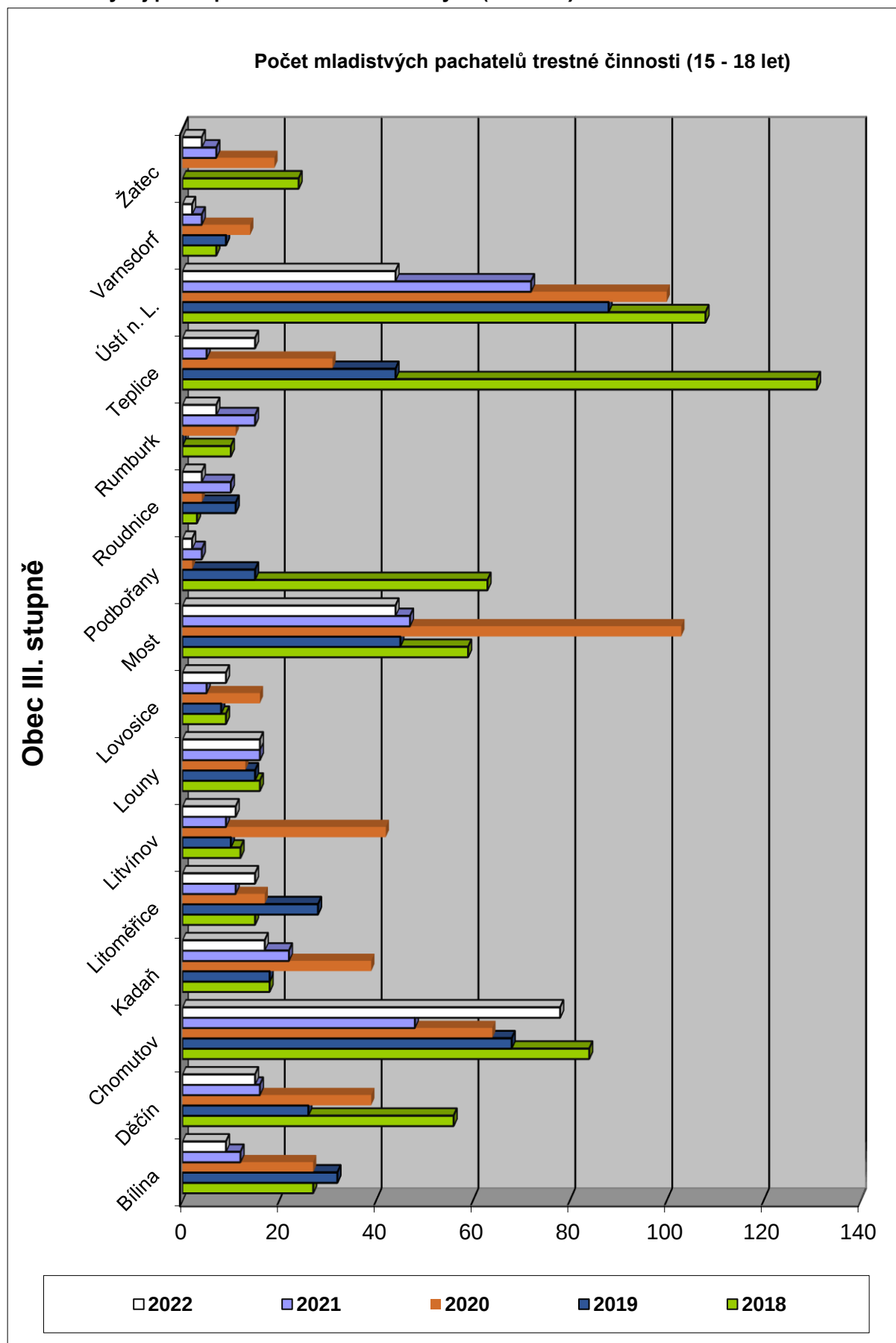
Graf 10 – vývoj počtu pachatelů TČ – děti a mladistvých – celkem v letech 2018 až 2022

Graf 11 – vývoj počtu pachatelů TČ – děti v letech 2018 až 2022

Graf 12 – vývoj počtu pachatelů TČ – mladistvých (15-18 let) v letech 2018 až 2022

Děti v institucionální péči – ústavní a ochranná výchova, výkon vazby a trestu odnětí svobody

Systém institucionální výchovy v České republice

Agenda péče o ohrožené děti spadá většinou do gesce pěti základních rezortů (Ministerstvo práce a soc. věcí, Ministerstvo zdravotnictví, Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy, Ministerstvo vnitra a Ministerstvo spravedlnosti). Pod MŠMT spadají především dětské domovy, dětské domovy se školou, diagnostické ústavy a výchovné ústavy včetně dalších školských zařízení. Pod MZd pak spadají dětská centra (dětské domovy pro děti do 3 let).

Ústavní výchova se nařizuje dle zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, v platném znění. Nařídí ji může pouze soud (opatrovnícký) svým rozhodnutím. Tato forma institucionální výchovy se nařizuje dětem, o něž rodiče náležitě nepečují a žádná jiná alternativa výchovy dítěte se buď nejeví jako žádoucí, či není dostupná. Ústavní výchova je nařizována rovněž těm dětem, které rodiče ani jiné způsobilé pečovatele nemají.

Ochranná výchova je jedním z ochranných opatření, které jsou přímo definovány v zákoně č. 218/2003 Sb., o odpovědnosti mládeže za protiprávní činy a o soudnictví ve věcech mládeže, v platném znění. Ochranná výchova je ukládána opět soudem (tentokrát v rámci trestního řízení) a je ukládána dětem a mladistvým, které mají již závažné poruchy chování nebo spáchaly závažné provinění. Institut ochranné výchovy není v současné době ještě dostatečně využíván, neboť několik specializovaných oddělení při běžných výchovných ústavech bylo zřízeno teprve nedávno. V Ústeckém kraji je toto oddělení pouze jediné (se specializací pro nezletilé), a to ve Výchovném ústavu pro děti a mládež v Boleticích u Děčína⁸.

Statistické údaje orgánů OSPOD Ústeckého kraje

V České republice bylo ve sledovaném období (2022) evidováno 5 786 umístěných dětí. K 31. 12. 2022 evidovaly orgány OSPOD Ústeckého kraje celkem 1 242 dětí do 18 let, které byly na základě soudního rozhodnutí umístěny do školských zařízení pro výkon ústavní a ochranné výchovy. Ústecký kraj zaujímá v roce 2022 jednoznačně první místo (stejně tak jako v předchozích letech). Z celkového počtu evidovaných dětí orgány SPOD byla 24 dětem v roce 2022 uložena ochranná výchova. V průměru vychází, že **v Ústeckém kraji bylo v roce 2022 evidováno 15,09 dětí v institucionální péči na 10 tisíc obyvatel**. Republikový průměr pak činí 5,49 dětí na 10 tisíc obyvatel (2022). Na druhou stranu je nutno ještě doplnit informaci o tom, že děti jsou umístěny také v institucionální péči na základě předběžného opatření soudu. Tyto statistiky se nesledují.

V roce 2021 bylo evidováno 1 231 dětí v institucionální péči s nařízenou ústavní výchovou a 18 dětí s uloženou ochrannou výchovou, celkem tedy 1 249 dětí. Na druhou stranu je nutno ještě doplnit počet dětí, které jsou umístěny také ve školských zařízeních kolektivní péče na základě předběžného opatření soudu. Tyto údaje se nesledují. V roce 2021 evidovali pracovníci orgánu SPOD nejvíce dětí umístěných do školských zařízení opět v Ústí nad Labem

⁸ Zařízení pro výkon ústavní a ochranné výchovy:

- **diagnostický ústav** – pro děti z Ústeckého kraje to jsou:
 - Dětský diagnostický ústav v Liberci (pro děti, které nemají ukončenou povinnou školní docházku (dále jen PŠD),
 - Diagnostický ústav v Praze – Lublaňská ul. – pro chlapce s ukončenou PŠD,
 - Diagnostický ústav v Praze – Hodkovičkách – pro dívky s ukončenou PŠD,
- **Dětský domov pro děti do 3 let** – Kojenecké ústavy
- **dětský domov** – v Ústeckém kraji je celkem 17 domovů (viz kapitola 4.8.2),
- **dětský domov se školou** (dříve výchovný ústav pro děti) – v Ústeckém kraji jsou celkem tři zařízení tohoto typu – v Místě u Chomutova, Kostomlatech pod Milešovkou a v Děčíně – Boleticích. V ČR je celkem 29 zařízení tohoto typu.
- **výchovný ústav pro mládež** – v Ústeckém kraji je celkem šest zařízení – v Pšově, Buškovcích, Kostomlatech pod Milešovkou (pro dívky), Místě u Chomutova, Jiřikově a v Děčíně – Boleticích. V ČR je celkem 34 těchto zařízení.

Zařízení pro výkon vazby a trestu odnětí svobody pro mladistvé:

Mladiství jsou vždy umístováni ve věznicích na speciální oddělení pro mladistvé. Oddělení pro výkon vazby mladistvých je v Ústeckém kraji zřízeno ve Vazební věznici v Litoměřicích. Specializované oddělení pro výkon trestu odnětí svobody mladistvých je zřízeno ve Věznici Všehrdy (okr. Chomutov).

(266 dětí), Chomutově (186) a v Mostě (126). Nejméně umístěných dětí ve školských zařízeních je evidováno v Podbořanech (9) a Roudnici n. L. (10).

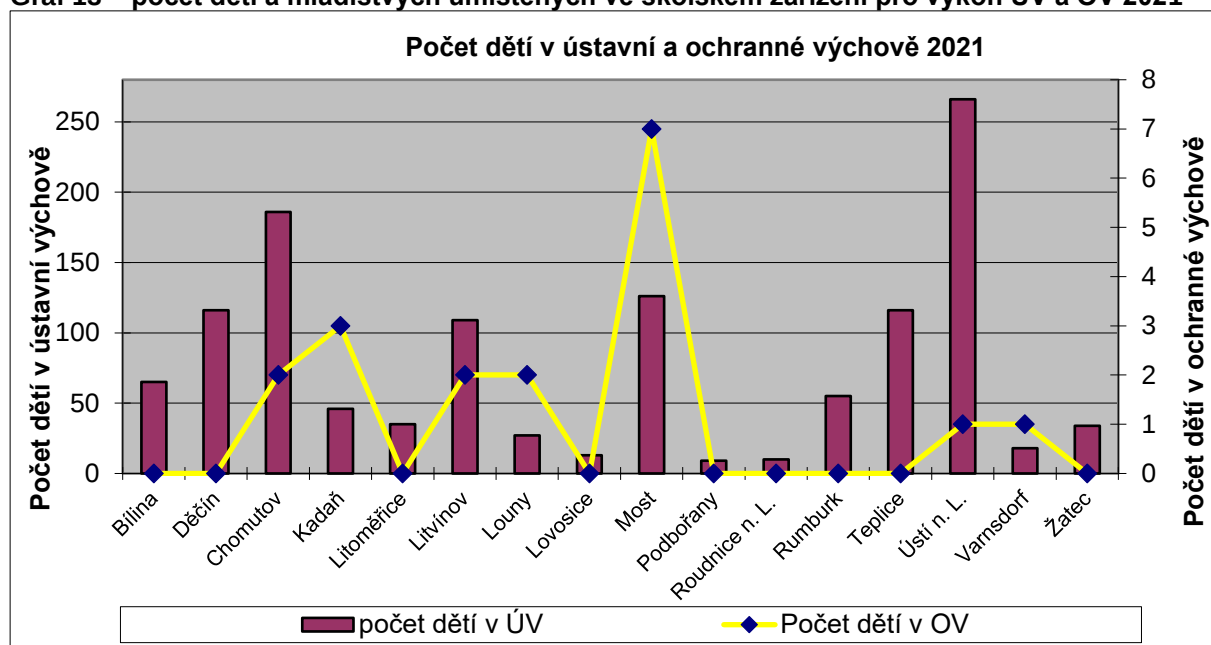
V indexovém vyjádření zaujímá první místo v kraji správní obvod orgánu SPOD v Litvínově, jehož index je 29,8 umístěných dětí na 10 tisíc obyvatel obvodu. Následují ho obvody Bílina (28,8) a Chomutova (23,0). Na opačném pólu jsou obvody Roudnice n. L. (3,0) a Lovosice (4,7). V roce 2021 evidovali kurátoři pro mládež v Ústeckém kraji celkem 27 mladistvých, kteří byli v průběhu sledovaného období umístěni do věznic k výkonu vazby nebo výkonu odnětí svobody (o 12 více). Podrobněji je vše uvedeno v tabulce 35 a v grafu 13.

Tabulka 35 – počet osob do 18 let v institucionální péči v roce 2021

OBEC	Počet umístěných dětí s nařízenou ÚV k 31. 12.	Počet umístěných dětí s uloženou OV k 31. 12.	Počet mlad. ve VV či VTOS (v průběhu roku)	Index na 10 tisíc obyv.
Bílina	65	0	0	28,8
Děčín	116	0	0	15,1
Chomutov	186	2	6	23,0
Kadaň	46	3	1	11,4
Litoměřice	35	0	1	5,9
Litvínov	109	2	3	29,8
Louny	27	2	4	6,7
Lovosice	13	0	0	4,7
Most	126	7	6	17,8
Podbořany	9	0	0	5,7
Roudnice n. L.	10	0	0	3,0
Rumburk	55	0	0	16,8
Teplice	116	0	2	10,9
Ústí n. L.	266	1	4	22,4
Varnsdorf	18	1	0	9,5
Žatec	34	0	0	12,5
Celkem ÚK	1 231	18	27	15,2

Zdroj: KÚ Ústeckého kraje, 2022

Graf 13 – počet dětí a mladistvých umístěných ve školském zařízení pro výkon ÚV a OV 2021

Zdroj: KÚ Ústeckého kraje, 2022

V roce 2022 bylo evidováno 1 218 dětí v institucionální péči s nařízenou ústavní výchovou a 24 dětí s uloženou ochrannou výchovou, celkem tedy 1 242 dětí. Na druhou stranu je nutno ještě doplnit počet dětí, které jsou umístěny také ve školských zařízeních kolektivní péče na

základě předběžného opatření soudu. Tyto údaje se nesledují. V roce 2022 evidovali pracovníci orgánu SPOD nejvíce dětí umístěných do školských zařízení opět v Ústí nad Labem (259 dětí), Chomutově (177) a v Děčíně (121). Nejméně umístěných dětí ve školských zařízeních je evidováno v Podbořanech (7) a Roudnici n. L. (11).

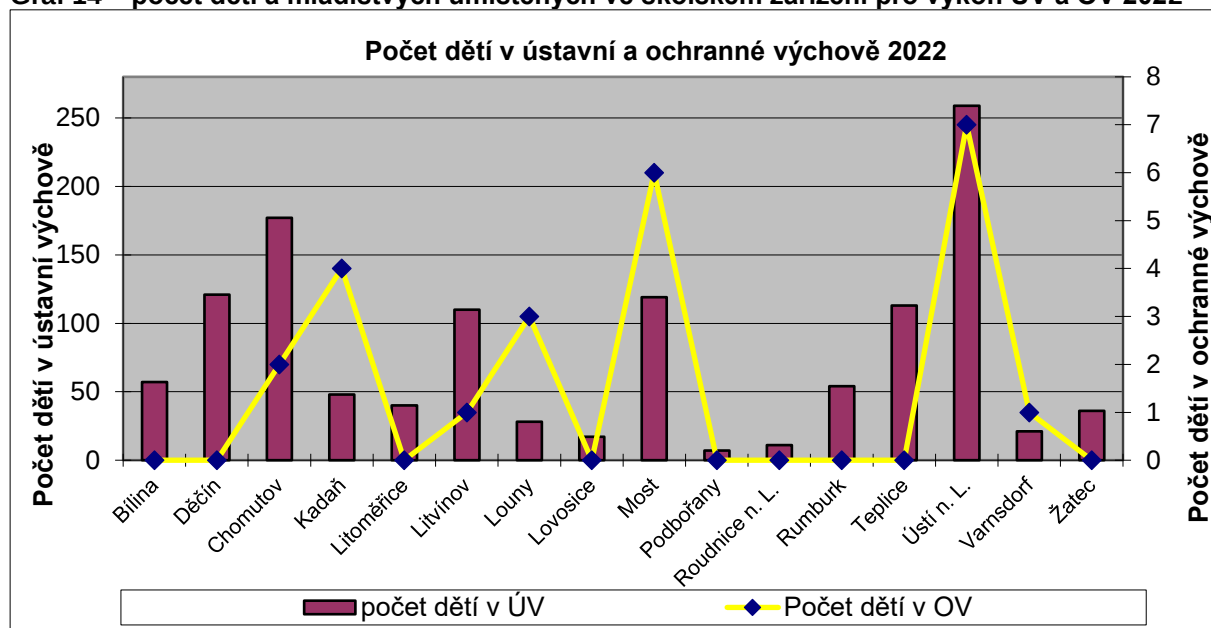
V indexovém vyjádření zaujímá první místo v kraji správní obvod orgánu SPOD v Litvínově, jehož index je 29,8 umístěných dětí na 10 tisíc obyvatel obvodu. Následují ho obvody Bílina (25,3) a Chomutova (22,3). Na opačném pólu jsou obvody Roudnice n. L. (3,3) a Podbořan (4,5). V roce 2022 evidovali kurátoři pro mládež v Ústeckém kraji celkem 24 mladistvých, kteří byli v průběhu sledovaného období umístěni do věznic k výkonu vazby nebo výkonu odnětí svobody (o 12 více). Podrobněji je vše uvedeno v tabulce 36 a v grafu 14.

Tabulka 36 – počet osob do 18 let v institucionální péči v roce 2022

OBEC	Počet umístěných dětí s nařízenou ÚV k 31. 12.	Počet umístěných dětí s uloženou OV k 31. 12.	Počet mlad. ve VV či VTOS (v průběhu roku)	Index na 10 tisíc obyv.
Bílina	57	0	0	25,3
Děčín	121	0	2	15,7
Chomutov	177	2	4	21,9
Kadaň	48	4	3	12,1
Litoměřice	40	0	1	6,8
Litvínov	110	1	1	29,8
Louny	28	3	3	7,1
Lovosice	17	0	0	6,1
Most	119	6	4	16,7
Podbořany	7	0	0	4,5
Roudnice n. L.	11	0	0	3,3
Rumburk	54	0	0	16,5
Teplice	113	0	2	10,7
Ústí n. L.	259	7	4	22,3
Varnsdorf	21	1	0	11,0
Žatec	36	0	0	13,2
Celkem ÚK	1 218	24	24	15,1

Zdroj: KÚ Ústeckého kraje, 2023

Graf 14 – počet dětí a mladistvých umístěných ve školském zařízení pro výkon ÚV a OV 2022

Zdroj: KÚ Ústeckého kraje, 2023

Vývoj počtu umístěných dětí v letech 2018 až 2022

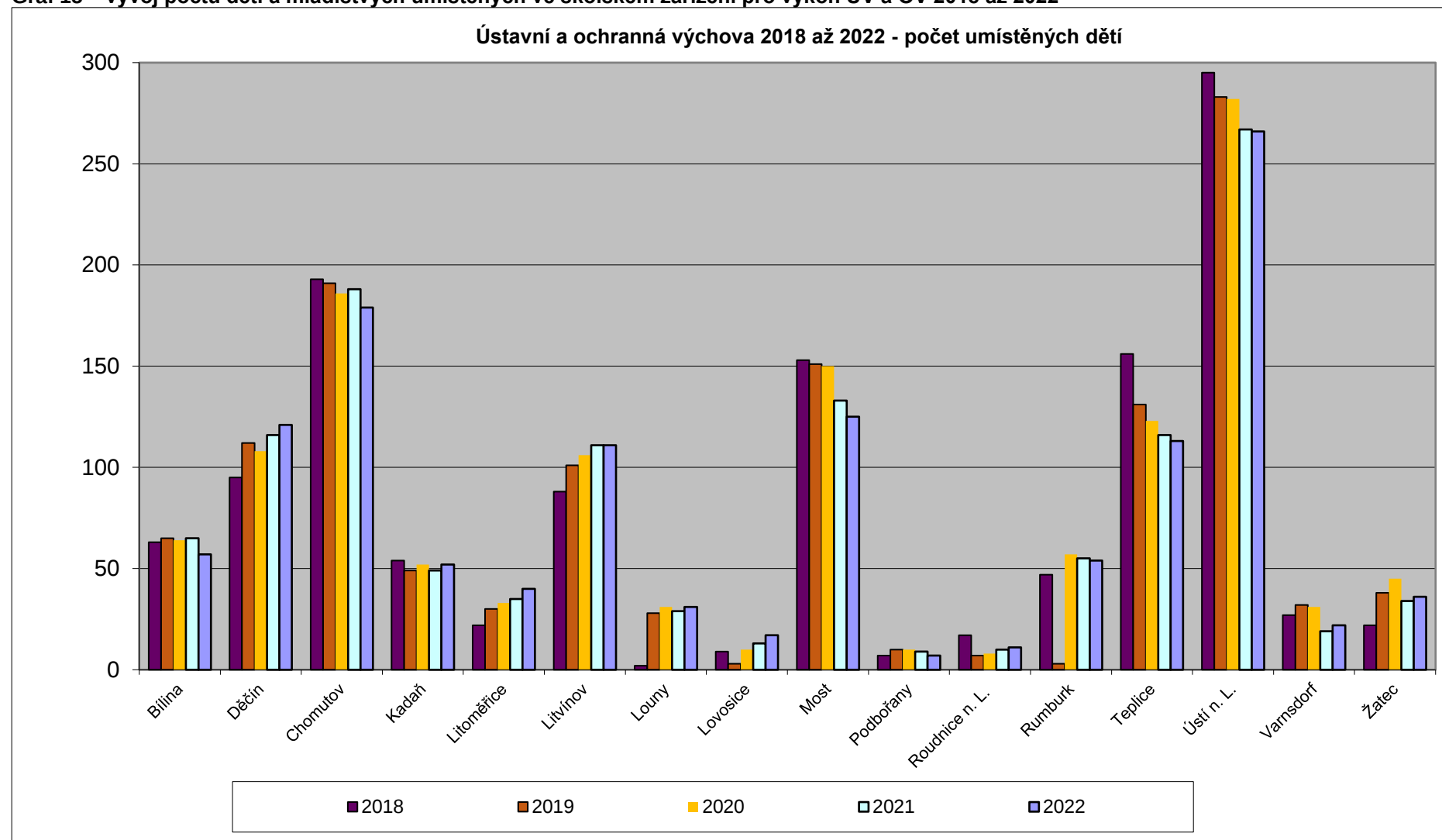
Vývoj počtu dětí umístěných na základě soudního rozhodnutí do školských zařízení pro výkon ústavní či ochranné výchovy u většiny správních obvodů obcí s rozšířenou působností Ústeckého kraje v letech 2018 až 2022 kolísá. Nejvyšší meziroční pokles (v letech 2020 až 2021) byl zaznamenán v obvodu města Ústí n. L., kdy počet umístěných dětí klesl o 16. Podrobněji je vše uvedeno v tabulce 37 a v grafech 17 a 18.

Tabulka 37 – počet osob do 18 let v institucionální péči v letech 2018 až 2022

OBEC	2018		2019		2020		2021		2022		Roční změna u ÚV 21 - 22	Roční změna u OV 20 - 21	Vývoj u ÚV 2018 až 2022	Vývoj u OV 2018 a 2022
	počet dětí v ÚV	Počet dětí v OV	počet dětí v ÚV	Počet dětí v OV	počet dětí v ÚV	Počet dětí v OV	počet dětí v ÚV	Počet dětí v OV	počet dětí v ÚV	Počet dětí v OV				
Bílina	63	0	65	0	64	0	65	0	57	0	-8	0	-6	0
Děčín	93	2	111	1	108	0	116	0	121	0	5	0	28	-2
Chomutov	193	0	190	1	185	1	186	2	177	2	-9	0	-16	2
Kadaň	53	1	47	2	50	2	46	3	48	4	2	1	-5	3
Litoměřice	21	1	29	1	32	1	35	0	40	0	5	0	19	-1
Litvínov	88	0	101	0	105	1	109	2	110	1	1	-1	22	1
Louny	2	0	27	1	29	2	27	2	28	3	1	1	26	3
Lovosice	9	0	3	0	10	0	13	0	17	0	4	0	8	0
Most	153	0	147	4	141	9	126	7	119	6	-7	-1	-34	6
Podbořany	7	0	10	0	10	0	9	0	7	0	-2	0	0	0
Roudnice n. L.	17	0	7	0	8	0	10	0	11	0	1	0	-6	0
Rumburk	47	0	3	0	57	0	55	0	54	0	-1	0	7	0
Teplice	156	0	131	0	123	0	116	0	113	0	-3	0	-43	0
Ústí n. L.	294	1	283	0	282	0	266	1	259	7	-7	6	-35	6
Varnsdorf	27	0	31	1	30	1	18	1	21	1	3	0	-6	1
Žatec	22	0	38	0	45	0	34	0	36	0	2	0	14	0
Celkem kraj	1245	5	1223	11	1279	17	1231	18	1218	24	-13	6	-27	19

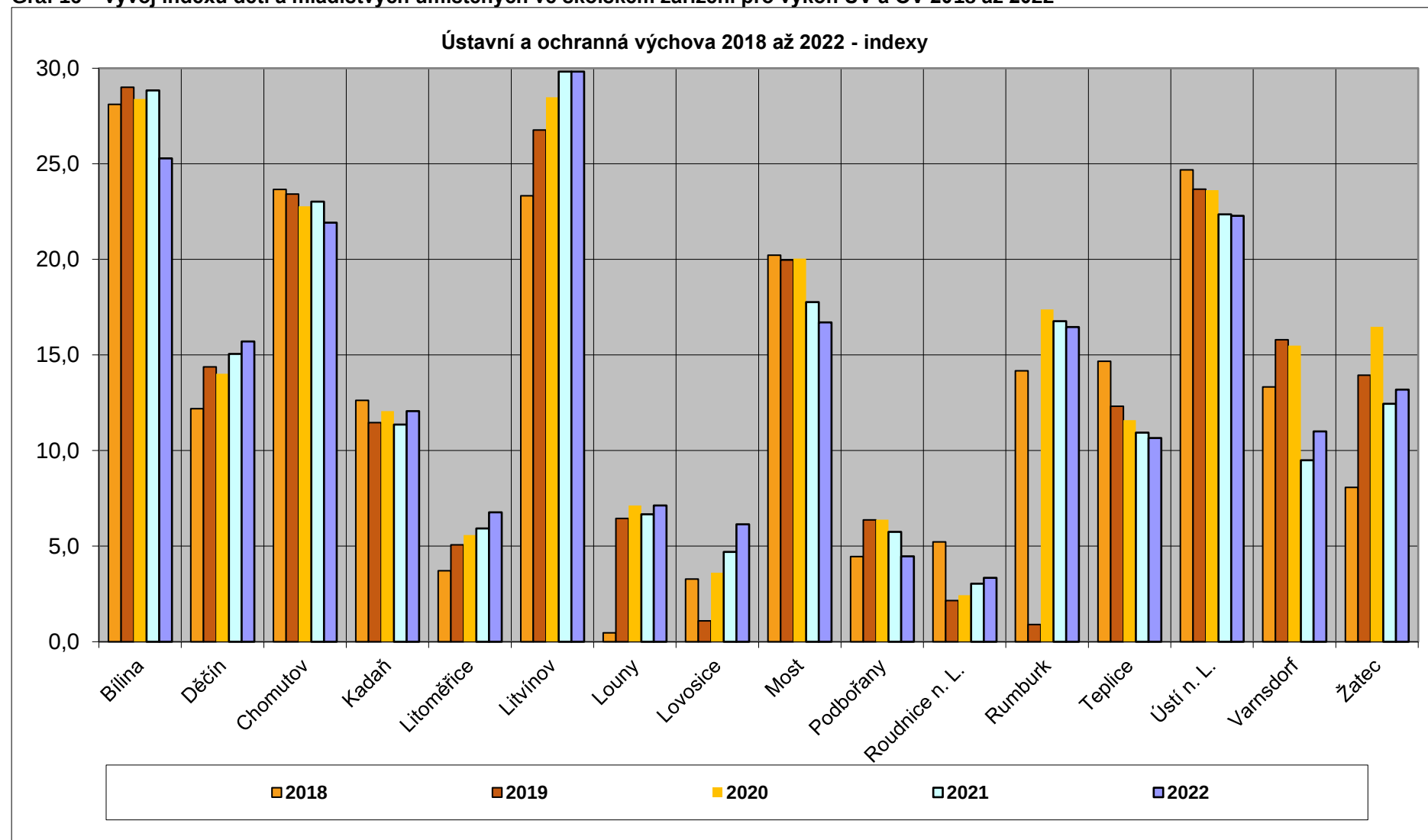
Zdroj: KÚ Ústeckého kraje, 2023

Graf 15 – vývoj počtu dětí a mladistvých umístěných ve školském zařízení pro výkon ÚV a OV 2018 až 2022

Zdroj: KÚ Ústeckého kraje, 2023

Graf 16 – vývoj indexu dětí a mladistvých umístěných ve školském zařízení pro výkon ÚV a OV 2018 až 2022

Zdroj: KÚ Ústeckého kraje, 2023

3.10.2 Dospělí

Sociální práce s dospělými osobami probíhá na obcích s rozšířenou působností a obcích s pověřeným obecním úřadem. Co se týče ukotvení práce s osobami, se kterými pracují sociální pracovníci také někdy jako nazývání jako „sociální kurátoři pro dospělé“, rozlišujeme dvě právní normy, podle kterých je práce s osobami ohroženými sociálním vyloučením realizována.

Jedná se u obce s pověřeným obecním úřadem o **§ 2 odst. (6) Zákona č. 111/2006 Sb., o pomoci v hmotné nouzi, v platném znění**. *„Za osobu v hmotné nouzi může orgán pomoci v hmotné nouzi považovat též osobu, která v daném čase, s ohledem na neuspokojivé sociální zázemí a nedostatek finančních prostředků nemůže úspěšně řešit svoji situaci a je ohrožena sociálním vyloučením, jestliže zejména a) je propuštěna z výkonu zabezpečovací detence, z výkonu vazby nebo z výkonu trestu odnětí svobody nebo b) je po ukončení léčby chorobných závislostí propuštěna ze zdravotnického zařízení poskytovatele zdravotních služeb, psychiatrické léčebny nebo léčebného zařízení pro chorobné závislosti, nebo c) je propuštěna ze školského zařízení pro výkon ústavní či ochranné výchovy nebo z pěstounské péče po dosažení zletilosti, respektive v 19 letech, nebo d) nemá uspokojivě naplněny životně důležité potřeby vzhledem k tomu, že je osobou bez přístřeší, nebo e) je osobou, jejichž práva a zájmy jsou ohroženy trestnou činností jiné osoby.“*

Obce s rozšířenou působností **koordinují podle § 92 písm. b) Zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, v platném znění**, „poskytování sociálních služeb a poskytují odborné sociální poradenství osobám ohroženým sociálním vyloučením z důvodu předchozí ústavní nebo ochranné výchovy nebo výkonu trestu, osobám, jejichž práva a zájmy jsou ohroženy trestnou činností jiné osoby, a osobám, jejichž způsob života může vést ke konfliktu se společností; přitom spolupracuje se zařízeními pro výkon ústavní nebo ochranné výchovy, s Vězeňskou službou ČR, Probační a mediační službou ČR, správními úřady a územními samosprávnými celky.“

Postupně sociální práce na obcích nabývá stále většího významu a stává se jednou ze součástí systému pomoci osobám nacházejícím se v krizi a je nezbytnou součástí resocializačního procesu. Její nesporný význam se potvrzuje v době krizí, se kterými se společnost a potažmo klienti sociální práce potýkají. V posledních dvou letech se sociální pracovníci zabývali přímými projevy a důsledky následujících krizí, které zasáhly celou Českou republiku, svět anebo regionálně Ústecký kraj či konkrétní okres. Jednalo se následky epidemie COVID-19, kdy řada jednotlivců i rodin spadla do stavu sociální chudoby, potýkaly se se ztrátou zaměstnání, zadlužením, zdravotními problémy. Jednalo se také o projevy energokrizy, přímé i nepřímé, kdy dopadalo další finanční zatížení na občany, kteří už se v ekonomické krizi nacházeli dříve anebo se do finanční tísně dostali nově. Mezi „nové“ klienty sociálním pracovníkům čím dál častěji přicházejí rodiny s dětmi, které jsou ohrožené ztrátou bydlení nebo o bydlení v důsledku energetických krizí přišly. Další krizí, která postihla region Ústecký kraj, resp. Děčínsko, byla blesková povodeň na Děčínsku v létě roku 2021 s následky i v dalším roce a dále požár v Národním parku Českosaské Švýcarsko, který vypukl vlivem vlny veder v červenci 2022. Samotný požár a jeho následky dopadaly na řadu obyvatel regionu a i tato situace si vyžádala nasazení sociálních pracovníků v terénu.

Na území Ústeckého kraje probíhá od roku 2013 úzká spolupráce s Evropskou poradnou pro trestně stíhané osoby a oběti trestných činů EBS Dresden. Příhraniční spolupráce probíhala bez zásadních změn i během pandemie onemocnění COVID_19. Poradna se zaměřuje na přeshraniční spolupráci a je podporována Saským ministerstvem spravedlnosti, pro demokracii, Evropu a rovné příležitosti. Poskytuje bezplatné poradenství trestně stíhaným osobám ve vazbě, výkonu trestu a propuštěným občanům, obětem trestných činů, rodinným příslušníkům a dále svědkům trestných činů. Ústecký kraj spolupracuje s Evropskou poradnou pro trestně stíhané osoby a oběti trestných činů se sídlem v Drážďanech (dále jen „EBS“). Tento projekt je spolufinancován z Evropské Iniciativy Společenství Interreg IIIA a Svobodného státu Sasko. Kancelář EBS působí také v Děčíně. Cílem Evropské poradny EBS je poradenství a péče o české občany, kteří se v Sasku dopustili

trestného činu, a i péče o jejich rodinné příslušníky, péče a poradenství pro německé a české oběti trestných činů a navázání a udržování kontaktů a spolupráce s úřady a sociálními organizacemi v příhraničních regionech České republiky. Těžiště práce Evropské poradny EBS je zprostředkování obecně prospěšných prací a zajištění mediace mezi pachatelem a obětí jako metoda narovnání sporu. Poradna sídlí ve Spolkové republice Německo v Pirně v Görlitz, v Polsku ve městě Zgorzelec a v České republice na adrese Stavební 415/3, Děčín v sídle Charitního sdružení Děčín (zde sídlí také Občanská poradna Děčín). Na děčínské pobočce je sociální pracovník, pan Bc. Martin Loukota, k dispozici každou středu od 9 do 12:30 hodin.

V říjnu roku 2022 se skupina sociálních pracovníků se zaměřením na sociální kuratelu dospělých zúčastnila jednodenní odborné stáže v JVA Dresden. Obdobné stáže jsou naplánované také na rok 2023. Součástí skupiny, která navštěvuje věznice ve spolkové republice Sasko, jsou také sociální pracovníci z věznic v Ústeckém kraji (zaměstnanci Vězeňské služby ČR), případně z jiných krajů, kde se nachází klienti s trvalým pobytem v Ústeckém kraji, dále kolegyně a kolegové z jiných krajských úřadů, případně z Probační a mediační služby ČR.

Sociální pracovníci obcí rovněž aktivně vyhledávají a kontaktují potenciální klienty formou depistážní činnosti, a to jak v jejich přirozeném prostředí, tak také s využitím informací od spolupracujících organizací, při návštěvách klientů ve vazebních věznicích a ve věznicích s výkonem trestu odnětí svobody či s využitím zprostředkovaných informací od jiných klientů či partnerských spolupracujících organizací.

K 31. 12. 2022 působilo na obcích s rozšířenou působností v Ústeckém kraji celkem 21 sociálních pracovníků, kteří se zaměřují na cílovou skupinu osob ohrožených sociálním vyloučením. Sociální pracovníci zaměřující se na skupinu osob v krizi a ohrožených sociálním vyloučením pracují se svými klienty již v průběhu výkonu trestu a nabízejí klientům pomoc již v rámci tzv. předvýstupního poradenství.

O pomoc žádají sociální pracovníky obcí především klienti, kteří nemají rodinné zázemí nebo mají narušené rodinné vazby. Nejčastěji se na pracovníky obracejí se žádostí o pomoc při vyřizování dávek pomoci v hmotné nouzi, bydlení či uplatnění na trhu práce, případně o pomoc při udržení či navázání kontaktu s rodinou. Pokud jde o bydlení, současná bytová krize neumožňuje klientům, kteří se navracejí z výkonu trestu získat zpravidla vyhovující a finančně dostupné standardní bydlení např. v komerční sféře v nájemních bytech. Klientům je proto zpravidla nabízeno ubytování většinou v ubytovnách nebo zařízeních azylového typu.

Statistické údaje o cílové skupině

V roce 2022 evidovali sociální kurátoři v Ústeckém kraji celkem 784 občanů z obcí Ústeckého kraje, kteří byli propuštěni z vězení. V uvedeném roce spolupracovali s 437 osobami již v průběhu jejich výkonu trestu a s 132 občany, kteří byli propuštěni ze školských zařízení pro výkon ústavní péče nebo ochranné výchovy.

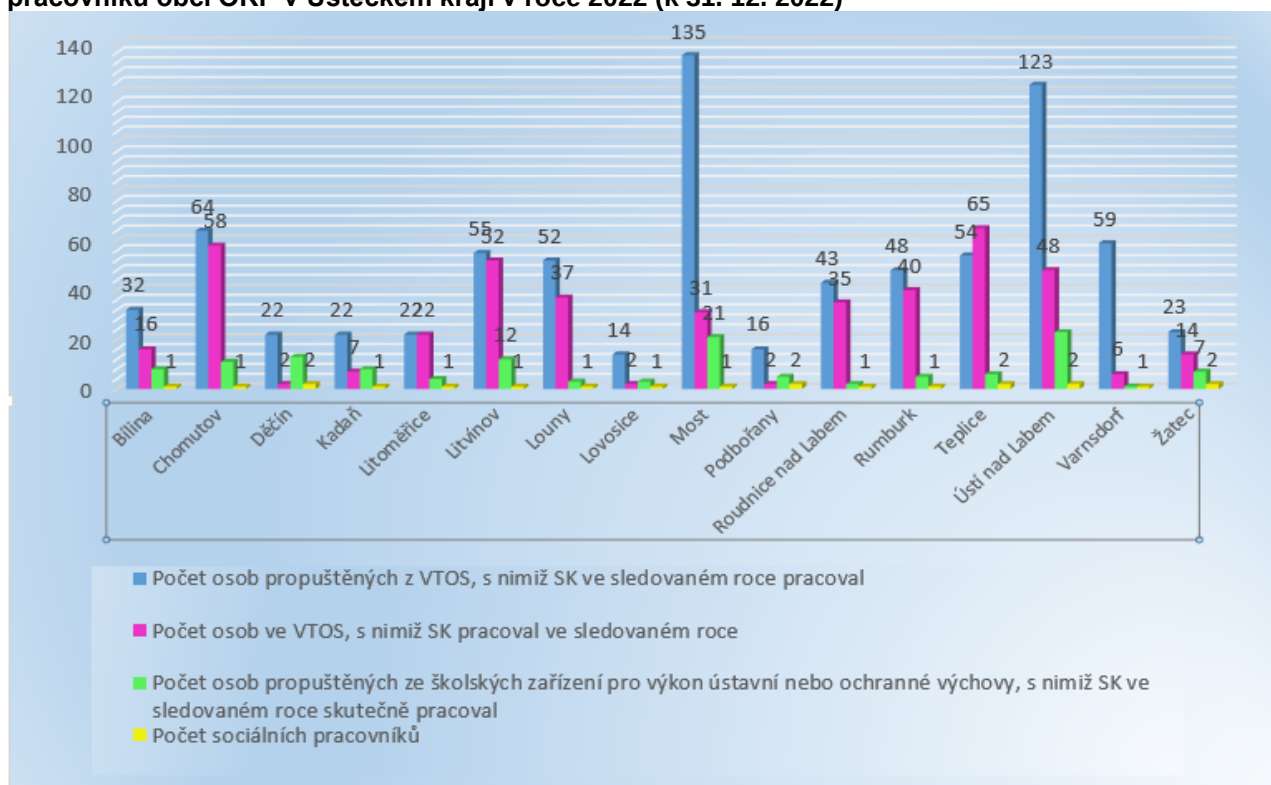
Na obcích s rozšířenou působností pracovalo v roce 2022 celkem 21 sociálních pracovníků, kteří se zaměřují na práci s občany v krizi, kteří jsou ohroženi sociálním vyloučením v důsledku trestné činnosti či po propuštění ze zařízení pro výkon ústavní nebo ochranné výchovy.

Ve srovnání s rokem 2021 se jedná o snížení o 89 osob. Nejvíce těchto občanů má trvalé bydliště ve správním obvodu měst Most, Teplice, Ústí nad Labem a Chomutov. Nejméně uvedených osob je z Bíliny, Kadaně, Lovosic, Podbořan. V indexovém vyjádření je nejvyšší počet propuštěných ve správních obvodech měst Varnsdorf, Most, Bílina a Litvínov. Nejmenší indexový počet propuštěných je v Lovosicích, Podbořanech, Žatci a Kadani.

Tabulka 38 – počet propuštěných osob evidovaných kurátory pro dospělé v roce 2022, se kterými spolupracoval sociální pracovník obce s rozšířenou působností

OBEC	Počet osob propuštěných z vězení 2022	Index na 10 tisíc obyv.
Bílina	32	16,49
Děčín	22	2,94
Chomutov	64	8,08
Kadaň	22	5,2
Litoměřice	22	3,81
Litvínov	55	15,43
Louny	52	12,12
Lovosice	14	5,14
Most	135	18,98
Podbořany	16	10,34
Roudnice	43	13,21
Rumburk	48	15
Teplice	54	5,14
Ústí n. L.	123	10,52
Varnsdorf	59	30,49
Žatec	23	8,51
Celkem kraj	784	11,34

Zdroj: KÚ Ústeckého kraje, 2022

Graf 17 – Počet osob ve VTOS, propuštěných z VTOS nebo ze školských zařízení pro výkon ústavní a ochranné výchovy, s nimiž SP obce ORP pracoval v roce 2022 a počet sociálních pracovníků obcí ORP v Ústeckém kraji v roce 2022 (k 31. 12. 2022)

Zdroj: KÚ Ústeckého kraje, 2023

V tabulce 39 je sledován vývoj počtu osob propuštěných z vězení mající trvalé bydliště v obcích Ústeckého kraje v letech 2015 až 2022. V rámci srovnání posledních dvou sledovaných let (2021 a 2022) došlo ke **snížení počtu těchto osob o 89**.

Tabulka 39 – srovnání počtu osob propuštěných z vězení v letech 2015 až 2022

OBEC	Počet osob propuštěných z vězení 2015	Počet osob propuštěných z vězení 2016	Počet osob propuštěných z vězení 2017	Počet osob propuštěných z vězení 2018	Počet osob propuštěných z vězení 2019	Počet osob propuštěných z vězení 2020	Počet osob propuštěných z vězení 2021	Počet osob propuštěných z vězení 2022	Index na 10 tisíc obyv.	Roční změna 2021 a 2022
Bílina	43	59	55	41	26	32	21	32	16,49	+11
Děčín	66	62	109	138	124	103	24	22	2,94	-2
Chomutov	180	132	162	94	70	77	88	64	8,08	-24
Kadaň	44	43	33	25	27	24	18	22	5,2	+4
Litoměřice	42	49	35	30	30	32	33	22	3,81	-11
Litvínov	43	55	70	95	73	66	64	55	15,43	-9
Louny	35	56	62	60	58	57	71	52	12,12	-19
Lovosice	28	37	33	14	19	14	7	14	5,14	+7
Most	111	134	145	153	168	145	152	135	18,98	-17
Podbořany	20	22	10	14	17	18	11	16	10,34	+5
Roudnice n. L.	45	47	55	48	63	28	36	43	13,21	+7
Rumburk	37	40	40	39	57	69	57	48	15	-9
Teplice	190	150	214	135	191	130	93	54	5,14	-39
Ústí n. L.	178	173	290	165	190	112	123	123	10,52	0
Varnsdorf	36	31	50	50	55	54	60	59	30,49	-1
Žatec	30	23	34	32	35	20	15	23	8,51	+8
Celkem kraj	1 128	1 113	1 397	1 133	1 203	981	873	784	x	-89

Zdroj: KÚ Ústeckého kraje, 2023

4 INSTITUCIONÁLNÍ ANALÝZA

Oblast ochrany před sociálně nežádoucími jevy lze rozdělit na několik typů prevence. Mezi významné typy prevence řadíme prevenci kriminality a neméně významnou prevenci sociální. Ústecký kraj se angažuje zejména na poli sociální prevence, kdy každoročně vyhlašuje řadu dotačních titulů:

- Podpora Ústeckého kraje na sociální služby – tzv. malý dotační program – financováno odborem sociálních věcí (podrobněji v kapitole 4.8.1)
- Podpora Ústeckého kraje na sociální služby protidrogové politiky - financováno odborem sociálních věcí (podrobněji v kapitole 4.8.1)
- Podpora rozvoje dobrovolnictví v Ústeckém kraji - financováno odborem sociálních věcí (podrobněji v kapitole 4.8.1)
- Podpora Ústeckého kraje v oblasti prarodinných aktivit - financováno odborem sociálních věcí (podrobněji v kapitole 4.8.1)
- Podpora aktivit a prezentace národnostních menšin žijících na území Ústeckého kraje – financováno odborem sociálních věcí (podrobněji v kapitole 4.8.1)
- Prevence rizikového chování v Ústeckém kraji – financováno odborem školství, mládeže a tělovýchovy (podrobněji v kapitole 4.8.2)
- Podpora vybraných služeb zdravotní péče - financováno odborem zdravotnictví (podrobněji v kapitole 3.9)
- Závazek veřejné služby – financování Protialkoholní a protitoxikomanické záchytné stanice odborem zdravotnictví (podrobněji v kapitole 3.9)

V oblasti prevence kriminality a sociální prevence působí velké množství orgánů státní správy, orgánů územní samosprávy, zástupci nestátního neziskového i komerčního sektoru, popř. jiné subjekty. Preventivní aktivity lze rozdělit do působnosti několika resortů, které na preventivním poli vyvíjí aktivity samostatně nebo ve spolupráci s institucemi, které spadají pod působnost jiného resortu.

4.1 RESORT MINISTERSTVA VNITRA ČR

V České republice byly institucionální podmínky pro rozvoj preventivní politiky vytvořeny v roce 1993, kdy byl zřízen **Republikový výbor pro prevenci kriminality** (dále RVPPK). Předmětem činnosti tohoto orgánu je především vytváření a realizace preventivní politiky na meziresortní úrovni a její podpora na úrovni krajské a místní. Odpovídá za zpracování Strategie PK a dalších koncepčních materiálů, za metodické vedení regionálních (vyšších územně správních celků – krajů) a místních orgánů při realizaci Strategie, za účelné vynakládání prostředků ze státního rozpočtu určených na realizaci aktivit PK a za vyhodnocování účinnosti preventivních programů. RVPPK koordinuje činnost příslušných resortů v oblasti prevence kriminality, spolupracuje s nestátními neziskovými organizacemi a hromadnými sdělovacími prostředky.

Předsedou RVPPK je ministr vnitra a ve výboru jsou vedle ministerstva vnitra zastoupena resortní ministerstva:

- Ministerstvo práce a sociálních věcí,
- Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy,
- Ministerstvo spravedlnosti,
- Ministerstvo obrany,
- Ministerstvo zdravotnictví,
- Ministerstvo pro místní rozvoj,
- Ministerstvo financí.

a zástupci:

- Nejvyššího státního zastupitelství,
- Policejního prezidia České republiky,
- Soudcovské unie České republiky,
- Probační a mediační služby,
- Institutu pro kriminologii a sociální prevenci,
- Generálního ředitelství vězeňské služby,
- Národní monitorovací středisko pro drogy a závislosti,
- Rady vlády pro záležitosti romské menšiny a
- Asociace krajů.

Výše uvedené resorty rozvíjejí také vlastní preventivní programy v oblasti prevence kriminality a sociální prevence ve své působnosti.

Systém organizace prevence kriminality v ČR

Jak bylo uvedeno, ústřední metodickou a koordinační roli v oblasti prevence kriminality plní Republikový výbor pro prevenci kriminality (RVPPK). Republikový výbor byl zřízen při Ministerstvu vnitra ČR. Rozhoduje také o přidělování finančních prostředků ze státního rozpočtu na projekty realizované v rámci jednotlivých preventivních programů. Úkoly související s činností (funkci sekretariátu) RVPPK plní odbor prevence kriminality Ministerstva vnitra ČR. Odbor prevence kriminality MV ČR plní zejména funkci ústředního orgánu státní správy v oblasti vnitřního pořádku a bezpečnosti při tvorbě a realizaci koncepce prevence kriminality. Klíčové postavení a odpovědnost za realizaci preventivních aktivit mají také kraje a obce. Nesou zodpovědnost za přípravu a praktickou realizaci programů prevence kriminality na místní a regionální úrovni. Hlavními aktéry na úrovni obcí a měst jsou příslušné orgány samosprávy, komise prevence kriminality a jmenovaní manažeři prevence kriminality obcí a měst.

Po vzniku vyšších územně správních celků postupně vznikaly na úrovni krajských úřadů pozice manažera prevence kriminality. Úkolem krajského manažera (koordinátora) prevence kriminality je především koordinovat aktivity prevence kriminality na regionální i místní úrovni a prohlubovat součinnost zapojených subjektů do systému prevence ve svém regionu. Zároveň je kontaktní osobou pro odbor prevence kriminality Ministerstva vnitra ČR, pro Policii ČR a pro manažery prevence kriminality měst a obcí.

Na úrovni krajů rovněž působí koordinátoři prevence kriminality krajských ředitelství Policie ČR, kteří jsou zařazeni v rámci oddělení tisku a prevence (OTP). Policie ČR je pro orgány územně samosprávních celků hlavním partnerem při zpracování analýz trestné činnosti, při formulování návrhů na řešení problémů a rizik, při tvorbě koncepcí (strategií) prevence kriminality a stanovování bezpečnostních priorit (také kapitola 4.1.4).

Dne 6. dubna 2022 vláda ČR schválila svým usnesením č. 276 novou Strategii prevence kriminality v České republice na léta 2022-2027 (dále jen Strategie PK ČR), která plní funkci základního strategického dokumentu preventivní politiky státu. Strategický dokument je členěn do tří úrovní, stejně jako v předchozím dokumentu: republikové, krajské a lokální.

Strategie vychází ze základních principů preventivní politiky, ze kterých vychází strategické cíle. Konkrétními principy je myšlena především prevence kriminality jako předpoklad pro udržitelný rozvoj a růst společnosti, prevence kriminality založená na důkazech. Zároveň preferuje sdílení dat, kompetencí a odpovědnosti, spolupráce a koordinovaný přístup. Významným principem je pak přebírání pozitivních příkladů a zkušeností.

Kraje budou pokračovat v koordinaci preventivních aktivit na svém území. Zároveň bude kladen důraz na komplexní přístup při řešení bezpečnostní situace a problémů spojených s trestnou činností a přestupky. Kraj bude plánovat preventivní aktivity na svém území a zároveň bude pomáhat při plánování a realizaci preventivních opatření v obcích všech správních úrovní v kraji.

4.1.1 Strategie prevence kriminality v ČR na léta 2022 až 2027

Stávající Strategie PK je koncipována na základě současné situace v oblasti kriminality, vychází z nejnovějších poznatků vědeckých výzkumů a z domácích i zahraničních zkušeností. Globální cíl je definovaný následovně: „Česká republika se řadí mezi moderní demokratické země, které ke zlepšování kvality života a zajišťování bezpečí jednotlivců, skupin obyvatel i celých komunit podporují eticky přijatelné a na důkazech založené preventivní přístupy, k čemuž vytváří vhodné systémové, organizační i finanční předpoklady.“ (Strategie prevence kriminality v ČR na léta 2022 až 2027, str. 5). Zaměřuje se na pomoc obětem trestných činů a jejich podporu, na práci s pachateli trestné činnosti. Zabývá se komplexním přístupem k prevenci kriminality v rizikových lokalitách. Do popředí se také dostaly nové hrozby a přístupy k prevenci kriminality.

Úkolem republikové úrovně prevence kriminality je primárně:

- rozvíjení systému prevence kriminality a finanční podpora aktivit prevence kriminality,
- poskytování pomoci a podpory obětem trestné (i přestupkové) činnosti, s důrazem na pomoc zvláště zranitelným obětem a boj proti násilí,
- uplatňování komplexního a koordinovaného přístupu k řešení kriminality v rizikových lokalitách
- rozvíjení a podpora situační prevence kriminality,
- sledování vývoje kriminality páchané dětmi a na dětech,
- aktivně, systémově a koordinovaně posilovat prevenci kybernetické kriminality a rizikového chování v kyberprostoru a poskytovat pomoc a podporu obětem v kyberprostoru.

Vývoj v podpoře preventivních projektů státní účelovou dotací

Od roku 2012 je rozdělování finančních prostředků z Programu prevence kriminality v kompetenci Ministerstva vnitra České republiky, jednotlivé kraje se spolupodílejí na hodnocení žádostí obcí daného kraje o finanční podporu. V průběhu předchozích deseti let dochází v Ústeckém kraji k postupnému poklesu počtu žádostí jak jednotlivých obcí, tak i snižování počtu projektů zaslaných obcemi do tohoto projektu. Příkladem může být rok 2013, kdy bylo na Ústecký kraj podáno 90 projektů oproti roku 2021, kdy bylo podáno 38 projektů. Důvodů snižování počtu podaných žádostí o dotaci je několik, k významnějším patří navýšení spoluúčasti u sociálních projektů zaměřených na práci s mládeží z 10 % na 30 %, vlastní dotační tituly obcí v oblasti této problematiky, čerpání vyšších finančních objemů z jiných zdrojů.

V roce 2018 byl MV ČR spuštěn elektronický systém podávání žádostí do Programu prevence kriminality, což zjednodušilo podávání žádostí. Od roku 2019 vznikl nový dotační program „Program pro zvýšení ochrany veřejných prostranství a objektů veřejné správy, škol a školských zařízení jako měkkých cílů – 2019“, který byl administrován odborem bezpečnostní politiky MV ČR.

Z hlediska celkového vývoje v počtu podávaných žádostí je od roku 2019 víceméně konstantní stav a nedochází k výrazným výkyvům. V roce 2020 bylo podáno 38 projektů z 19 obcí Ústeckého kraje a 1 krajský projekt, v roce 2021 bylo podáno 38 projektů ze 17 obcí a 2 krajské projekty a v roce 2022 bylo podáno 38 projektů ze 17 obcí a 1 krajský projekt.

4.1.2 Strategie prevence kriminality v Ústeckém kraji na období 2023 – 2028

Dne 12. 12. 2022 byla Zastupitelstvem Ústeckého kraje usnesením č. 026/18Z/2022 schválena Strategie prevence kriminality na území Ústeckého kraje na léta 2023 - 2028. Tento dokument navazuje na osvědčené priority politiky kraje v oblasti prevence kriminality z let 2017 – 2021, tj. na:

1. **zapojení** široké veřejnosti do systému prevence kriminality
2. **spolupráci partnerů** jako základ kvalitní prevence
3. **sběr dat** a jejich analýzu
4. **zajištění kvalitních programů a aktivit** na všech úrovních prevence.

Hlavním cílem strategie je podpora a rozvoj funkčního systému prevence kriminality na krajské a místní úrovni přispívající ke zvyšování bezpečí občanů Ústeckého kraje.

Podrobnější informace k jednotlivým typům projektů jsou uvedeny v kapitole 5.3, konkrétně v cíli 4 Realizace programů a aktivit všech typů a úrovní prevence. Metodický materiál pro tvorbu preventivních projektů „Typy projektů prevence kriminality“ lze stáhnout také na níže uvedených webových stránkách Ministerstva vnitra ČR.

<http://www.mvcr.cz/clanek/programy-prevence-kriminality.aspx?q=Y2hudW09OA%3d%3d>

4.1.3 Typy projektů prevence kriminality

V této kapitole jsou uvedeny příklady nejčastěji realizovaných projektů situační a sociální prevence a informování občanů.

V rámci Programu prevence kriminality jsou rozlišeny tři základní typy preventivních opatření:

1. Situační prevence

Je zaměřena na minimalizaci a eliminaci příležitostí k páčání trestné činnosti. Staví na zkušenosti, že určité druhy kriminality se objevují v určité době, na určitých místech a za určitých okolností. Zvyšuje pravděpodobnost odhalení pachatele a snižuje potencionální zisk z trestné činnosti. Škála aktivit je široká od legislativní iniciativy, organizaci bezpečnostní struktury a realizaci různých technických opatření. Za nejefektivnější projekty v této oblasti jsou považovány projekty zřizování městských kamerových systémů a pultů centrální ochrany. Nejčastěji tyto aktivity realizují obce v samosprávné působnosti a Policie ČR.

2. Sociální prevence

Je orientována na odstranění příležitostí k páčání trestné činnosti. Vytváří aktivity zaměřené na socializaci a změnu nepříznivých společenských a ekonomických podmínek prostředí, které produkuje pachatele trestné činnosti. Realizaci sociálně-preventivních aktivit, jejichž škála je poměrně široká (volnočasové aktivity, nízkoprahová, poradenská a krizová zařízení, resocializační a rekvalifikační programy, azylové a chráněné bydlení, terénní sociální práce) se významně věnují samosprávy obcí a zejména nestátní neziskové organizace. Pozornost je zaměřena na mládež ohroženou sociálně patologickými jevy.

3. Informování občanů o možnostech a způsobech ochrany před trestnou činností

Cílem je poskytování objektivních a včasných informací o sociálně patologických, jevech a rizikovém chování o příčinách těchto jevů. Hlavními aktivitami je informování veřejnosti o nejčastějších typech trestné činnosti a o způsobech jejich páčání a o místech a časech jejich výskytu a poskytování rad, návodů a doporučení prostřednictvím médií, přednášek, besed, tiskovin a poradenských služeb.

Preventivní aktivity se uskutečňují v celostátním, regionálním i místním rámci a to na úrovni primární, sekundární a terciární prevence.

Primární prevence se zaměřuje na kořeny delikvence, na hlubší příčiny kriminálního jednání. Zahrnuje celou populaci, dospělé i děti.

Sekundární prevence se zaměřuje na konkrétní rizikové jedince a skupiny obyvatelstva, úzeji vymezené podle věku, druhu ohrožení, teritoria apod. Usiluje o odvrácení od kriminálního jednání a o aktivní podporu společensky akceptovaného chování.

Terciární prevence představuje resocializační a reintegrační opatření směřující k těm, kteří se již protiprávního jednání dopustili, na lokality, které již byly kriminalitou zasaženy, a na osoby, které se již staly oběťmi trestných činů. (MV ČR, 2007)

Ad 1. Oblast situační prevence

Situační prevence staví na zkušenosti, že určité druhy kriminality se objevují v určité době, na určitých místech a za určitých okolností. Nejeefektivněji působí při omezování majetkové trestné činnosti tím, že minimalizuje kriminogenní podmínky prostřednictvím klasické, technické, fyzické a režimové ochrany.

Cílem opatření situační prevence je:

- ztížení dostupnosti cílů a snížení výnosnosti trestných činů pro pachatele,
- zvýšení pocitu bezpečí občanů,
- vytváření bezpečných zón v exponovaných lokalitách,
- zvýšení efektivity práce bezpečnostních složek a zlepšení koordinace jejich postupu,
- využití jako represivního prostředku pro zachycení, identifikaci, dopadení pachatele a při dokazování trestné činnosti.

Nejčastějšími projekty situační prevence jsou zabezpečování bytů, rodinných domků, chat a dalších soukromých i veřejných objektů proti vloupání, napojování objektů měst a obcí na pulty centralizované ochrany, osvětlení frekventovaných a nepřehledných míst, instalace městských kamerových dohlížečích systémů, propojování pracovišť městské policie s Policií ČR, propojování složek integrovaného záchranného systému apod. Úspěšnost projektů situační prevence je vysoká a měřitelná. Lze hodnotit dynamiku vývoje trestné činnosti a přestupků, míru objasněnosti trestné činnosti a do jisté míry i pocit bezpečí občanů. Efektivitu zvolených opatření (projektů) je třeba posuzovat ve vztahu k finančním a personálním prostředkům do nich vložených.

• Městské kamerové dohlížečící systémy (MKDS) v Ústeckém kraji

Z pohledu prevence kriminality jsou MKDS charakterizovány jako systémy k vytváření bezpečných zón v exponovaných lokalitách, kde slouží k dohledu na dodržování veřejného pořádku a zvyšují tak pocit bezpečí občanů.

Kamery se instalují ve městech s vysokou koncentrací obyvatel a návštěvníků, do míst, v nichž je dlouhodobě registrován vysoký počet trestných činů, tzv. pouliční kriminality a přestupků proti majetku a veřejnému pořádku. Jedná se zejména o nádraží, velká parkoviště, obchodní zóny, náměstí a o další místa, kde jsou soustředěny kulturní, komerční a společenské instituce a dopravní uzly. Základní podmínkou pro zřízení městských kamerových systémů bylo propojení systémů mezi operačními středisky městské a státní policie. Kamerový systém tvořený sítí stacionárních kamerových bodů může být doplněn tzv. mobilními kamerami, které jsou osazovány do připravených pozic dle momentální potřeby. (MV ČR, 2007)

Kamerové systémy jako nástroje v oblasti boje s kriminalitou mohou být účinné pouze za určitých podmínek, které reagují na dané faktory. Jsou to zejména faktory: typ oblasti (terénu), dostatečná síť kamerových bodů, druh trestné činnosti nejčastěji páchaný v dané lokalitě, dostatečné osvětlení oblasti, technická úroveň systémů a jiné.

Většina měst (obcí s rozšířenou působností) Ústeckého kraje má tuto síť již vybudovanou. Města jsou často propojena také průmyslovými zónami. Některá města přistoupila k propojení

svých kamerových sítí s bezpečnostními systémy komerčních subjektů, aby byla lépe zajištěna ochrana i objektů nacházejících se mimo území měst. Některé obce jsou napojeny na kamerové systémy větších měst, kdy tato města zajišťují obsluhu systémů i činnost městské policie v obci na základě uzavřené veřejnoprávní smlouvy.

Další typy projektů situační prevence:

- pulty centralizované ochrany,
- signál v tísni – zabezpečovací zařízení,
- forenzní značení kol, zdravotních pomůcek,
- osvětlení rizikových míst,
- oplocení rizikových míst a jiné.

Ad 2. Oblast sociální prevence

Sociální prevence představuje aktivity ovlivňující proces socializace a sociální integrace jedince a aktivity zaměřené na změnu nepříznivých společenských a ekonomických podmínek, které jsou považovány za klíčové příčiny páchání trestné činnosti.

Projekty z okruhu sociální prevence se proto orientují především na potenciální nebo již na skutečné pachatele trestné činnosti, na kriminogenní prostředí a na sociálně znevýhodněné skupiny obyvatel. Do sociální prevence je zahrnuta také pomoc obětem trestné činnosti.

Široké spektrum projektů sociální prevence lze rozčlenit (dle převažující povahy aktivit a zaměření na cílové skupiny) na:

- **Sportovní aktivity:**

- sportovní plácky s vybavením pro kolektivní sporty,
- parky a překážky pro inline
- pouliční ligy.

Cílem těchto projektů je nabídnout možnost aktivního prožívání volného času neorganizovaným skupinám dětí a mládeže a také dospělým zájemcům zejména v lokalitách charakteristických nízkou úrovní občanské vybavenosti a nedostatkem příležitostí ke sportovnímu vyžití.

V současné době je již nedílnou součástí těchto projektů zajištění sociální práce. Sociální pracovník má zároveň na starosti případnou půjčovnu sportovního vybavení a ochranných pomůcek. Zajištění dohledu zamezuje vzniku problémů často se vyskytujících u volně přístupných areálů (vandalismus, nežádoucí chování), zároveň umožňuje depistáž.

- **Zájmové aktivity (klubové, technické, umělecké):**

- nízkoprahová zařízení a terénní sociální práce (nad rámec základních činností dle zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, v platném znění),
- poznávací akce, příměstské tábory, pobyty,
- krizová a azylová zařízení,
- pomoc obětem trestných činů.

Projekty v kategorii „jiné zájmové aktivity“ (mimo sportovní) mají za cíl nabídnout možnost trávení volného času akceptovatelným, tvořivým způsobem a tím snižovat bariéry, které zabraňují cílové skupině dosažení sociálních potřeb neprofesního uplatnění se, relaxace a rekreace. Mezi bariéry můžeme zařadit chudobu, mentální úroveň, sociokulturní a rasové odlišnosti, osobnostní odchylky a sociálně patologické handicap.

V praxi se jedná převážně o klubové, technicky nebo umělecky zaměřené aktivity jako jsou malování, modelování, keramika, zpěv, tanec, hra na hudební nástroje (amatérské kapely), společenské hry, diskotéky, společenské zábavy nebo zájmovou rukodělnou činnost. Předpokládá se, že klubová činnost je pravidelná a v prostorách klubu se střídají skupiny

klientů podle specifického zájmu o určitou činnost nebo se organizuje „volný program“, který může být u některých projektů stěžejní. Aktivita jsou určeny všem zájemcům, neplatí princip exkluzivity, limit počtu klientů je pouze prostorový, materiální a personální. Je vhodné, aby volnočasová a zájmová činnost klubu byla propojena s poradenstvím, vzdělávacími činnostmi, případně s pomocí v krizových životních situacích.

Hlavními cíli „nízkoprahových“ projektů jsou vytvářením podmínek pro smysluplné, účelné a vhodné trávení volného času stáhnout rizikové děti a mládež z ulice a odklonit je od nevhodného prostředí hospod a heren, požívání alkoholu, kouření a experimentování s drogami, získání osobního kontaktu a důvěry problémových jedinců pro možnost sociální práce (případně i intervence) s nimi a jejich motivování ke smysluplným zájmům a aktivitám, vytváření prostředí pro neformální poradenství (formou poradenství a sociálního doprovázení pracovat s mládeží a pomáhat zmenšovat rizikové faktory).

Nízkoprahovost kluboven lze definovat jako otevření se a pomoc širokému spektru mládeže s různými specifickými problémy bez toho, aby návštěvníci byli k těmto zařízením nějakým způsobem vázáni, aniž by museli překonávat bariéru „nároku“ na aktivitu, dovednosti, schopnosti, výkon nebo pravidelnost návštěv. V sociálně rizikových lokalitách mají klubovny často formu komunitních center.

Zájmová činnost kluboven je ve většině realizovaných projektů propojena se sociální prací terénního sociálního pracovníka, s poradenstvím, vzdělávací činností a v případě potřeby s první krizovou pomocí. Sociální práce je zaměřená přímo k ohroženým jedincům se snahou eliminovat rizika spojená s jejich nevhodným stylem života a nabízí účast při řešení různých problémů nebo zprostředkování kontaktů na odborné poradenství a pomoc institucí poskytujících specificky zaměřené služby.

Na průběžnou práci s klienty zpravidla navazují sociálně rehabilitační pobyty zaměřené na nejčastější problémy. Terapeutické pobyty jsou realizovány zejména pro děti s poruchami chování, s výchovnými problémy, klienty sociálních kurátorů, pedagogicko-psychologických poraden pod vedením specializovaných odborníků.

- **Specifické projekty:**

- **zvyšování právního vědomí,**
- **prevence diváckého násilí,**
- **systém včasné intervence.**

Tento informační a komunikační systém umožňuje rychlou výměnu informací o ohroženém dítěti (v pozici pachatele, svědka nebo oběti trestné činnosti). V Ústeckém kraji je systém zaveden v Mostě⁹. V současné době je tento projekt předán na MPSV, prozatím je „utlumen“.

- **výslechové a pohovorové místnosti**

Technickou podporou pro činnost orgánů činných v trestním řízení a pro orgány SPOD jsou **speciální výslechové a pohovorové místnosti**¹⁰. Jedná se o místnost zásadně se odlišující od tradičních kanceláří policie a úřadů, uzpůsobenou tak, aby nutný pobyt dětí v ní byl co

⁹ Cílem SVI je zajištění propojení a komunikace institucí působících v oblasti prevence kriminality a sociálně-právní ochrany dětí a mládeže. V tomto systému vykonávají orgány sociálně-právní ochrany dětí, Policie ČR, obecní policie, soudy, státní zastupitelství, Probační a mediační služba, úřady práce, zdravotní a školské orgány a nevládní organizace systematickou a kontinuální práci s kriminálně rizikovými dětmi a jejich rodinami.

¹⁰ Interiér výslechové místnosti je přizpůsoben dětské klientele (např. vymalování místnosti vhodnými barvami, výzdoba, hračky, obrázky, vhodný nábytek, knihy, flip chart, dětská magnetická tabule, květiny ...) tak, aby co nejvíce navozoval pocit bezpečí a pohody. Vybavení místnosti však nesmí vést k nežádoucímu rozptýlení pozornosti dítěte a zároveň musí být využitelné nejen pro výslech velmi malých dětí, ale také pubescentů. Nezbytnou součástí vybavení jsou také demonstrační pomůcky – panenky (např. Jája a Pája) – podrobněji: <http://www.mvcr.cz/clanek/standard-vybaveni-specialni-vyslechove-mistnosti-pro-detskeho-ucastnika-trestniho-rizeni.aspx>.

nejméně traumatizující. Výslech nebo pohovor s dítětem, popř. s dospělým, který je obětí nebo svědkem závažné trestné činnosti, v takovéto místnosti je veden ve spolupráci s odborníkem (policistou, pracovníkem orgánu SPOD atd.). V Ústeckém kraji byl ze strany kraje a ORP podporován vznik těchto speciálních místností na pracovištích Policie ČR a obecních úřadů obcí s rozšířenou působností za pomoci státních účelových dotací v programu Prevence kriminality v Ústeckém kraji a to tak, aby v kraji byla dostatečná síť s minimální dojezdovou vzdáleností. Jednotlivé speciální místnosti rozdělujeme do 3 stupňů:

1. speciální výslechová místnost – dle standardů MV ČR – tyto místnosti jsou zřízeny na územních pracovištích Policie ČR. Speciální výslechové místnosti jsou zřízeny i na úřadech měst Chomutova, Kadaně, Ústí n. L., Litoměřicích a Žatci.
2. výslechová místnost – technické vybavení je dle standardů policie (není k dispozici monitorovací místnost jako v případě speciální výslechové místnosti) – místnost je zřízena na Magistrátu města Mostu.
3. pohovorová místnost – má pouze základní technické vybavení (PC s příslušenstvím, příp. kamerou a jiným vybavením) – místnosti jsou zřízeny na všech obecních úřadech obcí s rozšířenou působností v kraji (dle požadavků standardů kvality sociálně-právní ochrany) a vybaveny „bytovým“ nábytkem a dekoracemi pro vytvoření příjemného domácího prostředí.

Speciální výslechové místnosti jsou umístěny ve většině velkých měst. Chybí pouze v Děčíně a Teplicích. Je tedy vhodné, aby byly zřízeny i v těchto městech tak, aby byly všechny lokality Ústeckého kraje v dostupné vzdálenosti zasíťované. Snahou Ústeckého kraje je postupně tyto místnosti zavést i v těchto dvou lokalitách.

Na úrovni primární prevence je realizována a podporována řada projektů, jejichž cílem je předávání informací z oblasti právního vědomí a vštěpování společenských norem dětem a mladistvým všech věkových kategorií. Existuje široké spektrum způsobů a forem, kterými je tohoto cíle dosahováno: kromě předmětů v rámci vyučování se jedná o přednášky, besedy a edukační cykly jako je například projekt „Učíme se s policií“, nebo dnes již všeobecně známý a v celé republice standardně realizovaný projekt „Ajaxův zápisník“, různé informační materiály (publikace, skládačky, samolepky, letáky, plakáty), tematicky zaměřené výtvarné či literární soutěže apod.

Ad 3. Informování občanů

Nejčastější projekty komunikace a informování občanů:

- přednášky a přednáškové cykly,
- kurzy výcviku sebeobrany,
- poradenská centra,
- mobilní poradny,
- sousedská výpomoc,
- evidence jízdních kol.

Zařízení a prostředky pro komunikaci s veřejností:

- schránky důvěry,
- tištěné informační materiály, audio, video materiály,
- venkovní varovné prostředky,

bezpečná lokalita a jiné. (MV ČR, 2007)

4.1.4 Policie ČR

Policie ČR

Policie ČR plní úkoly ve věcech vnitřního pořádku a bezpečnosti. Policie v rámci prevence kriminality spolupracuje s orgány veřejné správy (státní správy a územní samosprávy), nestátním neziskovým sektorem a dalšími subjekty a také se samotnými občany. Ústecký kraj patří do působnosti Krajského ředitelství policie Ústeckého kraje. Krajské ředitelství je členěno na sedm územních odborů (dříve okresních ředitelství):

Územní odbory PČR v Děčíně, Chomutově, Litoměřicích, Lounech, Mostě, Teplicích a Ústí nad Labem.

Podrobnější informace o činnosti územních odborů Policie ČR v Ústeckém kraji lze dohledat na webových stránkách: <http://www.policie.cz/ustecky-kraj.aspx>.

Oddělení tisku a prevence (OTP)

Hlavní činností OTP je komunikace a spolupráce s místními orgány a institucemi, sdělovacími prostředky a občany. Cílem je integrovat Policii ČR do preventivních aktivit obcí, poskytovat informace pro plánování preventivních opatření a informovat občany o možnostech a způsobech ochrany před trestnou činností a dopravní nehodovostí.

Pracoviště OTP jsou vytvořena na úrovni policejního prezidia a krajských ředitelství. V Ústeckém kraji působí na úrovni krajského ředitelství a územních odborů.

Poradenská místa Policie ČR v Ústeckém kraji:

Zástupci Policie ČR poskytují informace na poradenských místech o tom, jakým způsobem zabezpečit byt, rodinný domek či automobil. Vše lze prezentovat na modelových, funkčních panelech, lze simulovat činnost zabezpečovací elektroniky stejně jako funkci bezpečnostních dveří, zámků, dveřních panoramatických kukátek a dalších zabezpečovacích systémů.

V Ústeckém kraji jsou v současné době zřízeny dvě poradenské místnosti. V prostorách sídel Územních odborů v Mostě a v Chomutově. Poradenské místo je také vybudováno v Litoměřicích.

Preventivní aktivity Policie ČR

Policie ČR v Ústeckém kraji realizuje každoročně řadu preventivních projektů. Projekty realizuje sama nebo ve spolupráci s jinými institucemi veřejné správy nebo subjekty neziskového i komerčního sektoru. Níže je uveden výčet preventivních programů realizovaných na celorepublikové úrovni nebo na úrovni okresní či místní.

V roce 2022 bylo realizováno v rámci prevence v dopravě, ve spolupráci se službou dopravní policie, několik projektů a dopravně preventivních akcí v rámci celého kraje. Aktivity proběhly v souladu s nařízeními platnými v aktuální epidemické situaci.

- „Na motorce bezpečně“ – dopravně preventivní akce probíhaly opakovaně ve spolupráci s BESIP a Zdravotnickou záchrannou službou Ústeckého kraje. Akce zaměřené na zvýšení bezpečnosti motocyklistů (zvýšení viditelnosti a dodržování silničních předpisů). Motocyklisté obdrželi reflexní materiál. Na vodní přehradě Fláje se akce také zúčastnili policisté z Autobahn Polizei Dresden. Na základě Doby účelového vázaní finančních prostředků v rámci projektu Interreg V A/2014-2020, projekt EU č. 100 253 277, byli na akci pozváni také projektoví partneři (účast: zástupce Policejního ředitelství Chemnitz, Krajského ředitelství policie Karlovarského kraje a Střední školy technické Most).

- „Na kole jen s přilbou“ a „Bezpečně na kole“ – opakované akce zaměřené na kontrolu používání cyklistických přileb, povinnou výbavu kola, dodržování silničních předpisů a viditelnost cyklistů. Každému předána reflexní páska a desatero cyklisty nebo jiné prvky pasivní ochrany. Akce probíhaly ve spolupráci s Týmем silniční bezpečnosti a BESIP.

- „Vidíme se“ – opakované dopravně preventivní akce zaměřená na viditelnost účastníků silničního provozu, prioritně na chodce seniorského věku, zejména z důvodu jejich fyzické zranitelnosti. V rámci akcí byl chodcům předáván reflexní materiál. Ve spolupráci s BESIP.

- „Za volantem bezpečně“ - akce zaměřená na bezpečnou jízdu, zejména za zhoršených klimatických podmínek. Proběhla v zimním období, předáván leták s informacemi o důležitosti používání zimních pneumatik v tomto čase a kartička s hodnotami, jak rychle vyprchá alkohol z těla.
 - Zebra se za Tebe nerozhledne - dopravně preventivní akce zaměřená na chodce a na dodržování pravidel pro přecházení na pozemních komunikacích. Akce probíhala na vytipovaných místech v Ústeckém kraji, zejména v blízkosti základních škol, v ranních a odpoledních hodinách. V rámci projektu bylo osloveno několik škol na téma BESIP, na kterých byly následně předány pracovní sešity „ZEBRA“, na několika školách proběhly preventivní besedy.
 - Den pro kamiony - 12. ročník dopravně preventivní akce, kterou společně pořádaly Krajské ředitelství policie Ústeckého kraje (dálniční oddělení) a Odbor dopravy a silničního hospodářství Krajského úřadu Ústeckého kraje na dálnici D8. Cílem preventivní akce je zejména upozornit řidiče kamionové a autobusové dopravy na důležitost poutání bezpečnostními pásy. K dispozici byl simulátor nárazu a otočný simulátor kabiny kamionu, speciální brýle navozující stav po požití alkoholu, pod vlivem drog nebo únavy. Záchranáři kontrolovali stav a vybavenost autolékárniček, řidiči si mohli vyzkoušet poskytnutí první pomoci. Akce se zúčastnili také policisté z Autobahn Polizei Dresden. Na základě Doby účelového vázaní finančních prostředků v rámci projektu Interreg V A/2014-2020, projekt EU č. 100 253 277, byli na akci pozváni také projektoví partneři (účast: zástupce Policejního ředitelství Chemnitz, Krajského ředitelství policie Karlovarského kraje a Střední školy technické Most).
 - SAFETY ROAD – prevence pro mladé řidiče - 9. ročník projektu. Hlavními partnery byly Krajské ředitelství policie Ústeckého kraje, Krajský úřad Ústeckého kraje a Ministerstvo dopravy – BESIP. Preventivního projektu se v průběhu tří dnů zúčastnilo cca 500 studentů středních škol, gymnázií a učilišť z Chomutovska, Litoměřicka a Teplicka. Účastníci si mohli vyzkoušet brýle simulující stav pod vlivem alkoholu a pod vlivem drog, simulátor nárazu v 30km. Do projektu byly zapojeny všechny složky IZS. Akce se zúčastnili také policisté z Autobahn Polizei Dresden. Na základě Doby účelového vázaní finančních prostředků v rámci projektu Interreg V A/2014-2020, projekt EU č. 100 253 277, byli na akci pozváni také projektoví partneři (účast: zástupce Policejního ředitelství Chemnitz, Krajského ředitelství policie Karlovarského kraje a Střední školy technické Most).
- V rámci sociální prevence se policisté OTP zaměřili zejména na seniory, jako na jednu z rizikových skupin obyvatelstva, která je nejvíce ohrožena trestnou činností. Tématem aktivit byla především osobní bezpečnost, problematika domácího násilí, rizika majetkové kriminality, a bezpečné chování v silničním provozu. Aktivita proběhla v souladu s nařízeními platnými v aktuální epidemické situaci.
- „Bezpečí seniorů v realitě i na sítích“ – prevence v domově pro seniory. Témata byla zaměřena na aktuální trendy kriminality páchané na seniorech, na rizika kyberprostoru, domácí násilí a na bezpečné chování v silničním provozu.
 - „Pomáháme seniorům, chráníme seniory“ – celorepublikový preventivní projekt zaměřený na rizika venkovního prostředí, podvodné jednání a osobní bezpečnost seniorů. Realizovaný v podobě seminářů a komunikace se seniory.
 - „Chovej se, jak máš, i když 15 ještě nemáš + Tvoje cesta načisto - drogy“ – preventivní besedy a semináře zaměřené na právní povědomí a užívání omamných a psychotropních látek nezletilců.
 - Preventivní přednášky zaměřené na rizika kyberprostoru (Tvoje cesta on-line) a s tématem korespondujícím s celorepublikovým opatřením zaměřeným proti podávání alkoholu dětem a mladistvým a proti hazardu.

V průběhu měsíce května se oddělení tisku a prevence v rámci Mezinárodního dne pátrání po pohřešovaných dětech podílelo na celorepublikové osvětové kampani, která má připomínat

osud pohřešovaných dětí s názvem „Pomněnkový den“ (Mezinárodní den pohřešovaných dětí).

Oddělení tisku a prevence se zapojilo do celorepublikového projektu „Zabezpečte se, chraňte majetek sobě i svým sousedům“ – projekt zaměřený na problematiku majetkové kriminality. Policisté OTP se podíleli na evropské kampani zaměřené na prevenci vloupání do obydlí a rekreačních objektů „Evropský den proti vloupání“. Součástí byly opakované kontroly v chatových oblastech, ve spolupráci se skupinou služební kynologie KŘP-U.

V průběhu letních prázdnin se policisté OTP podíleli na celorepublikovém projektu „Bezpečně u vody“ – projekt byl realizován opakovaně na hladinách vodních ploch a přilehlém okolí. Projekt je zaměřený především na povinné vybavení plavidel, platné doklady vůdců plavidel a na zákaz užívání alkoholických nápojů před jízdou a během ní. Je také zacílen na odpovědnost jednotlivců a zásady osobního bezpečí při rekreaci u vody. Ve spolupráci s poříčním oddělením KŘP-U.

Oddělení tisku a prevence zajistilo realizaci krajského kola výtvarné a literární soutěže pod hlavičkou celorepublikového projektu „Markétina dopravní výchova“, jehož hlavním nositelem je Tým silniční bezpečnosti. Do soutěže v rámci Ústeckého kraje bylo zasláno několik stovek žákovských prací (vyhlášeny 4. kategorie), vyhodnocení nejlepších prací proběhlo za účasti vedoucího OSDP KŘP-U. Vítězné práce z krajského kola byly odeslány k celorepublikovému vyhodnocení.

V roce 2022 se policisté OTP věnovali i regionálním projektům jako např.:

- „Projektové dny“ - prezentace PČR – pro žáky základních a středních škol
- „Pozor na zloděje“ – prevence kapesních krádeží zejména v nákupních centrech
- „Chraň sebe a svůj majetek“ – prevence ochrany zdraví a majetku cílená zejména na seniory
- „Auto není trezor“ – kampaň zaměřená na vloupání do vozidel
- „Prevence v chatových oblastech“ - kontroly chat v zimním období, ponechání letáčku s radami na místě kontroly
- „Bez přilby už nevyjedu“ – preventivní akce zaměřená na bezpečnost cyklistů ve spolupráci se Zdravým městem Litoměřice.

Bezpečnost není jen záležitostí Policie České republiky. Situace související s bezpečností, které musí policie řešit, často přesahují její pravomoci, a proto potřebuje partnery k řešení těchto problémů, a to zejména na lokální úrovni. Na místní úrovni fungují pracovní skupiny prevence kriminality měst a obcí, které navrhují konkrétní projekty zaměřené na řešení aktuálních problémů souvisejících s pácháním trestné činnosti. Jejich členy mnohdy jsou policisté OTP a vedoucí jednotlivých obvodních oddělení. Bližší informace o preventivních projektech realizovaných v Ústeckém kraji lze získat na webových stránkách: <http://www.policie.cz/sprava-severoceskeho-kraje-akce-a-projekty.aspx>.

4.2 RESORT MINISTERSTVA PRÁCE A SOCIÁLNÍCH VĚCÍ

MPSV se v rámci preventivní činnosti soustřeďuje na oblast sociální prevence. Do této oblasti lze zahrnout zejména oblast podpory sociálních služeb a také oblast podpory rodiny. V rámci sociální prevence rozdělujeme další oblasti podpory (metodického vedení):

- **sociálně-právní ochrana dětí** dle zákona č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí, v platném znění – právní předpis upravuje postup orgánů veřejné správy a pověřených osob při péči o děti a mládež ohrožených sociálně nežádoucími jevy (podrobněji o systému péče o ohrožené děti a mládež je uvedeno v kapitole 3.11.1).
- **integrace příslušníků sociálně vyloučených romských komunit** – podrobněji je upraveno v kapitole 4.6.

Již každoročně MPSV vyhlašuje, vedle programu na podporu poskytování sociálních služeb, národní dotační titul – **Rodina** – jde o dotační program nestátním neziskovým subjektům na

podporu rodiny.

Informace o programu a výsledcích (poskytnutých dotacích) lze získat na webových stránkách MPSV: [Dotací řízení pro rok 2022 \(mpsv.cz\)](https://dotacni.rizeni.mpsv.cz)

4.2.1 Sociální služby – poskytování, organizace a financování

Sociální služby zahrnují tři základní oblasti služeb:

- a) sociální poradenství,
- b) služby sociální péče,
- c) služby sociální prevence.

Celkem je v zákoně definováno 33 druhů sociálních služeb. Kromě odborného sociálního poradenství je definováno 14 druhů služeb sociální péče a 18 druhů služeb sociální prevence. Pro oblast prevence kriminality jsou klíčové zejména služby sociální prevence. U služeb významných pro tuto oblast je uveden i stručný popis.

Jsou to tyto služby:

1. **Raná péče**
2. **Telefonická krizová pomoc**
3. **Tlumočnické služby**
4. **Azylové domy** – jsou pobytové služby osobám, které se ocitly v nepříznivé sociální situaci spojené se ztrátou bydlení. Jsou různého druhu, např. azylové domy pro rodiče s dětmi, azylové domy pro ženy, pro muže, případně i pro osoby mladší 18 let. Vedle poskytnutí ubytování je vždy nezbytné poskytnout také podporu, která vede k řešení nepříznivé sociální situace, a to především prostřednictvím sociální práce.
5. **Domy na půl cesty** – jsou pobytovou službou pro osoby do 26 let, které žily dlouhodobě ve školských zařízeních ústavní nebo ochranné výchovy, nebo v jiných zařízeních pro děti a mládež a pro osoby, které byly propuštěny z výkonu trestu odnětí svobody nebo ochranné léčby. Domy na půl cesty mají těmto lidem poskytnout podmínky pro úspěšný samostatný start do samostatného života.
6. **Kontaktní centra** – jsou obvykle ambulantní zařízení určená osobám ohroženým závislostí na návykových látkách. Služby zde poskytované mají za cíl snižovat sociální a zdravotní rizika spojená se zneužíváním návykových látek.
7. **Krizová pomoc** – je terénní, ambulantní nebo pobytová sociální služba určená osobám, které se přechodně nacházejí v situaci ohrožení zdraví a života a nejsou schopny tuto situaci v daném okamžiku řešit vlastními silami. Krizová pomoc vedle poskytnutí stravy či ubytování nabízí především pomoc při vyřízení nezbytných osobních záležitostí.
8. **Nízkoprahová denní centra** – jsou určena osobám bez přístřeší a nabízejí pomoc se zajištěním osobní hygieny, zajištěním stravy a vyřízením nezbytných osobních záležitostí.
9. **Nízkoprahová zařízení pro děti a mládež** – poskytují zejména ambulantní služby pro děti a mládež ve věku 6 až 26 let, které jsou ohroženy společensky nežádoucími jevy (kriminalita, alkohol, drogy apod.). Cílem služby je zejména nabízet smysluplné využití volného času, pomoc v orientaci ve společenském prostředí a pomoc se změnou životního stylu, který je ohrožuje.
10. **Noclehárny** – nabízejí osobám bez přístřeší možnost přenocování a podmínky pro osobní hygienu.
11. **Služby následné péče** – jsou určeny osobám trpícím chronickým duševním onemocněním nebo osobám závislým na návykových látkách, které absolvovaly ústavní léčbu. Jejich cílem je pomoc při zvládnutí běžných životních podmínek a prevence recidivy.
12. **Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi** – nabízejí rodinám s dětmi pomoc

se zvládnutím dopadů dlouhodobě krizové sociální situace rodiny nebo jejího člena.

13. Sociálně aktivizační služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením

14. Sociálně terapeutické dílny

15. Terapeutické komunity – poskytují pobytové služby pro osoby závislé na návykových látkách nebo i osoby s chronickým duševním onemocněním s cílem zbavit se závislosti a vytvořit dobré podmínky pro začlenění do společnosti.

16. Terénní programy – jsou realizovány s cílem vyhledávat osoby, které žijí rizikovým způsobem života nebo žijí v sociálně vyloučených komunitách a pomáhat jim v minimalizaci rizik spojených s tímto způsobem života a v začlenění do společnosti.

17. Sociální rehabilitace – má za cíl pomoc lidem k dosažení samostatnosti, nezávislosti a soběstačnosti, a to rozvojem jejich schopností a dovedností a posilováním návyků potřebných pro samostatný život. Služba je určena osobám se zdravotním postižením, ale také osobám, které jsou ohroženy sociálním vyloučením z jiného důvodu, například etnické příslušnosti, chudoby, dlouhodobé nezaměstnanosti apod.

18. Intervenční centra – poskytují sociální služby obětem domácího násilí. Systém pomoci těmto osobám je upraven především zákonem č. 135/2006 Sb., kterým se mění některé zákony v oblasti ochrany před domácím násilím, v platném znění. V rámci tohoto zákona a zákona o sociálních službách je upraven způsob intervence ve prospěch obětí domácího násilí. Intervenční centra mají být vysoce profesionální službou, která je povinna nabídnout obětem domácího násilí pomoc a podporu při zvládnutí této krizové životní situace, která následuje bezprostředně po útoku. Intervenční centra (koordinátoři) mají také za úkol koordinovat činnost orgánů veřejné správy a dalších odborných subjektů při zajištění pomoci obětem domácího násilí. (MPSV, 2006).

Sociální služby lze poskytovat jen na základě oprávnění k poskytování sociálních služeb. Oprávnění vzniká rozhodnutím o registraci. Pro snadné získání informací o poskytovatelích služeb a jimi poskytovaných sociálních službách je veden elektronický **Registr poskytovatelů sociálních služeb** (dále Registr), který je veřejně přístupný od roku 2007: <http://iregistr.mpsv.cz/>.

Střednědobý plán rozvoje sociálních služeb v Ústeckém kraji na období 2022-2024

Povinnost kraje zpracovávat střednědobý plán rozvoje sociálních služeb vyplývá z ustanovení § 95 písm. d) zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o sociálních službách“). Při zpracování plánu kraj přihlíží k informacím obcí sděleným podle § 94 písm. e) a k údajům uvedeným v registru podle § 85 odst. 5 zákona o sociálních službách. Povinnost kraje sledovat a vyhodnocovat plnění plánů rozvoje sociálních služeb za účasti zástupců obcí, zástupců poskytovatelů sociálních služeb a zástupců osob, kterým jsou sociální služby poskytovány, je zakotveno v § 95 písm. e) zákona o sociálních službách.

Střednědobý plán rozvoje sociálních služeb v Ústeckém kraji na období 2022–2024 (dále jen „SPRSS 2022 -2024“) je strategickým materiálem kraje v oblasti plánování a rozvoje sociálních služeb a nástrojem pro řízení sítě sociálních služeb z pohledu dostupnosti, efektivity a udržitelnosti. Stanovuje vize, priority a strategické cíle pro řešení nepříznivých sociálních situací občanů kraje za podpory sociálních služeb.

V kontextu ustanovení § 101a zákona o sociálních službách je plán součástí žádosti kraje o účelovou dotaci na financování běžných výdajů souvisejících s poskytováním základních druhů a forem sociálních služeb v rozsahu stanoveném základními činnostmi u jednotlivých druhů sociálních služeb.

Proces střednědobého plánování je ovlivněn řadou vstupů a vzájemných vazeb mezi ostatními systémy, reaguje na platnou legislativu ČR a legislativu EU, a reflektuje další strategické dokumenty jak z úrovně vládní, tak z úrovně kraje, obcí i ostatních uskupení. Prováděcím

dokumentem SPRSS 2022–2024 je Akční plán rozvoje sociálních služeb v Ústeckém kraji na rok 2022 s účinností od 1. 1. 2022.

Při zpracování Akčního plánu na rok 2022 kraj přihlížel k informacím obcí sděleným podle § 94 písm. e) zákona o sociálních službách a k údajům uvedeným v registru poskytovatelů sociálních služeb podle § 85 odst. 5 zákona o sociálních službách. Povinnost kraje sledovat a vyhodnocovat plnění plánů rozvoje sociálních služeb za účasti zástupců obcí, zástupců poskytovatelů sociálních služeb a zástupců osob, kterým jsou sociální služby poskytovány, je zakotveno v § 95 písm. e) zákona o sociálních službách.

Dle Vyhlášky č. 505/2006 Sb. Akční plán reaguje na východiska popsaná v analytické části střednědobého plánu a obsahuje vždy nejméně náležitosti stanovené v § 39a odst. 3 písm. b). Cílem Akčního plánu je naplňování stanovených strategických cílů střednědobého plánu, priorit regionů, řízení a aktualizace sítě sociálních služeb na území kraje na základě znalosti aktuálních potřeb, a to vždy v souladu s měnícími se zákonnými normami a vývojem prostředí v závislosti na finančních prostředcích.

Obsahem Akčního plánu na daný rok je vyhodnocení cílů za rok předcházející, stanovení aktivit na rok následující. Aktivita jsou stanoveny tak, aby naplňovaly cíle a opatření SPRSS 2022-2024. Dále byly podrobně zpracovány popisy poskytovaných sociálních služeb péče i prevence a odborného sociálního poradenství, včetně jednotlivých kapacit dle místa poskytování sociálních služeb. Součástí Akčního plánu jsou souhrnné tabulky o počtu služeb a kapacitách stávajících i optimálních podle místa poskytování. V návaznosti na stanovené vize v SPRSS 2022-2024 jsou uvedeny požadavky Ústeckého kraje na poskytovatele sociálních služeb osobní asistence a pečovatelské služby, které jsou zařazené v Základní síti sociálních služeb Ústeckého kraje. Zahrnuty jsou i strategické cíle a opatření s nadregionálním přesahem.

Přílohou Akčního plánu rozvoje sociálních služeb v Ústeckém kraji je Základní a Rozvojová síť sociálních služeb Ústeckého kraje s účinností od 1. 1. daného roku, ve kterém je akční plán vyhotoven. Aktualizace Základní a Rozvojové sítě sociálních služeb Ústeckého kraje (dále jen „Základní a Rozvojová síť“) se provádí spolu s Akčním plánem rozvoje sociálních služeb v Ústeckém kraji, a to jedenkrát ročně.

Výsledkem, ke kterému kraj směřuje, je krajská síť sociálních služeb představující konkrétní sociální služby, které jsou vyhodnoceny jako potřebné, efektivní a kvalitní. Tyto zařazené služby jsou finančně podporovány ze strany kraje. Zároveň mohou být finančně podpořeny pouze kapacity a úvazky jednotlivých sociálních služeb, které jsou zahrnuty v Základní síti sociálních služeb Ústeckého kraje (poskytovatel může mít např. registraci na více lůžek, finančně jsou však podpořeny pouze ta lůžka, která jsou zařazena do Základní sítě).

V návaznosti na realizaci projektů poskytovatelů sociálních služeb v rámci Operačního programu Zaměstnanost+ a jiných zdrojů Ústecký kraj zřizuje Rozvojovou síť sociálních služeb Ústeckého kraje, do které jsou zařazené sociální služby pouze po dobu finanční podpory z jiných zdrojů (projektů). Službám zařazeným do Rozvojové sítě je vydáno tzv. Podmíněné pověření, které obsahuje rozsah a obsah sociální služby je platné po dobu trvání projektu.

Ústecký kraj má nastavený systém plánování rozvoje sociálních služeb, který je schopen reflektovat změny potřeb v jednotlivých regionech kraje prostřednictvím Pracovních skupin dle regionů. Aktualizace Základní sítě sociálních služeb probíhá pouze jednou ročně, a to v měsíci srpnu a aktualizace Rozvojové sítě probíhá dvakrát ročně, a to v měsíci březnu a srpnu.

První kolo aktualizace sítě je zaměřeno na aktualizaci roku stávajícího, tzn., že síť je účinná od 1. 7. daného roku a týká se pouze aktualizace Rozvojové sítě. Ve druhém kole se uskutečňuje aktualizace sítě na následující rok, tzn., že síť je účinná od 1. 1. a týká se změn v Základní i Rozvojové síti.

Bližší podmínky týkající se změn v Základní a Rozvojové síti jsou popsány v Metodice zajištění sítě sociálních služeb Ústeckého kraje (dále jen „Metodika“).

Dle IV. kapitoly Metodiky bylo na základě rozhodnutí Zastupitelstva Ústeckého kraje usnesením č. 010/17Z/2019 ze dne 28. 1. 2019 přistoupeno od 1. 1. 2019 až do odvolání k zastavení rozšiřování Základní sítě sociálních služeb, tzn., že až do odvolání nebude docházet k zařazování nových sociálních služeb do Základní sítě, navyšování individuálních kapacit, skupinových kapacit, počtu lůžek a navyšování úvazků pracovníků v přímé péči. Výjimky z opatření zamezujících změnám v Základní síti sociálních služeb jsou specifikovány v Metodice. Výše uvedené opatření uzavření sítě se netýká Rozvojové sítě sociálních služeb, zde jsou změny umožněny.

V souladu se Základní sítí kraje je vystavováno Pověření k poskytování sociálních služeb v souladu s ustanovením EU na období 2022-2024. V rámci Rozvojové sítě je poskytovatelům sociálních služeb vystavováno Podmíněné pověření. Podmíněné pověření je vydáváno jen na dobu realizace projektu.

Vedle uvedené role plynoucí ze zákona o sociálních službách má střednědobý plán a jeho roční prováděcí dokumenty jako strategie rozvoje sociálních služeb v kraji vliv na přidělování finančních prostředků na podporu sociálních služeb a dále také z vnějších zdrojů, zejména ze strukturálních fondů Evropské unie. Plán je doporučenou linií rozvoje sociálních služeb v kraji. Cíle a opatření jsou výsledkem procesu zjišťování aktuálního stavu v oblasti sociálních služeb a potřeb jejich uživatelů.

Střednědobý plán rozvoje sociálních služeb v Ústeckém kraji na období 2022-2024 je k dispozici na níže uvedeném odkazu: [Střednědobý plán rozvoje sociálních služeb v Ústeckém kraji: Ústecký kraj \(kr-ustecky.cz\)](https://www.kr-ustecky.cz/strednedoby-plan-rozvoje-socialnich-sluzeb-v-usteckem-kraji)

V roce 2022 se Ústecký kraj začal zabývat problematikou specifické cílové skupiny osob s poruchou autistického spektra, k čemuž byla vytvořena Analýza potřebnosti sociálních služeb pro osoby s poruchou autistického spektra v Ústeckém kraji. Analýza měla za cíl zmapovat nabídky sociálních služeb v Ústeckém kraji pro osoby s PAS, dále zmapování potřeb poskytovatelů sociálních služeb pro tuto cílovou skupinu, zmapování potřeb cílové skupiny osob s PAS a jejich pečujících osob a stanovení optimální sítě sociálních služeb pro tuto cílovou skupinu.

[Analýza potřebnosti sociálních služeb pro osoby s poruchou autistického spektra v Ústeckém kraji: Ústecký kraj \(kr-ustecky.cz\)](https://www.kr-ustecky.cz/analiza-potrebnosti-socialnich-sluzeb-pro-osoby-s-poruchou-autistického-spektra-v-usteckem-kraji)

Přehled registrovaných sociálních služeb a služeb na podporu rodin poskytovaných na území Ústeckého kraje jsou k dispozici také v elektronickém Katalogu sociálních služeb Ústeckého kraje:

<http://socialnisluzby.kr-ustecky.cz/>,

<http://socialnisluzby.kr-ustecky.cz/socialni-sluzby/>,

<http://socialnisluzby.kr-ustecky.cz/sluzby-pro-rodiny/>.

4.2.2 Financování sociálních služeb

Od roku 2007 si poskytovatelé sociálních služeb podávají žádosti o státní účelovou dotaci v dotačním řízení v oblasti podpory poskytování sociálních služeb vyhlášeném Ministerstvem práce a sociálních věcí ČR prostřednictvím Krajského úřadu Ústeckého kraje. Od roku 2010 je systém podávání a hodnocení žádostí realizován elektronicky. Podrobněji je vše k dispozici na webových stránkách MPSV: <https://www.mpsv.cz/web/cz/financovani-socialnich-sluzeb>.

Od roku 2015 v souvislosti se změnou legislativy jsou sociální služby financovány jednotlivými kraji. Za tímto účelem Ústecký kraj každoročně vypisuje dotační program „Podpora sociálních služeb v Ústeckém kraji“. Do tohoto dotačního programu jsou podávány žádosti o dotaci z rozpočtu kraje prostřednictvím k tomu určené internetové aplikace IS OKsystem-poskytovatel, který na své náklady spravuje a provozuje MPSV.

Financována může být jen ta sociální služba, která je zařazena do Základní sítě sociálních služeb Ústeckého kraje na období 2022 – 2024, (viz předchozí kapitola) a je pověřena k poskytování služby obecného hospodářského zájmu. V souvislosti s evropskou legislativou jsou od roku 2016 sociální služby financovány ve formě vyrovnávací platby.

Individuální projekty Ústeckého kraje

V rámci Operačního programu Zaměstnanost (OPZ) byla v roce 2022 odborem sociálních věcí zahájena realizace individuálního projektu Ústeckého kraje s názvem „**Podpora sociálních služeb v Ústeckém kraji 5**“ jehož cílem je zajištění podpory vybraných druhů sociálních služeb, konkrétně azylových domů, osobní asistence a intervenčního centra. Finanční podpora služeb je plánována od 1.10.2022 – 31.12.2024.

I nadále byl realizován ve spolupráci s MPSV ČR projekt „**Predikce trhu práce – KOMPAS**“, jehož cílem bylo do roku 2022 vytvořit funkční model regionálních predikcí trhu práce. Bližší informace ke zmiňovanému projektu lze nalézt na následujících webových stránkách: [Individuální projekty kraje: Ústecký kraj \(kr-ustecky.cz\)](http://Individuální projekty kraje: Ústecký kraj (kr-ustecky.cz))

4.3 RESORT MINISTERSTVA SPRAVEDLNOSTI

Ministerstvo spravedlnosti ČR se v oblasti prevence kriminality zaměřuje zejména terciární prevenci, tedy práci s osobami, které již spáchaly trestný čin. Na tomto poli působí zejména organizační složka státu (spravována ministerstvem spravedlnosti) – **Probační a mediační služba ČR** dle zákona č. 257/2000 Sb., o probační a mediační službě, v platném znění.

Posláním Probační a mediační služby (dále PMS) je zprostředkování účinného a společensky prospěšného řešení konfliktů spojených s trestnou činností a současně organizuje a zajišťuje efektivní a důstojný výkon alternativních trestů a opatření s důrazem na zájmy poškozených, ochranu komunity a prevenci kriminality. PMS představuje instituci na poli trestní politiky, vychází ze součinnosti dvou profesí – sociální práce a práva, zejména trestního. Vyváženým propojením obou se vytváří multi-disciplinární profese v systému trestní justice.

Cíle PMS:

- **Integrace pachatele** – úsilí o začlenění obviněného resp. pachatele do života společnosti bez dalšího porušování zákonů. Integrace je proces, který směřuje k obnovení respektu obviněného k právnímu stavu společnosti, jeho uplatnění a seberealizaci.
- **Participace poškozeného** – snaha o zapojení poškozeného do procesu vlastního odškodnění, o obnovení jeho pocitu bezpečí, integrity a důvěry ve spravedlnost.
- **Ochrana společnosti** – přispění k ochraně společnosti účinným řešením konfliktů a rizikových stavů spojených s trestním řízením a efektivním zajištěním realizace uložených alternativních trestů a opatření.

V Ústeckém kraji působí celkem sedm středisek PMS. Střediska sídlí v příslušných soudních okresech – v Chomutově, Mostě, Teplicích, Lounech, Litoměřicích, Ústí nad Labem a v Děčíně s pobočkou v Rumburku.

Klíčovou činností Probační a mediační služby v Ústeckém kraji, je mediace v trestním řízení, kdy cestou zprostředkovaného jednání mezi obětí a pachatelem dochází ke zmírnění dopadů a odstranění následků trestného činu mnohdy ještě v tzv. přípravném řízení, na základě aktivity obviněného a zájmu a potřeb poškozeného. Prostřednictvím mediace je nejintenzivněji uplatňován princip restorativní justice. V oblasti zajištění výkonu alternativních trestů se v Ústeckém kraji PMS intenzivně věnuje, ve spolupráci s městy, obcemi, církvemi a nevládními neziskovými organizacemi zajištění výkonu trestu obecně prospěšných prací a v rovině dlouhodobé individuální práce pak realizuje probační dohled nad podmíněně odsouzenými, nebo podmíněně propuštěnými z výkonu trestu odnětí svobody. Podrobnější informace o činnosti PMS a kontakty na jednotlivá střediska lze dohledat na: www.pmscr.cz.

Probační a mediační činnost zasahuje především do oblasti terciární prevence kriminality. Snahou Probační a mediační služby je zvýšení účinnosti kontroly pachatelů při výkonu alternativních sankcí, úspěšnosti výchovné práce s touto cílovou skupinou a zmírňování dopadů trestných činů do života obětí. Za tím účelem PMS vytváří a rozvíjí škálu resocializačních programů, kdy specifické postupy odborné práce jak s oběťmi, tak s pachateli ověřuje prostřednictvím pilotních projektů realizovaných ve značné míře i v Ústeckém kraji. Střediska v Lounech, Chomutově, Mostě, Litoměřicích a Teplicích se také soustředí na práci s osobami ve výkonu trestu ve věznicích v obvodu uvedených středisek, kdy na základě podnětů odsouzených či příslušného soudu provádí důkladnou analýzu připravenosti odsouzeného k předčasnému propuštění a vedení řádného způsobu života na svobodě. Za tím účelem probíhá spolupráce nejen s odborným personálem věznic a příslušnými soudy, ale také se sociálními kurátory a zástupci neziskových organizací v kraji, které nabízí aktivity posilující reintegraci odsouzených zpět do společnosti.

Pomoc obětem trestné činnosti

Doprovázení obětí v průběhu trestního řízení a jejich podpora v rozsahu zákona 45/2013 Sb., O obětech trestných činů je zajištěna ze strany PMS v každém soudním okrese. V návaznosti na vytvoření služby pomoci obětem trestných činů v rámci projektu Proč zrovna já II (podpořeného z prostředků ESF) provozujeme poradny pro oběti trestných činů kontinuálně i po skončení projektu v okresech Chomutov, Most, Teplice, Louny, Děčín (vč. města Rumburk).

Poradenství obětem je financováno z rozpočtových prostředků Probační a mediační služby (provozní náklady) a z prostředků alokovaných službě na základě zákona č. 59/2017 Sb., (prostředky pro poskytování pomoci obětem trestných činů).

Nabídka služeb zahrnuje psychosociální podporu, právní informace a individuální zajištění terapeutické služby pro oběti trestných činů. V oblasti podpory obětí trestné činnosti vystupuje Probační a mediační služba jako služba obětem garantovaná státem.

Resocializační programy pro mladistvé i dospělé

Dlouhodobou snahou Probační a mediační služby je zajistit vhodné resocializační programy, založené na využití skupinové dynamiky k intenzivnějšímu působení na pachatele směrem k přijetí poznání a přijetí vlastní odpovědnosti, posílení schopnosti respektovat normy společnosti a osvojení si adekvátních vzorců chování v určitých situacích. Snahou je posílit změnu postojů pachatelů k hodnotám společnosti a posílit schopnost uvažovat o dopadech trestného činu také z perspektivy přímých i nepřímých obětí.

Projekt služby s názvem Zpátky do života, financovaný z Norských fondů přinesl mj. možnost realizovat vznik tzv. programových center, které nabízí několik typů resocializačních programů pro mladistvé i dospělé pachatele. **V Ústeckém kraji je od 1. 1. 2021 zřízeno programové centrum v Mostě**, které umožňuje pracovat s pachateli trestné činnosti – klienty středisek Probační a mediační služby v Ústeckém kraji. **Cílovou skupinou programů realizovaných v programových centrech** jsou dospělí pachatelé trestné činnosti, mladiství (15-18 let) a ve výjimečných případech také nezletilí, kteří dovršili 14. rok věku. Do programu jsou klienti zařazeni na základě rozhodnutí soudu či státního zastupitelství, nebo na základě dobrovolného souhlasu s účastí. Projekt Zpátky do života byl ukončen 31.12.2022, udržitelnost činnosti programového centra v Mostě a realizace shora uvedených programů v potřebném rozsahu je od 1.1. 2023 zajištěna prostřednictvím optimalizace personálních zdrojů Probační a mediační služby a Vězeňské služby ČR (rozpočet Probační a mediační služby nebyl z úsporných důvodů navýšen, tabulková místa pro lektory programových center nebyl dosud).

Specifikace resocializačních programů nabízených programovým centrem v Mostě:

- **PUNKT rodina (mladiství)**

Program je strukturovaný a využívá postupy vycházející z kognitivně behaviorální teorie, nabízí účastníkům příležitost zamyslet se nad následky svého jednání a rozpoznat rizikové situace, které je vedly ke spáchání provinění a naučit se zvládat své chování nerizikovým

způsobem. Program má za cíl posílit silné stránky klientů a snížit tak riziko recidivy u mladistvých pachatelů. Důležitým cílem programu posílení rodiny a rodinných vazeb účastníka, kdy je rodina vnímána jako významný zdroj podpory mladistvých pachatelů. Program celkově trvá 3 měsíce.

- **Restart (mladiství a mladí dospělí do 26 let)**

Jedná se o dlouhodobý komplexní vysokoprahový resocializační program, který využívá postupy kognitivně behaviorální teorie. Je určen pro klienty, kteří se dopustili závažné protiprávní činnosti, selhávají ve více oblastech, prvotrestané i recidivující, s vysokým rizikem recidivy. Cílem programu je snížit výskyt násilného chování mladistvých pachatelů prostřednictvím zvýšení jejich znalostí, rozvoje schopnosti a nácviku dovednosti rozpoznat rizikovou situaci a schopnosti zvládat zátěž nerizikovým způsobem (tj. bez použití násilí). Program se v rámci tohoto hlavního cíle zaměřuje na dílčí oblasti: rozpoznání rizikové situace a rizika obecně, způsoby řešení zátěžových situací a oblast bezpečných sociálních vazeb v rodině, mezi vrstevníky, s partnerem a při volném čase. Důležitou součástí programu je spolupráce s rodinou účastníka během rodinných sezení. Program celkově trvá 4 měsíce, není určen prvopachatelům.

- **Vnímám i Tebe (dospělí)**

Program má za cíl posílení náhledu pachatelů na kriminální chování a na rizikové faktory, které s ním souvisejí. Pomáhá rozvíjet empatii, uvědomit si dopady jejich jednání na vlastní život, život jejich blízkých i život obětí, převzít za toto jednání odpovědnost a nalézt adekvátní a bezpečnou nápravu či kompenzaci způsobené újmy.

- **Program pro řidiče (dospělí)**

Hlavním cílem programu je pracovat s osobami, které se dopustily trestné činnosti v dopravě, včetně činů způsobených pod vlivem drog či alkoholu. Program je zaměřen tak, aby byly v jeho průběhu identifikovány projevy rizikového chování pachatelů, následně s nimi pracováno s cílem nabízet alternativní řešení kritických situací a upevňovat žádoucí postoje a chování. Smyslem je naučit pachatele/klienty zvládat rizikové situace a pomoci jim v kritických situacích, které jsou primární příčinou jejich rizikového chování v dopravě. Program také přispívá k snížení pravděpodobnosti nehod a rizikového chování, které k nim vedou, a ke snížení rizika újmy pro potencionální oběti dopravních nehod.

Program pro řidiče a program VIT jsou nejvíce využívané, s ohledem na věkovou strukturu pachatelů a strukturu trestné činnosti v kraji. Od zahájení realizace jimi úspěšně prošly již desítky klientů – pachatelů, výsledky programů dokladují předpokládaný výchovný a preventivní účinek na pachatele. Z toho důvodu Probační a mediační služba usiluje o pokračování konceptu programových center i po skončení projektu.

4.4 RESORT MINISTERSTVA ŠKOLSTVÍ, MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy ČR (dále MŠMT) se zaměřuje především na oblast nespecifické a specifické primární prevence rizikových chování u dětí a mládeže.

MŠMT rozvíjí preventivní programy zaměřené na specifickou primární prevenci ve školách a školských zařízeních – aktivity, které jsou zaměřeny na předcházení a omezování výskytu jednotlivých forem rizikového chování žáků (např. záškoláctví, šikana, kriminalita, užívání návykových látek, aj.), ale také programy nespecifické primární prevence zaměřené na rozvoj aktivit podporující zdravý životní styl a osvojování pozitivního sociálního chování prostřednictvím smysluplného využívání a organizace volného času.

Prevence rizikového chování (dále RCH) ve školství je legislativně upravena především zákonem č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném

vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, vyhláškou č. 72/2005, o poskytování poradenských služeb ve školách a školských poradenských zařízeních, ve znění vyhlášky č. 607/2020 Sb. a dále metodickým doporučením k primární prevenci rizikového chování u dětí a mládeže – Dokument MŠMT č.j.: 21291/2010-28 [Metodické dokumenty \(doporučení a pokyny\), MŠMT ČR \(msmt.cz\)](#).

Systém organizace primární prevence v ČR

Na horizontální úrovni MŠMT spolupracuje s ostatními ministerstvy (zejména Ministerstvem zdravotnictví, Ministerstvem vnitra, Ministerstvem dopravy), ale i s nadresortními orgány – především s Radou vlády pro koordinaci protidrogové politiky, Radou vlády pro záležitosti romské menšiny, Radou vlády pro rovnost žen a mužů a Republikovým výborem pro prevenci kriminality.

Vertikální úroveň systému primární prevence RCH je vytvořena ve vztahu MŠMT – krajský školský koordinátor prevence – oblastní metodik prevence (působí v Pedagogicko-psychologické poradně) – školní metodik prevence přímo působící ve školách a školských zařízeních. Na krajské úrovni zodpovídá za oblast prevence RCH v samostatné i přenesené působnosti odbor školství, mládeže a tělovýchovy Krajského úřadu Ústeckého kraje.

Největší slabinou současného preventivního systému ve školství zůstává pozice školních metodiků prevence, kteří ve většině případů nemají potřebný časový prostor pro plnění svých úkolů, protože nemají sníženou přímou vyučovací povinnost.

Preventivní program školy

Základním nástrojem pro realizaci primární prevence na školách je preventivní program školy včetně strategie předcházení školní neúspěšnosti, šikaně a dalším projevům rizikového chování. Kvalita programu se ve školách značně liší. Existují programy zpracované velmi kvalitně (a zároveň i korespondující s úrovní vlastních školních preventivních aktivit), ale bohužel se vyskytnou i takové, které mají pouze formální charakter.

4.4.1 Specifická školská zařízení pro výkon ústavní nebo ochranné výchovy a preventivně výchovnou péči

Do působnosti tohoto resortu patří síť specifických zařízení, které se zaměřují na děti a mládež s poruchami učení a chování. Jsou to:

- a) pedagogicko-psychologické poradny (podrobněji kapitola 4.8.2),
- b) střediska výchovné péče,
- c) školská zařízení pro výkon ústavní a ochranné výchovy:
 - diagnostické ústavy
 - dětské domovy
 - dětské domovy se školou
 - výchovné ústavy pro mládež (podrobněji kapitoly 3.10.1 a 4.8.2).

Střediska výchovné péče (dále SVP)

SVP působí převážně na úrovni sekundární prevence sociálně nežádoucích jevů. Tento pobyt je v některých případech nařízen. Zaměřují se na rozvoj osobnosti dětí a mládeže s rizikovými projevy v chování, vytvářejí metodické zázemí pro pomoc rodičům nebo jiným zákonným zástupcům dětí, vytvářejí preventivní programy v oblasti sociálních dovedností, chování a prospěchu, poskytují pedagogické a psychologické služby směřující k včasnému odstranění problémových projevů v chování dětí a mladistvých způsobených nesprávnou výchovou v rodině nebo nevhodným sociálním prostředím.

SVP provádějí také činnosti poradenské, diagnostické a terapeutické zaměřené na odstranění nebo zmírnění již vzniklých poruch chování v sociálním vývoji dětí a mládeže.

SVP poskytují poradenské služby i dětem a mládeži do 18 let propuštěným z ústavní výchovy nebo ochranné výchovy při jejich integraci do společnosti. SVP jsou převážně součástí Diagnostických ústavů nebo Výchovných ústavů pro mládež.

Preventivně výchovná péče je poskytována SVP nebo diagnostickým ústavem ve formě:

- a) ambulantních služeb na základě žádosti osob odpovědných za výchovu nebo klientů starších 14 let, nebo
- b) celodenních služeb na základě žádosti zákonných zástupců klienta nebo zletilého klienta, nebo
- c) internátních služeb na základě žádosti zákonných zástupců klienta nebo zletilého klienta; internátní pobyt trvá zpravidla 8 týdnů.

V Ústeckém kraji je těchto středisek nedostatek. V ČR je celkem 43 zařízení, v Ústeckém kraji jsou celkem čtyři střediska – v Mostě, Chomutově, Děčíně a v Ústí nad Labem. Internátní služby poskytují střediska v Mostě a v Děčíně. Nedostatek služeb tohoto zařízení je v Ústeckém kraji zejména v okresech Louny, Litoměřice a Teplice. Seznam SVP s kontakty je k dispozici na webových stránkách MŠMT: [MŠMT - Databáze ústavní výchovy \(msmt.cz\)](https://msmt.cz/).

4.4.2. Programy vyhlašované MŠMT

"Podpora aktivit v oblasti primární prevence rizikového chování a podpory duševního zdraví ve školách a školských zařízeních"

Dotační řízení je vyhlašováno a zveřejněno na webových stránkách MŠMT: [Dotace, MŠMT ČR \(msmt.cz\)](https://dotace.msmt.cz/).

MŠMT koordinuje aktivity v oblasti primární prevence a poskytuje dotace ze státního rozpočtu na realizaci aktivit v oblasti prevence rizikového chování. Dotace jsou poskytovány na projekty individuální a projekty krajské. V roce 2022 byla vyhlášena Výzva Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy pro podávání žádostí o poskytnutí neinvestiční dotace ze státního rozpočtu na aktivity v oblasti primární prevence rizikového chování a podpory duševního zdraví ve školách a školských zařízeních pro rok 2023. Dotační výzva a priority podpory jsou dostupné zde: [Dotace, MŠMT ČR \(msmt.cz\)](https://dotace.msmt.cz/). Od roku 2020 jsou z dotačního programu vyjmuty programy protidrogové prevence, které jsou financované z dotačního programu na protidrogovou politiku Úřadu vlády ČR. Krajský projekt Ústeckého kraje byl podpořen na rok 2022 částkou 989 000 Kč, z které byly financovány následující aktivity:

- a) Konference Duševní zdraví na dosah
 - V rámci krajské konference byla představena témata Digitální wellbeing a První reakce v emočně vypjatých situacích. Dále tři ředitelé škol z Ústeckého kraje představili dobrou praxi na podporu duševního zdraví ve svých školách. Pro účastníky byly k dispozici stánky a postery s nabídkou programů primární prevence neziskových organizací působících nejen v rámci Ústeckého kraje. Konferenci absolvovalo 134 účastníků.
- b) Vznik a podpora krizových intervenčních týmů pro práci ve školách a školských zařízeních
 - Krizová intervence „tváří v tvář“, počet účastníků 20
 - Supervize pro pracovníky PPP, počet účastníků 94
- c) Vzdělávání pedagogických pracovníků regionálního školství

- Předcházení a řešení konfliktů ve třídách na 1. stupni, počet účastníků 39
- Duševní zdravověda pro učitele, počet účastníků 40
- Krizová intervence pro učitele, počet účastníků 40
- Relaxační techniky pro učitele a pro práci s dětmi, počet účastníků 10

d) Programy primární prevence pro žáky a studenty

- realizace ve 28 třídách na středních školách Ústeckého kraje (z toho 9 tříd nematuritních oborů), ve 13 třídách na základních školách

Kvalitní programy specifické primární prevence by měly splňovat certifikaci odborné způsobilosti. Certifikace odborné způsobilosti je dokladem o naplnění Standardů odborné způsobilosti poskytovatelů programů školské primární prevence rizikového chování. Získání certifikátu odborné způsobilosti je posouzením a formálním uznáním, že poskytovatel a jím realizovaný program odpovídá stanoveným kritériím kvality a komplexnosti. Proces certifikací na MŠMT je od května 2019 pozastaven z důvodu administrativních změn a dosud nebyl obnoven. Na obnovení certifikací MŠMT spolu s Národním pedagogickým institutem intenzivně pracuje.

V Ústeckém kraji zajišťují certifikované programy všeobecné primární prevence rizikového chování čtyři poskytovatelé sociálních služeb – Světlo Kadaň, z.s. (Světlem k prevenci), WHITE LIGHT I., z.ú. („Všeho (jenom) s Mírou“) a Kontaktní centrum Litoměřice Oblastního spolku ČČK Litoměřice (Všeobecná primární prevence užívání návykových látek a dalších forem rizikového chování) a Centrum podpory zdraví, z. ú. (program Cepík).

„Podpora sociálně znevýhodněných romských žáků středních škol, konzervatoří a studentů vyšších odborných škol“.

Finanční prostředky tohoto dotačního programu jsou poskytovány právnickým osobám vykonávající činnost střední školy, konzervatoře nebo vyšší odborné školy zapsané ve školském rejstříku podle zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání, v platném znění.

Cílem tohoto programu je podpora romských žáků a studentů, zlepšení vzdělávacích výsledků, zamezení předčasných odchodů ze vzdělávacího procesu, zvýšení počtu romských absolventů středních škol, konzervatoří a vyšších odborných škol a zvýšení počtu romských studentů na vysokých školách. Do programu lze zahrnout pouze žáky denní formy vzdělávání, kteří mají pravidelnou školní docházku, případně průkazně omluvenou absenci, a nemají výchovné problémy (podle ust. § 10 odst. 3 vyhlášky č. 13/2005 Sb., o středním vzdělávání a vzdělávání v konzervatoři, v platném znění). O dotaci může žádat student, který nedosáhl 27 let věku.

Program vymezuje dvě podporované aktivity. Aktivita A slouží pro zajištění finanční a materiální podpory sociálně znevýhodněných romských žáků a studentů (finanční podpora na úplatu za vzdělávání, školní stravování, jízdné, ubytování, školní potřeby). Aktivita B navazuje na předchozí aktivitu a zajištění personální podpory vzdělávání romských žáků a studentů (určena pouze pro právnické osoby žádající o podporu v rámci aktivity A).

Bližší informace o tomto programu jsou k dispozici na webových stránkách MŠMT:

[Podpora sociálně znevýhodněných romských žáků středních škol, konzervatoří a studentů vyšších odborných škol, MŠMT ČR \(msmt.cz\).](https://www.msmt.cz/)

4.5 RADA VLÁDY ČR PRO ZÁLEŽITOSTI ROMSKÉ MENŠINY

Rada vlády ČR pro záležitosti romské menšiny (dále jen RVZRM) byla zřízena v roce 1997 usnesením vlády č. 581 ze 17. září 1997 jako Meziresortní komise pro záležitosti romské komunity. Na radu byla přejmenována v roce 2001.

Rada vlády ČR pro záležitosti romské menšiny je stálým poradním a iniciačním orgánem vlády pro otázky romské komunity. Rada systémově napomáhá integraci romské komunity do společnosti. Zabezpečuje součinnost resortů odpovědných za realizaci dílčích opatření a plnění úkolů, vyplývajících z usnesení vlády a mezinárodních smluv, jimiž je Česká republika vázána. Soustřeďuje, projednává a předkládá vládě informace, podklady a návrhy pro tvorbu a uplatňování politiky vlády v oblasti integrace romských komunit. Na základě článku 6 Statutu Rady vlády pro záležitosti romské menšiny Rada zřizuje podle potřeby stálé výbory. Mezi ně patří Monitorovací výbor Agentury pro sociální začleňování a Výbor pro spolupráci se samosprávami, který dne 29. dubna 2015 zřídil Pracovní skupinu krajských koordinátorů pro záležitosti romské menšiny.

Vláda České republiky vytvořila dne 21. prosince 2022 funkci vládní zmocněnkyně pro záležitosti romské menšiny a schválila i jeho statut.

RVZRM ve spolupráci s Úřadem vlády ČR vyhláší tři dotační programy, které si dávají za cíl přispět k romské integraci, a to na úrovni obcí (prostřednictvím dotačních programů „**Podpora terénní práce**“ a „**Prevence sociálního vyloučení a komunitní práce**“) a krajů (prostřednictvím dotačního programu „**Podpora koordinátorů pro romské záležitosti**“). V roce 2022 bylo v rámci dotačního programu „Podpora terénní práce“ podpořeno celkem 10 obcí, v rámci dotačního programu „Prevence sociálního vyloučení a komunitní práce“ byly podpořené 3 nestátní neziskové organizace.

Terénní práce ve vyloučených romských lokalitách

Dotace v tomto programu je poskytována za účelem zabezpečení výkonu terénní práce a pozice terénního pracovníka, kterého zaměstnává obec nebo příspěvková organizace obce, zřízená pro tyto účely. Těžištěm terénní práce je přímá práce s cílovou skupinou (jednotlivcem, rodinou či komunitou) v jejich přirozeném prostředí. Ke vzájemnému kontaktu tak dochází mimo půdu organizace, která terénního pracovníka zaměstnává, což umožňuje kontakt s lidmi, kteří sami institucionální pomoc nevyhledávají.

K základním principům terénní práce patří dodržování práv osob z cílové skupiny (důraz na respektování vůle, ochrany, důstojnosti, soukromí, osobních údajů a dalších práv těchto osob), zmocňování osob z cílové skupiny, práce v přirozeném prostředí osob z cílové skupiny, kontinuita a návaznost, mlčenlivost, princip nízkoprahovosti. Mezi činnosti terénního pracovníka patří řešení problémů v oblasti vzdělávání, zaměstnání, zdraví, bydlení, chudoby a diskriminace, osvěta o právech příslušníků romské menšiny aj.

V roce 2022 bylo podpořeno celkem 10 obcí, mezi něž patří:

- Štětí, Chomutov, Krásná Lípa, Rumburk, Roudnice nad Labem, Staré Křečany, Dubí, Bílina, Šluknov, Česká Kamenice.

Podrobné informace o tomto dotačním titulu jsou k dispozici na webových stránkách RVZRM: <https://www.vlada.cz/scripts/detail.php?pgid=942>.

Prevence sociálního vyloučení a komunitní práce

Dotace v tomto programu je určena na prevenci sociálního vyloučení a komunitní práci. Účelem těchto projektů je poskytnout podporu a pomoc Romům s cílem předcházet sociálnímu vyloučení a odstraňovat jeho důsledky. Z programu lze podpořit projekty využívající principy komunitní práce v romských komunitách či lokalitách, a aktivity doplňující terénní práci, sociální program a sociální služby, u nichž žadatel o poskytnutí dotace prokáže, že jsou potřebné a vedou k prevenci sociálního vyloučení nebo přispívají ke zlepšení situace obyvatel romských lokalit. Doplňkovou součástí projektů může být vzdělávací a informační činnost,

tj. pořádání informačních kampaní, účast na výstavách, pořádání odborných konferencí a seminářů, prezentace příkladů dobré praxe, vydávání informačních materiálů, letáků, tiskovin a publikací.

Mezi oprávněné žadatele patří nestátní neziskové organizace. V roce 2022 byly podpořeny 3 nestátní neziskové organizace z Ústeckého kraje:

- Charita Šluknov, Charita Most, Romano jasnice, spolek.

Podrobné informace o dotačním programu a přidělených dotacích jsou k dispozici na webových stránkách vlády: <http://www.vlada.cz/scripts/detail.php?pgid=943>.

4.5.1 Dotační programy zaměřené na integraci romské menšiny

Vedle dotačních řízení RVZRM ve spolupráci s Úřadem vlády ČR je dále vyhlašováno dotační řízení **Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy České republiky „Podpora integrace romské menšiny“**.

Podpora integrace romské menšiny

Program je zaměřen na podporu v rámci níže uvedených okruhů.

Předškolní vzdělávání:

- podpora zvyšování účasti romských dětí v předškolním vzdělávání a zajištění pravidelné účasti dětí na povinném předškolním vzdělávání,
- podpora aktivit zlepšujících připravenost romských dětí na úspěšné zahájení školní docházky, podpora aktivit směřujících k zapojení romské rodiny do předškolního vzdělávání s cílem zvýšit informovanost rodičů o přínosech předškolního vzdělávání pro jejich děti, uplatnit komplexní přístup k předškolnímu vzdělávání romských dětí a provázat aktivity s činnostmi ostatních klíčových aktérů,
- zvýšení spolupráce pedagogů mateřských škol a základních škol, příslušných odborných pracovníků z oblasti vzdělávání a rodičů pro zajištění snazšího přechodu dětí z mateřské školy na základní školu,
- podpora aktivit zaměřených na zvyšování kompetencí pracovníků veřejné správy, zřizovatelů a odborných pedagogických i nepedagogických pracovníků v oblasti inkluze romských dětí,
- podpora aktivit vedoucích k odstraňování předsudků mezi minoritou a majoritou.

Spolupráce rodiny a školy v oblasti předškolního a základního vzdělávání:

- zvýšení informovanosti rodičů o přínosech předškolního vzdělávání pro jejich děti a zvýšení zájmu romských rodičů o kvalitní vzdělání jejich dětí,
- aktivní spolupráce romských rodičů se školou a zapojení do aktivit předškolního a základního vzdělávání,
- nastavení efektivní komunikace a spolupráce mezi romskými rodiči a školou,
- podpora aktivit zaměřených na zvyšování kompetencí odborných pedagogických i nepedagogických pracovníků v oblasti inkluze romských dětí a žáků.

Vzdělávání romských žáků na základní škole a podpora úspěšného přechodu a setrvání na střední škole do konce 1. ročníku:

- podpora aktivit, které pomáhají romským žákům při překonávání obtíží v průběhu základního vzdělávání, zejména jejich individuální a skupinové doučování a konzultace, aktivity zaměřené na rozvoj jazykových a komunikačních dovedností, podporu čtenářských dovedností, kritickou práci s textem, rozvoj slovní zásoby apod., aktivity podporující pozitivní sebepojetí a sebevědomí žáků (např. orchestr, divadlo apod.),
- podpora aktivit zaměřených na prevenci předčasného ukončování vzdělávání romských žáků a aktivity podporující snižování absence žáků při vzdělávání,
- podpora aktivit poskytujících informační a poradenskou podporu romským rodinám při volbě povolání nebo dalšího vzdělávání žáků základních škol,

- podpora aktivit pro úspěšný přechod romských žáků základních škol na střední školy a současně podpora jejich setrvání na středních školách do konce 1. ročníku,
- podpora aktivit k předcházení či řešení šikany na školách z důvodu etnicity,
- podpora aktivit zaměřených na zvyšování kompetencí odborných pedagogických i nepedagogických pracovníků v oblasti inkluze romských žáků.

Volnočasové aktivity pro romské děti:

- podpora všestranného osobnostního rozvoje romských dětí a žáků prostřednictvím jejich pravidelného zapojení do dlouhodobě realizovaných volnočasových aktivit,
- podpora společného setkávání dětí a mladých lidí z majoritní společnosti a z romské menšiny prostřednictvím společných volnočasových aktivit, přičemž je vhodné, aby účastníky těchto volnočasových aktivit byly také děti a mládež, kteří nejsou příslušníky romské menšiny,
- podpora partnerství mezi neziskovými organizacemi, jejichž činnost se zaměřuje na práci s dětmi a mládeží z romské menšiny, a ostatními neziskovými organizacemi zaměřenými na práci s dětmi a mládeží.

Podrobné informace o dotačním programu a přidělených dotacích jsou k dispozici na webových stránkách MŠMT: <http://www.msmt.cz/vzdelavani/zakladni-vzdelavani/integrace-romske-komunity?lang=1>.

Další dotační řízení, zaměřené na romskou menšinu vyhlašuje **Ministerstvo kultury České republiky – „Podpora integrace příslušníků romské menšiny“**.

Podpora integrace příslušníků romské menšiny

Ministerstvo kultury v rámci tohoto programu poskytuje dotaci na aktivity příslušníků národnostních menšin a na podporu integrace příslušníků romské komunity.

Projekty mohou být zaměřeny na následující aktivity:

- umělecké aktivity (divadla, muzea, galerie, knihovny, koncerty, přehlídky, festivaly),
- kulturně vzdělávací a výchovné aktivity (např. semináře, přednášky, besedy, workshopy),
- odborné studie rozšiřující poznání a podporující bádání o romské kultuře, tradicích a historii,
- dokumentace romské kultury (písemný či audiovizuální záznam romských tradic a zvyků),
- ediční činnost (neperiodické publikace),
- kulturní akce směřující k potírání negativních projevů extremismu, rasové a národnostní nesnášenlivosti a xenofobie.

Podrobné informace o dotačním programu a přidělených dotacích jsou k dispozici na webových stránkách Ministerstva kultury ČR: <https://www.mkcr.cz/podpora-integrace-prislusniku-romske-mensiny-2578.html>.

Také **Ministerstvo práce a sociálních věcí ČR, odbor realizace programů ESF – sociální začleňování** vyhlašuje dotační program **Podpora integrace romské menšiny** v rámci Operačního programu Zaměstnanost plus.

Popis podporovaných aktivit:

- podpora činnosti nestátních neziskových organizací v oblasti sledování projevů z nenávisti vůči Romům,
- podpora komunitní práce a komunitního organizování za účelem zvyšování občanských kompetencí Romů,
- podpora služeb pro rodiny s dětmi předškolního a školního věku za účelem posílení rodičovských kompetencí,

- podpora činnosti nestátních neziskových organizací v oblasti domácího a genderově podmíněného násilí na osobách z řad romské menšiny.

Podrobné informace o dotačním programu jsou k dispozici na webových stránkách ESF ČR: https://www.esfcr.cz/prehled-vyzev-opz-plus/-/asset_publisher/SfUza2tXdZGm/content/podpora-integrace-romske-mensiny-1-?inheritRedirect=false

V rámci **Operačního programu Zaměstnanost plus** je také vyhlášena výzva **Budování kapacit a profesionalizace romských a proromských NNO**, jejíž specifickým cílem je prosazování socioekonomické integrace marginalizovaných komunit, jako jsou Romové.

Popis podporovaných aktivit:

- podpora strategického plánování – principy, kterými se bude organizace v příštích letech (zpravidla 5 letech) řídit, kam bude směřovat (poslání) a jak se bude dál ve svém předmětu činnosti vyvíjet,
- podpora udržitelnosti a vícezdrojového financování organizace,
- podpora rozvoje zaměstnanců organizace, školení v oblasti lidských zdrojů, vedení pohovorů, výběru zaměstnanců, motivace zaměstnanců apod., koučink, mentoring, práce s dobrovolníky, práce v týmu (delegování) a další opatření na zvyšování profesionality zaměstnanců organizace,
- vytvoření komunikační strategie, nová vizuální identita organizace a webové stránky organizace, oslovení cílové skupiny, oslovení veřejnosti, zvyšování povědomí o činnosti organizace, edukace zaměstnanců v této oblasti (PR školení, marketingové školení, mediální školení),
- síťování, sdílení zkušeností a posilování partnerství organizací se spolupracujícími organizacemi a veřejnou správou,
- posílení organizací v advokačních a watchdogových aktivitách,
- podpora efektivní participace a zapojení/spolupráce organizací (Romů/Romek) na činnosti relevantních platforem na místní/regionální/národní úrovni zaměřených nebo úzce souvisejících s integrací romské menšiny (s vazbou na Strategii rovnosti, začlenění a participace Romů 2021–2030) – spolupráce na tvorbě strategických dokumentů na národní/krajské/lokální úrovni,
- Osvětové informační aktivity zaměřené na posílení účasti Romů/Romek ve volbách a dalších oblastech veřejného dění,
- Podpora monitoringu, včetně analytické činnosti, v oblasti strukturálního anticiganismu, residenční segregace či přístupu k bydlení (aktivita je možná pouze v případě střešní organizace),
- posílení metodické podpory a poradenství vůči členským organizacím v oboru činnosti střešní romské nestátní neziskové organizace,
- Podpora transparentnosti střešní romské nestátní neziskové organizace.

Podporovány nebudou vzdělávací aktivity pro zaměstnance členských organizací a jejich dobrovolníky. Podpora členských organizací a jejich dobrovolníků bude možná formou metodické podpory, konzultací a poradenství, viz podporované aktivity.

Podrobné informace o dotačním programu jsou k dispozici na webových stránkách ESF ČR: https://www.esfcr.cz/prehled-vyzev-opz-plus/-/asset_publisher/SfUza2tXdZGm/content/budovani-kapacit-a-profesionalizace-romskych-a-proromskych-nno-1-?inheritRedirect=false

Norské fondy 2014-2021

Dne 23. června 2020 byly Ministerstvem financí jako zprostředkovatelem programu ve spolupráci s Úřadem vlády ČR vyhlášeny otevřené výzvy (HROVA1A – Podpora romských

platformem v krajích a na místní úrovni, HROVA1B – Budování kapacit romských poradců) k předkládání žádostí o grant na projekty podpořené z Norských fondů 2014-2021 v rámci programu Lidská práva. V rámci výzvy Podpora romských platform byl schválen za Ústecký kraj projekt Libuše 2024 organizace MY Litvínov, a to s předpokládanou dobou realizace od listopadu 2021 do dubna 2024.

4.5.2 Systém organizace a úloha krajů a obcí v oblasti integrace příslušníků romské komunity

Na ústřední úrovni působí v oblasti integrace romské menšiny RVZRM, která spolupracuje s ústředními orgány veřejné správy (zejména MPSV, MŠMT, MV ČR) a dalšími poradními orgány vlády. V horizontální linii představuje koordinátora pro kraje a obce a další subjekty veřejné i neveřejné sféry.

V rámci Krajského úřadu Ústeckého kraje v uvedené oblasti působí koordinátor pro romské záležitosti. Pracovní místo koordinátora bylo zřízeno dle ustanovení § 67 odst. 1 písm. f) zákona č. 129/2000 Sb., o krajích (krajské zřízení), ve znění pozdějších předpisů, a bylo systémově zařazeno na odbor sociálních věcí, konkrétně pak na oddělení sociální práce.

Krajský „romský“ koordinátor metodicky vede (a také koordinuje preventivní aktivity) romské poradce na obcích a také organizace (převážně nestátní) poskytující sociální a další služby dané cílové skupině.

Obce s rozšířenou působností nemají zákonem přímo stanovenou povinnost vytvářet pracovní místo romského poradce (nebo též terénní sociální pracovník nebo terénní pracovník). Zabývat se činnostmi napomáhajícími integraci romských komunit do společnosti však ukládá obecním úřadům § 6 odst. 8 zákona č. 273/2001 Sb., o právech příslušníků národnostních menšin, ve znění pozdějších předpisů.

4.5.3 Agentura pro sociální začleňování

V roce 2007 došlo k vytvoření Agentury pro sociální začleňování v romských lokalitách (dále Agentura). Monitorovací výbor vládní Agentury vybral lokality, v nichž Agentura začala pracovat od 1. ledna 2008. Agentura pro sociální začleňování je nástrojem Vlády ČR, prostřednictvím kterého dochází k podpoře obcí v procesu sociálního začleňování, tedy k podpoře plnění jejich funkcí (pomoc při zajištění rovného přístupu ve vzdělávání, bydlení, zdravotní péče, zaměstnání, sociálních služeb a bezpečí). Pomoc spočívá v komunikaci s ústředními orgány státní správy, a taktéž v čerpání finančních prostředků z evropských strukturálních fondů, státního rozpočtu, krajských dotačních programů a ostatních zdrojů. Následně Agentura byla organizačně převedena po Ministerstvo pro místní rozvoj a vytvořen Odbor pro sociální začleňování.

Cílem Agentury pro sociální začleňování je vytvoření lokálního strategického plánu sociálního začleňování, a jeho následné naplňování, čímž dochází:

- k plné integraci sociálně vyloučených obyvatel do společnosti,
- k revitalizaci či redukci sociálně vyloučených lokalit, rozvoji části obce, rozvoji sociálních služeb,
- k zajištění rovného přístupu ke vzdělávání, bydlení, zdravotní péči, zaměstnání, sociálním službám a bezpečí, prevenci sociálního vyloučení.

Koordinovaný přístup k sociálnímu vyloučení 2021+ (KPSV 2021+)

KPSV 2021+ je nástroj vládní politiky určený k podpoře vyšších a základních územně samosprávných celků vč. jejich sdružení (územní celky) a jejich klíčových partnerů. Opírá se o mezipřesortní spolupráci a strategie zaměřené na sociální začleňování s využitím prostředků národních či evropských fondů na podporu začleňování sociálně vyloučených obyvatel a prevenci vzniku sociálního vyloučení. KPSV 2021+ zajišťuje podporu plánování, řízení a realizace integračních a inkluzivních opatření v samostatné působnosti zapojených územních

celků (především obcí), přičemž jedním z primárních nástrojů realizace těchto opatření je sociální práce. KPSV 2021+ navazuje na předchozí spolupráci v rámci koordinovaného přístupu k sociálně vyloučeným lokalitám (KPSVL).

Spolupráce s Agenturou pro sociální začleňování v rámci KPSVL byla zahajována ve vlnách. Vyhlášené vlny určovaly zahájení spolupráce mezi Agenturou pro sociální začleňování a lokalitou. Takových vln bylo vyhlášeno celkem 7, a jednalo se o následující lokality Ústeckého kraje:

1. vlna: Dubí, Štětí, Obrnice, Kadaň, Roudnice nad Labem,
2. vlna: Klášterec-Vejprty, Litvínov,
3. vlna: Děčín,
4. vlna: Chomutov, Most, Postoloprty, Varnsdorf,
5. vlna: Rumburk – Staré Křečany,
6. vlna: Jirkov,
7. vlna: Česká Kamenice, Žatec.

Odbor pro sociální začleňování MMR ČR v současné době pracuje v 16 obcích Ústeckého kraje. Z toho v 15 v rámci intenzivní formy spolupráce – Koordinovaný přístup pro sociální vyloučení a s jednou ve formě poradenství. Jedná se o obce Česká Kamenice, Dubí, Chomutov, Jirkov, Kadaň, Klášterec nad Ohří, Litvínov, Obrnice, Postoloprty, Roudnice nad Labem, Rumburk, Staré Křečany, Štětí, Vejprty, Žatec.

Zájemce o spolupráci (územní celek) podává přihlášku ke spolupráci v rámci KPSV 2021+. Na základě posouzení a při naplnění kritérií pro výběr zájemců a výstupů jednání o spolupráci dochází k podpisu memoranda. Společně s memorandumem je zpracován popis spolupráce, který má uvedenou platnost v závislosti na rozsahu sjednané spolupráce. Popis spolupráce, který specifikuje činnosti obou smluvních stran a jejich výstupy, je průběžně a pravidelně vyhodnocován. Na tvorbě Popisu spolupráce se také podílejí klíčoví partneři územního celku (sdružení v lokálním partnerství). Při započetí spolupráce je popis spolupráce zpracován samostatně jako příloha memoranda o spolupráci na základě vzájemné dohody o rozsahu a formě podpory. Na základě průběžného vyhodnocení může dojít k jeho změně nebo nastavení návazné spolupráce na další období.

Více informací o tomto druhu podpory je uvedeno na odkazu níže.

Informace o činnosti Agentury jsou k dispozici na stránkách: <http://www.socialni-zaclenovani.cz/>.

4.6 Rada vlády pro koordinaci politiky v oblasti závislostí

Rada vlády pro koordinaci politiky v oblasti závislostí působí v souladu s § 28 zákona č. 65/2017 Sb., o ochraně zdraví před škodlivými účinky návykových látek jako poradní a koordinační orgán vlády pro oblast politiky v oblasti závislostí na národní úrovni. Činnost Rady zajišťuje organizačně sekretariát, který je začleněn do Úřadu vlády. Dne 18. 5. 2022 byla schválena změna Statutu Rady vlády pro koordinaci protidrogové politiky a **Rada působí pod novým názvem Rada vlády pro koordinaci politiky v oblasti závislostí.**

Rada předkládá vládě návrhy opatření a aktivit politiky v oblasti závislostí, koordinuje a vyhodnocuje jejich realizaci a provádí na všech úrovních kontrolu plnění úkolů vyplývajících z národní strategie pro oblast závislostí a z akčních plánů. Dále zajišťuje finanční prostředky na realizaci politiky v oblasti závislostí v rámci své působnosti a garantuje zabezpečení kvality programů prevence a snižování rizik závislostního chování, léčby a sociálního začleňování osob ohrožených závislostí. Pro zajištění kvalitní meziresortní a mezioborové spolupráce zřizuje Rada vlády své pracovní orgány. Pro efektivní spolupráci na všech úrovních veřejné správy jsou na regionální úrovni zřízeny krajské protidrogové komise nebo obdobné pracovní orgány a ustanoveny funkce krajských a místních protidrogových koordinátorů, politika v oblasti závislostního chování je součástí krajských strategických dokumentů.

Klíčovým dokumentem protidrogové politiky je Národní strategie prevence a snižování škod spojených se závislostním chováním 2019–2027. Cíle a opatření Národní strategie jsou rozpracovány v Akčním plánu realizace Národní strategie platném na období tří let, tj. celkem ve třech akčních plánech.

Úřad vlády vyhlašuje každoročně dotační program s názvem „**Protidrogová politika**“. Z dotačního programu jsou podporované poradenské, ambulantní a rezidenční programy v různých typech adiktologických služeb, včetně služeb pro uživatele drog ve výkonu trestu a ve vazbě, kde cílovou skupinou jsou osoby s adiktologickou poruchou a jejich blízké osoby. Dále preventivní programy zaměřené na osoby v riziku rozvoje adiktologické poruchy a jejich blízké osoby, informační aktivity a práci s veřejností, monitorovací a výzkumné projekty v oblasti závislostí. Další oblastí podpory jsou aktivity směřující k plnění aktivit národní strategie integrované protidrogové politiky. V roce 2022 činila alokace pro celou republiku 291,5 mil. Kč, projekty Ústeckého kraje byly podpořené celkovou částkou cca 32 mil. Kč.

Podrobnější informace o protidrogové politice Úřadu vlády jsou k nalezení zde: [Politika v oblasti závislostí | Vláda ČR \(vlada.cz\)](#)

Protidrogová politika Ústeckého kraje

Protidrogová politika územně samosprávných celků je zakotvena v § 29 zákona č. 65/2017 Sb., o ochraně zdraví před škodlivými účinky návykových látek. Kraje a obce jsou klíčovými partnery Úřadu vlády v realizaci národní protidrogové politiky. Kraje a obce provádějí protidrogovou politiku na svém území v samostatné působnosti, za účelem koordinace mohou zřizovat protidrogového koordinátora a kraj je povinen nejméně jednou za 10 let schválit strategický dokument pro oblast protidrogové politiky. Ústecký kraj má zřízenou pozici protidrogového koordinátora na odboru sociálních věcí Krajského úřadu Ústeckého kraje. Dne 9. 3. 2020 byl schválen nový strategický dokument kraje s názvem Strategie prevence závislostí Ústeckého kraje na období 2020-2023. Implementace strategie je zajištěna Akčním plánem, který vymezuje hlavní cíle a opatření politiky prevence závislostí. Na realizaci protidrogové politiky kraje se podílí Pracovní skupina protidrogové politiky Ústeckého kraje. Ústecký kraj se formou dotačních řízení každoročně podílí na kontinuálním spolufinancování protidrogových služeb a aktivit.

Ústecký kraj má zajištěnou síť služeb obsahující základní spektrum služeb prevence, léčby a resocializace pro osoby závislé a ohrožené závislostí. V kraji působí 6 organizací poskytujících celkem 31 sociálních služeb protidrogové prevence – 9 kontaktních center, 9 terénních programů, 3 následné péče, 1 terapeutická komunita a 9 odborných sociálních poradenství pro cílovou skupinu osob ohrožených závislostí a jejich blízkých (z toho působí 2 služby i ve věznicích a 1 služba je specializovaná pouze pro děti a dorost od 10 do 18 let). Programy penitenciární a postpenitenciární péče významně působí na snižování recidivy trestné činnosti a závislostního chování osob ve výkonu vazby nebo odnětí svobody a po jejich propuštění. Čtyři poskytovatelé adiktologických služeb realizují komplexní a dlouhodobé programy primární prevence, převážně se jedná o programy certifikované.

Ústecký kraj poskytuje dotace na spolufinancování adiktologických služeb v rámci každoročně vyhlašovaných dotačních programů. Odbor sociálních věcí realizuje samostatný dotační program určený pouze pro podporu adiktologických sociálních služeb „Podpora Ústeckého kraje na sociální služby protidrogové politiky“ (tzv. Protidrogový program). V roce 2022 byl program ponížen proti roku předchozímu z 2 mil. Kč na 1 mil. Kč. Zároveň byl v tomto roce vyhlášen a vyhodnocen program na rok 2023 s navýšenou alokací 2 mil. Kč. V rámci odboru zdravotnictví v dotačním programu „Podpora vybraných sociálních služeb“ je pravidelně podporován program substituční léčby Masarykovy nemocnice v Ústí nad Labem, jehož přínosem je také eliminace či ponížení drogové kriminality zapojených klientů. Dále je pravidelně podporována zdravotní složka služby Krajská adiktologická ambulance pro děti a dorost spolku DRUG-OUT Klub v Ústí nad Labem. V roce 2022 činila výše finanční podpory

celkem 520 tis. Kč. V rámci závazku veřejné služby financuje kraj plně provoz záchytné stanice, v roce 2022 se jednalo o částku cca 20,5 mil. Kč.

Kraj zpracovává každoročně Výroční zprávu o realizaci protidrogové politiky v kraji, ve které jsou shrnuty dostupné informace a data z této oblasti za uplynulý rok, zpráva za rok 2022 je dostupná na webových stránkách kraje. Tato zpráva a další dokument i kontakty na služby jsou k nalezení v sekci „Protidrogová politika“, přímý odkaz zde: [Protidrogová politika: Ústecký kraj \(kr-ustecky.cz\)](https://www.kr-ustecky.cz/protidrogova-politika).

4.7 ÚSTECKÝ KRAJ

4.7.1 Odbor sociálních věcí

Odbor sociálních věcí vykonává v rámci přenesené působnosti činnosti v oblastech přímo souvisejících s problematikou prevence kriminality:

- sociálně-právní ochrany dětí (viz také kapitola 3.10.1),
- koordinace poskytování sociálních služeb (kapitola 4.2.1 a násl.) a sociální práce na obcích,
- koordinace romských záležitostí (také kapitola 4.6) a jiné činnosti upravené ve speciálních právních předpisech
- koordinace v oblasti veřejného opatrovnictví obcí.

V rámci samostatné působnosti vykonává odbor sociálních věcí činnosti v oblastech přímo souvisejících s problematikou prevence kriminality:

- koordinace aktivit prevence kriminality,
- koordinace protidrogové politiky na území kraje a jiné činnosti upravené ve zvláštních právních předpisech (viz také kapitola 4.7),
- plánování rozvoje sociálních služeb v kraji,
- aktualizace Základní sítě a Rozvojové sítě sociálních služeb v Ústeckém kraji pro daný rok, její pravidelná aktualizace pro rok následující,
- tvorba Akčního plánu rozvoje sociálních služeb v Ústeckém kraji, vždy pro následující rok,
- administrace níže uvedených dotačních programů.

Odbor sociálních věcí Krajského úřadu Ústeckého kraje vyhláší v rámci sociální prevence dotační programy:

Podpora sociálních služeb a aktivit na podporu rodiny

Předmětem podpory tohoto Programu jsou následující aktivity realizované na území Ústeckého kraje:

- Podpora Ústeckého kraje na sociální služby – malý dotační program, na který je vyčleněna částka kolem 11 mil. Kč.
- Podpora Ústeckého kraje na sociální služby protidrogové politiky – od roku 2015 je tento titul vyhlášován. Pro rok 2022 byla vyčleněna částka cca 1 mil. Kč.
- Podpora Ústeckého kraje v oblasti prorodinných aktivit (nerealizováno v letech 20-21 z důvodu úsporných opatření v důsledku pandemie covid-19, v roce 2022 program opět vyhlášen) – 500 000,- Kč
- Podpora rozvoje dobrovolnictví v Ústeckém kraji (od roku 2019) byla alokovaná částka 500 000,- Kč
- Podpora aktivit a prezentace národnostních menšin žijících na území Ústeckého kraje – titul vyhlášen od roku 2022, alokovaná částka je výši 1 mil. Kč.

Více informací k těmto dotačním programům jsou k dispozici na webových stránkách Ústeckého kraje: [Sociální věci: Ústecký kraj \(kr-ustecky.cz\)](https://www.kr-ustecky.cz)

4.7.2 Odbor školství, mládeže a tělovýchovy

Odbor školství, mládeže a tělovýchovy Krajského úřadu Ústeckého kraje působí v oblasti **primární prevence rizikového chování u dětí a mládeže** (viz kapitola 4.5). jak v přenesené, tak v samostatné působnosti.

Školská zařízení zřizovaná Ústeckým krajem

Ústecký kraj zřizuje kromě mnoha škol i celou řadu školských zařízení (zejména střediska volného času, školní kluby, školní družiny aj.), a také školská zařízení pro výkon ústavní a ochranné výchovy. Ve školním roce 2021/2022 zřizoval celkem 17 dětských domovů, stejně jako v předchozích letech. Tento stav je považován za konečný a nepředpokládá se další rozšiřování kapacit. V počtu těchto zařízení patří Ústecký kraj mezi nejpočetněji obsazené. Celková lůžková kapacita činí 773 míst, celkem bylo v tomto školním roce umístěno 695 dětí.

Za dobu platnosti zákona č. 109/2002 Sb., který nastavil nová pravidla ústavní výchovy a tím snížil celkovou lůžkovou kapacitu v dětských domovech, investoval Ústecký kraj do úprav a rekonstrukce budov více než 600 mil. Kč investičních nákladů. V současné době jsou tak všechny dětské domovy ve vlastnictví kraje opraveny a kvalitně vnitřně vybaveny. Současná síť dětských domovů a jejich vybavení odpovídají potřebám kraje a jeho struktuře obyvatel.

Přestože je snaha transformovat systém péče o ohrožené děti z důvodu rozvoje a podpory poradenských a preventivních ambulančních služeb, nedochází v Ústeckém kraji ke snižování počtu dětí umisťovaných do ústavních zařízení. V případě, že nebudou stávající kapacity dostačovat, je možné uvažovat o jejich navýšení a to formou pronájmu. Tato forma navýšení kapacity je výhodná vzhledem k flexibilitě, v případě poklesu zájmu o umístění dětí do ústavní výchovy.

Společně s Diagnostickým ústavem Liberec a Odborem sociálních věcí Krajského úřadu Ústeckého kraje se pravidelně konají porady, které reflektují aktuální problematiku v této oblasti. Na základě těchto porad jsou pak přijímána konkrétní opatření. V následujícím období bude rozvinuta užší spolupráce se školskými zařízeními pro výkon ústavní a ochranné výchovy a pro preventivně výchovnou péči v kraji. Tato zařízení zřizuje MŠMT. Seznam škol a školských zařízení (také dětských domovů), jejichž zřizovatelem je Ústecký kraj, je k dispozici na webových stránkách kraje: [Seznamy škol a školských zařízení Ústeckého kraje: Ústecký kraj \(kr-ustecky.cz\)](https://www.kr-ustecky.cz).

Ústecký kraj je zřizovatelem také **Pedagogicko-psychologické poradny Ústeckého kraje a Zařízení pro další vzdělávání pedagogických pracovníků** (dále jen PPP) se sídlem v Teplicích. Toto zařízení má celkem 11 odloučených pracovišť – v Děčíně, Chomutově, Kadani, Litoměřicích, Lounech, Mostě, Roudnici n. L., Rumburku, Teplicích, Ústí nad Labem a Žatci. PPP jakožto specializované poradenské zařízení participuje na vzdělávacím procesu dětí a mládeže a to zvláště v těch případech, kdy je tento vzdělávací proces nějakým způsobem znesnadněn. Na 10 pracovištích působí oblastní metodik primární prevence. Úkolem metodika prevence v PPP je úzce spolupracovat se školními metodiky prevence v regionu, koordinovat jejich činnost, informovat je o možnostech vzdělávání, zprostředkovávat spolupráci s dalšími zúčastněnými státními i nestátními institucemi, organizovat pravidelná setkávání a přednášky. Formou intervencí ve školách metodik pomáhá řešit aktuální problémy, mapovat sociální klima u třídních kolektivů s využitím sociometrických nástrojů a technik, metodicky pomáhat školám při práci s problémovými třídami a jednotlivci s pomocí preventivních a intervenčních technik. Podrobné informace o činnosti jednotlivých středisek pedagogicko-psychologické poradny jsou k dispozici na webových stránkách: <http://www.pppuk.cz>.

Odbor školství, mládeže a tělovýchovy vyhlašuje každoročně v rámci nespecifické primární prevence dotační programy na podporu sportovní činnosti a efektivního trávení volného času dětí a mládeže „Sport“ a „Volný čas“. V rámci specifické primární prevence vyhlašuje dotační program „Prevence rizikového chování v Ústeckém kraji“ a výzvu „Prevence pro krajské školy“, v rámci kterých je podporováno především začlenění programů dlouhodobé specifické primární prevence včetně aktivit na podporu duševního zdraví a wellbeingu do výuky, zvyšování odborných znalostí a kompetencí pedagogů v problematice primární prevence, specializační studium školních metodiků prevence a adaptační pobyty. Podrobné informace jsou k dispozici na webových stránkách Ústeckého kraje: [Primární prevence: Ústecký kraj \(kr-ustecky.cz\)](http://www.kr-ustecky.cz). Dotační program je určen pro školy a školská zařízení, které nezřizuje Ústecký kraj, školám a školským zařízením zřizovaným Ústeckým krajem jsou z rozpočtu odboru školství samostatně poskytovány příspěvky na aktivity prevence rizikového chování v rámci uvedené výzvy.

4.7.3 Městské či obecní policie

Většina měst Ústeckého kraje realizuje preventivní aktivity v přenesené působnosti nebo v samostatné působnosti. Aktivity v rámci samostatné působnosti jsou často realizovány prostřednictvím městské policie. Městská policie přispívá k ochraně bezpečnosti osob a majetku v souladu se zákonem č. 553/1991 Sb., o obecní policii, v platném znění.

V Ústeckém kraji je městská policie zřízena ve 42 městech a obcích:

Bečov u Mostu, Benešov nad Ploučnicí, Bílina, Budyně nad Ohří, Cítoliby, Česká Kamenice, Čížkovice, Děčín, Dubí, Duchcov, Hřensko, Chabařovice, Chomutov, Jílové, Jirkov, Jiříkov, Kadaň, Klášterec nad Ohří, Košťany, Krupka, Libochovice, Litoměřice, Litvínov, Louny, Lovosice, Most, Osek, Podbořany, Postoloprty, Proboštov, Roudnice nad Labem, Rumburk, Šluknov, Štětí, Teplice, Terezín, Trmice, Třebenice, Ústí nad Labem, Varnsdorf, Vejprty, Žatec.

Zdroj: MV ČR, 2022

Souhrnné informace o činnosti městské policie jsou uvedeny na webových stránkách měst nebo na stránkách [Obecní, městská policie - úvodní stránka \(obecnipolicie.cz\)](http://www.obecnipolicie.cz)

Informace týkající se obecních a městských policií jsou taktéž uvedeny na webových stránkách Ministerstva vnitra ČR - <https://www.mvcr.cz/clanek/obecni-policie-652273.aspx>

4.8 NADACE A NADAČNÍ FONDY

Na podporu osob ohrožených sociálním vyloučením a subjektů působících na poli sociální prevence se zaměřuje řada nadací a nadačních fondů. Prostředky z nadací jsou poskytovány fyzickým osobám nebo právnickým osobám (nejčastěji nestátním neziskovým organizacím), které pomáhají lidem se zdravotním nebo sociálním handicapem se začleněním do společnosti, do běžného života. Níže jsou uvedeny některé nadace, z kterých byly poskytnuty prostředky fyzickým a právnickým osobám z Ústeckého kraje:

- Výbor dobré vůle – Nadace Olgy Havlové – <http://www.vdv.cz/>
- Nadace Terezy Maxové – <http://www.terezamaxovadetem.cz/>
- Nadace charty 77 – <http://www.kontobariery.cz>
- Nadace Dagmar a Václava Havlových – <http://www.vize.cz>
- Ústecká komunitní nadace – <http://www.komunitninadace.cz>
- Nadace Veroniky Kašákové - NFVK – [Nadační fond](#)
- Nadace rozvoj občanské společnosti – <http://www.nros.cz> a další

Na sociální prevenci a podporu dětí a dospělých osob (rodin) ohrožených sociálním vyloučením (resp. pomáhajícím subjektům) přispívají také firmy a jejich firemní nadace či fondy. Mezi významné patří:

- Nadace O₂ – <http://www.nadaceo2.cz>
- Nadace Preciosa – <http://www.preciosa.com/cs/firma/nadace-preciosa/>
- Nadace Vodafone – <http://www.nadacevodafone.cz>
- Nadace ČEZ – <http://www.nadacecez.cz>
- Nadace České spořitelny – <http://nadacecs.cz> a jiné.

5 VÝSLEDKY A SHRNUTÍ

V této Bezpečnostní analýze byl proveden **rozbor kriminality** na třech úrovních – krajské okresní a místní – správní oblasti obvodních oddělení Policie ČR. Zároveň byly kromě celkové kriminality sledovány její vybrané oblasti – majetková kriminalita (krádeže vloupáním, prosté a ostatní krádeže), násilná kriminalita (loupeže, vydírání a jiné) a ostatní kriminalita (výtržnictví, sprejerství). Pozornost byla zaměřena nejen na pachatele trestné činnosti (děti a mladiství, recidivisté a cizinci), ale také na oběti trestné činnosti.

Lze konstatovat, že v roce 2022 zaznamenaly všechny kraje výrazný nárůst počtu trestných činů na svých územích. Nárůst nápadu trestné činnosti souvisí s úplným rozvolněním protiepidemických opatření a také poklesem životní úrovně obyvatelstva, způsobeným vysokou inflací. Ústecký kraj zůstal **v počtu zjištěných trestných skutků** na 5. místě mezi ostatními kraji v ČR (stejně jako v předcházejících letech). Po přepočtu zjištěných trestných činů na 10 tisíc obyvatel se náš kraj zařadil opět na 2. místo po metropoli Praze. Index Ústeckého kraje činí 205,21 skutků na 10 tisíc obyvatel.

V roce 2022 byla registrovaná kriminalita v Ústeckém kraji na srovnatelné úrovni jako v roce 2018. Primární příčina nárůstu nápadu kriminality je spatřována zejména v odeznění utlumujícího účinku vládních opatření přijímaných v souvislosti s epidemií COVID-19. Další vliv na zhoršení sociálně ekonomické situace obyvatelstva může být i válečný konflikt na Ukrajině a související zvyšování cen, což dokazuje i výrazný nárůst majetkové kriminality. V roce 2022 byl v rámci okresní úrovně kriminalitou zatížen nejvíce okres Most, který byl následován okresem Děčín, Ústí nad Labem a Chomutov (oproti předcházejícímu roku se pořadí okresů prohodilo, nejvíce zatížené okresy se však nemění). Na opačném konci je tradičně okres Louny a Litoměřice.

Pro srovnání velkých měst s menšími lokalitami byl volen srovnávací ukazatel – index, tj. poměr počtu skutků na 10 tisíc obyvatel. V roce 2022 byl nejvyšší index trestné činnosti zjištěn v rámci teritorií obvodních oddělení PČR v – Šluknov, Most a Dubí. Na opačném konci pořadí jsou obvody OO PČR v Lovosicích, Duchcově a Postoloprtech. Příčinami tohoto stavu (vysoké zatíženosti kriminalitou) jsou zejména nepříznivé socio-demografické a socio-ekonomické ukazatele Ústeckého kraje a jednotlivých okresů v kraji.

Jedná se zejména o:

- jednu z nejvyšší nezaměstnanosti v rámci celé ČR,
- vysoký počet osob ohrožených sociálním vyloučením, tj. osob, závislých nejen na dávkách pomoci v hmotné nouzi, a zejména jejich téměř dvojnásobný nárůst oproti roku 2015 (z 38,5 tisíc na 55 tisíc osob),
- nejvíce sociálně vyloučených lokalit, včetně jejich vysokého nárůstu ve srovnání s rokem 2015 (z 89 na 226 takovýchto lokalit v 41 obcích Ústeckého kraje),
- nízkou vzdělanostní strukturu obyvatel kraje (4. nejmenší počet obyvatel s vysokoškolským vzděláním a 3. nejvyšší počet občanů se základním nebo nedokončeným základním vzděláním),
- vysoký podíl vězněných osob a také osob, odsouzených k jinému druhu trestu než výkonu trestu odnětí svobody),

- vysoký počet dětských a mladistvých pachatelů provinění¹¹ (2. místo mezi kraji ČR),
- nejvyšší podíl dětí v zařízeních ústavní nebo ochranné výchovy.

Významnou změnou oproti předchozím letům je vývoj počtu obyvatel. V roce 2022 dochází ke zvýšení celkového počtu obyvatel o 13 439. Dalšími zajímavými statistickými údaji jsou indexy ekonomického zatížení a stárí. Index stárí vyjadřuje počet osob ve věku 65 let a starších na 100 dětí ve věku do 14 let. V Ústeckém kraji v roce 2021 byla hodnota tohoto indexu 128,4 osob, což byla čtvrtá nejnižší hodnota mezi kraji. Index ekonomického zatížení udává počet osob v dětském a seniorském věku na 100 osob ve věku 15-64 let, tedy osob v produktivním věku. V Ústeckém kraji tento index dosahuje hodnoty 57,0 (v roce 2021 to bylo 57,1).

Vzhledem k masivnímu nárůstu nápadu trestné činnosti v oblasti kybernetické kriminality, je tento druh kriminality od roku 2022 sledován samostatně. Nejvyšší podíl nápadu trestné činnosti bylo neoprávněné opatření, padělání a pozměnění platebního prostředku a to 189 počtu případů (oproti roku 2021 došlo k výraznému navýšení o 157 případů, tj. + 490,6 %), neoprávněný přístup k počítačovému systému a neoprávněným zásahem do počítačového systému nebo nosiče informací, opatření a přechovávání přístupového zařízení a hesla k počítačovému systému a jiných takových dat, porušením autorského práva a mravnostní delikty. K markantnímu nárůstu podvodů došlo zejména u těchto mediálně známých případů – podvodný investiční makléř, falešný bankéř a podvodný nákup na inzertních portálech.

Je vhodné věnovat **pozornost projektům, které podporují děti, mladistvé a seniory**. Dle statistických údajů MV ČR jsou senioři cílovou skupinou, která je nejvíce ohrožena kriminalitou. Často se stávají oběťmi krádeží, loupežných přepadení a podvodů, ale také oběťmi domácího násilí. Pro **cílovou skupinu obětí**, zejména těch zvláště zranitelných, je v kraji téměř dobudována síť speciálních výslechových místností (chybí v Děčíně a Teplicích), které slouží orgánům činných v trestním řízení, případně dalším zainteresovaným institucím k nezraňujícímu výslechnutí obětí. Vzhledem k tomu, že Ústecký kraj budoval tuto síť místností mezi prvními v rámci ČR, je vhodné postupně přistoupit k obměně, případně doplnění vybavení speciálními pomůckami těchto místností. Ústecký kraj věnuje také dlouhodobě svou pozornost a podporu obětem domácího násilí. V rámci celkového počtu vykazání označila Policie ČR 2194 osob za ohrožené, z toho 145 mužů, 1057 žen a 992 nezletilých dětí. Nejčastěji se jednalo o případy násilí ve vztahu soužití nezletilé dítě – rodič, druh družka a manželé. Nejohroženější věkovou kategorií osob ohrožených představovala kategorie 0–6 let a 27–40 let. V případech vykazání se jednalo o 560 domácností s nezletilými dětmi, v nichž vyrůstalo 1090 dětí. Z těchto údajů vyplývá, že za osoby ohrožené byla označena více jak polovina dětí vyrůstajících v rodinách, kde došlo k vykazání násilné osoby.

V Ústeckém kraji je **vysoký počet dětí** (v absolutním i v indexovém vyjádření na 10 tisíc obyvatel) **umístěných ve školských zařízeních pro výkon ústavní a ochranné výchovy**. Celkově se kraj řadí jednoznačně na první místo mezi kraji v ČR.

Ústecký kraj reaguje na výše uvedenou problematiku v oblasti dětí a mladistvých podporou a realizací aktivit, které pomáhají začlenění této cílové skupiny do společnosti. Jedná se například o podporu zátěžových víkendových či prázdninových pobytů, příměstských táborů a nízkoprahových sportovních aktivit.

Ústecký kraj se řadí, stejně jako v případě dětí a mladistvých, na přední místa ve vykazovaném počtu osob evidovaných kurátory pro dospělé.

Policie ČR v Ústeckém kraji realizuje každoročně řadu preventivních projektů. Projekty realizuje sama nebo ve spolupráci s jinými institucemi veřejné správy nebo subjekty

¹¹ tzn. trestný čin nebo jinak trestný čin spáchaný mladistvými nebo dětmi dle definice zákona č. 218/2003 Sb., o odpovědnosti mládeže za protiprávní činy a o soudnictví ve věcech mládeže, v platném znění.

neziskového i komerčního sektoru. V roce 2022 bylo realizováno v rámci prevence v dopravě, ve spolupráci se službou dopravní policie, několik projektů a dopravně preventivních akcí v rámci celého kraje. V rámci sociální prevence se zaměřili zejména na seniory, jako na jednu z rizikových skupin obyvatelstva, která je nejvíce ohrožena trestnou činností. Tématem aktivit byla především osobní bezpečnost, problematika domácího násilí, rizika majetkové kriminality a bezpečné chování v silničním provozu.

V Ústeckém kraji je široká síť sociálních služeb i služeb sociální prevence ve srovnání s ostatními kraji v ČR. Většina druhů sociálních služeb je dostupná na celém území kraje. Na pozitivním vývoji se podílel Ústecký kraj ve spolupráci s poskytovateli sociálních služeb, kdy jsou od roku 2017 postupně realizovány významné individuální projekty Ústeckého kraje s podporou vybraných sociálních služeb, kdy díky i víceletému financování došlo ke stabilizaci těchto služeb a jejich dostupnosti v méně zasažených oblastech. Služby sociální prevence poskytují zejména nestátní neziskové organizace. Z tohoto důvodu je třeba nadále posilovat spolupráci subjektů veřejné správy s neziskovým sektorem. V kapitole 4.2.1 byla provedena analýza vybraných registrovaných druhů sociálních služeb – služeb sociální prevence.

Je vhodné, aby výše uvedené služby, které zahrnují sanaci rodiny, resocializační programy pro děti, mladistvé a dospělé (např. probační programy), ale i zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc, nízkoprahová zařízení aj. byly podporovány a dostupné všem občanům Ústeckého kraje bez rozdílu.

V kraji **je rozvíjena kvalitní síť služeb pro osoby ohrožené návykovými látkami** (zpravidla se jedná o sociální služby). **Tyto služby se, mimo jiné, významně podílí na realizaci školské primární prevence, která byla identifikována jako důležitý prvek v preventivních opatřeních.** Z pohledu školství se pak jedná o největší slabinu současného preventivního systému. Školní metodici prevence ve většině případů nemají potřebný časový prostor pro plnění svých úkolů, protože nemají sníženou přímou vyučovací povinnost.

6 ZÁVĚR

Bezpečnostní analýza Ústeckého kraje byla vytvořena, aby plnila funkci podpůrného dokumentu pro tvorbu a naplňování cílů střednědobého dokumentu – Strategie prevence kriminality Ústeckého kraje na období 2023 – 2028.

Navrhovaná řešení v rámci tohoto materiálu jsou pouze rámcová. Tento materiál analytické povahy si neklade za cíl definovat konkrétní opatření, ale poukázat na současnou situaci v kraji, na funkční oblasti (např. kvalitní síť sociálních služeb), ale především na slabá místa v systému prevence kriminality a sociální prevence.

Přesto bylo možné vymezit některá doporučení pro návrhy opatření určujících směr preventivních aktivit podporovaných nejen z programu prevence kriminality.

Tento dokument si kladl za cíl poskytnout ucelené informace také občanům kraje o preventivních aktivitách orgánů veřejné správy, nestátních neziskových organizací a dalších participujících subjektů na poli prevence kriminality a sociální prevence. Dokument je každoročně aktualizován.

Seznam použité literatury

- MPSV. Statistická ročenka z oblasti práce a sociálních věcí 2021. Praha, 2022.
- MV ČR. Strategie prevence kriminality ČR na léta 2022 – 2027. Praha, 2022.
- MV ČR. Typy projektů prevence kriminality, Praha, 2008.
- MV ČR. Zpráva o situaci v oblasti veřejného pořádku a vnitřní bezpečnosti na území České republiky v roce 2022. Praha, 2023.
- Krajské ředitelství policie (Ústeckého kraje). Zpráva o situaci v oblasti vnitřní bezpečnosti a veřejného pořádku na území KŘP-U v roce 2022.
- Ústecký kraj. Střednědobý plán rozvoje sociálních služeb v Ústeckém kraji na období 2022 – 2024. Ústí nad Labem, 2021.
- VEČERKA K. a kol. Občané o kriminalitě a prevenci. Institut pro kriminologii a sociální prevenci. Praha, 2007. ISBN 978-80-7338-057-1.
- Zákon č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, v platném znění.
- Zákon č. 111/2006 Sb., o pomoci v hmotné nouzi, v platném znění.
- Zákon č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí, v platném znění.
- Zákon č. 553/1991 Sb., o obecní policii.
- Zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.
- Zákon č. 257/2000 Sb., o probační a mediační službě, ve znění pozdějších předpisů.
- Zákon č. 45/2013 Sb., o obětech trestných činů, ve znění pozdějších předpisů.
- Zákon č. 40/2009 Sb., trestního zákoníku.

Internetové zdroje

- Český statistický úřad <http://czso.cz/>
- Institut pro kriminologii a sociální prevenci <http://www.ok.cz/iksp/>
- Ministerstvo vnitra ČR <http://www.mvcr.cz/>
- Ministerstvo práce a sociálních věcí ČR <http://www.mpsv.cz/>
- Ministerstvo školství mládeže a tělovýchovy ČR <http://www.msmt.cz/>
- Ministerstvo zdravotnictví ČR <http://www.mzcr.cz/>
- Ministerstvo kultury ČR <http://www.mkcr.cz/>
- Ministerstvo spravedlnosti ČR <http://portal.justice.cz/>
- Neziskové organizace <http://neziskovky.cz/>
- Národní monitorovací středisko pro drogy a drogové závislosti <http://www.drogy-info.cz/>
- Portál veřejné správy ČR <http://portal.gov.cz/>
- Probační a mediační služba ČR <http://www.pmscr.cz/>
- Ústecký kraj <http://www.kr-ustecky.cz/>
- Vláda ČR <http://www.vlada.cz/>

Seznam použitých zkratk

- ČSÚ – Český statistický úřad
- KŘ PČR ÚK – Krajské ředitelství Policie ČR Ústeckého kraje
- MPP – minimální preventivní program
- MPSV – Ministerstvo práce a sociálních věcí ČR
- MS – Ministerstvo spravedlnosti ČR
- MŠ – mateřské školy
- MŠMT – Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy ČR
- MV – Ministerstvo vnitra ČR
- MZ – Ministerstvo zdravotnictví ČR
- NNO – nestátní nezisková organizace
- OO PČR – obvodní oddělení Policie ČR
- OPK MV ČR – odbor prevence kriminality Ministerstva vnitra ČR
- OPP – obecně prospěšné práce
- ORP – obec s rozšířenou působností
- OV – ochranná výchova
- PK – prevence kriminality
- PMS – Probační a mediační služba ČR
- PPP – pedagogicko-psychologická poradna
- RVKPP – Rada vlády pro koordinaci protidrogové politiky
- RVZRK – Rada vlády pro záležitosti romské komunity
- SPJ – sociálně patologické jevy
- SPOD – sociálně-právní ochrana dětí
- SŠ – střední školy
- ŠZ – školská zařízení
- TČ – trestný čin, činnost
- ÚV – ústavní výchova
- VOŠ – vyšší odborné školy
- VTOS – výkon trestu odnětí svobody
- VÚSC – vyšší územní samosprávné celek
- VV – výkon vazby
- ZŠ – základní školy

Seznam tabulek

- Tabulka 1 – Celková kriminalita v krajích (VÚSC) České republiky v letech 2021 a 2022 a meziroční změna vývoje (str. 2)
- Tabulka 2 – Vývoj celkové kriminality v krajích (VÚSC) České republiky v letech 2018 až 2022 a meziroční změna vývoje (str. 6)
- Tabulka 3 – trestná činnost v okresech Ústeckého kraje v roce 2022 (str. 14)
- Tabulka 4 – další trestná činnost v okresech Ústeckého kraje v roce 2022 (str. 14)
- Tabulka 5 – trestná činnost v obvodech PČR v okrese Děčín v roce 2022 (str. 16)
- Tabulka 6 – další trestná činnost v obvodech PČR v okrese Děčín v roce 2022 (str. 16)
- Tabulka 7 – trestná činnost v obvodech PČR v okrese Chomutov v roce 2022 (str. 18)
- Tabulka 8 – další trestná činnost v obvodech PČR v okrese Chomutov v roce 2022 (str. 18)
- Tabulka 9 – trestná činnost v obvodech PČR v okrese Litoměřice v roce 2022 (str. 18)
- Tabulka 10 – další trestná činnost v obvodech PČR v okrese Litoměřice v roce 2022 (str. 18)
- Tabulka 11 – trestná činnost v obvodech PČR v okrese Louny v roce 2022 (str. 20)
- Tabulka 12 – další trestná činnost v obvodech PČR v okrese Louny v roce 2022 (str. 21)
- Tabulka 13 – trestná činnost v obvodech PČR v okrese Most v roce 2022 (str. 21)
- Tabulka 14 – další trestná činnost v obvodech PČR v okrese Most v roce 2022 (str. 22)
- Tabulka 15 – trestná činnost v obvodech PČR v okrese Teplice v roce 2022 (str. 23)
- Tabulka 16 – další trestná činnost v obvodech PČR v okrese Teplice v roce 2022 (str. 23)
- Tabulka 17 – trestná činnost v obvodech PČR v okrese Ústí nad Labem v roce 2022 (str. 24)
- Tabulka 18 – další trestná činnost v obvodech PČR v okrese Ústí nad Labem v roce 2022 (str. 24)
- Tabulka 19 – trestná činnost v obvodech PČR v Ústeckém kraji v roce 2021 a 2022 (str. 25-26)
- Tabulka 20 – rizikovost okresů Ústeckého kraje za rok 2022 (str. 30)
- Tabulka 21 – rizikovost vyšších územně samosprávných celků – krajů za rok 2022 (str. 31)
- Tabulka 22 – vývoj počtu obyvatel (str. 32)
- Tabulka 23 – vývoj průměrného věku obyvatel v kraji (str. 33)
- Tabulka 24 – věková struktura obyvatel kraje (str. 34)
- Tabulka 25 – vzdělanostní struktura obyvatel kraje v tis. v letech 2021 a 2022 (str. 34)
- Tabulka 26 – doplňující statistické údaje obyvatel kraje (str. 35)
- Tabulka 27 – nezaměstnanost kraje (str. 36)
- Tabulka 28 – podíl nezaměstnaných v krajích v letech 2017 až 2022 (str. 36)
- Tabulka 29 – zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc na území Ústeckého kraje (str. 40)
- Tabulka 30 – evidence dětí a mládeže orgánem SPOD – kurátoři pro mládež 2021 (str. 41)
- Tabulka 31 – evidence dětí a mládeže orgánem SPOD – kurátoři pro mládež 2022 (str. 42)
- Tabulka 32 – trestná činnost dětí a mládeže evidována orgány SPOD v roce 2021 (pachatelé) (str. 44)
- Tabulka 33 – trestná činnost dětí a mládeže evidována orgány SPOD v roce 2022 (pachatelé) (str. 45)

- Tabulka 34 – trestná činnost dětí a mladistvých evidována orgány SPOD v letech 2017 až 2021 (pachatelé) (str. 46)
- Tabulka 35 – počet osob do 18 let v institucionální péči v roce 2021 (str. 51)
- Tabulka 36 – počet osob do 18 let v institucionální péči v roce 2022 (str. 52)
- Tabulka 37 – počet osob do 18 let v institucionální péči v letech 2018 až 2022 (str. 53)
- Tabulka 38 – počet osob evidovaných kurátory pro dospělé v roce 2022 (str. 58)
- Tabulka 39 – srovnání počtu osob propuštěných z vězení v letech 2015 až 2022 (str. 60)

Seznam grafů

- Graf 1 – vývoj celkové trestné činnosti v Ústeckém kraji 2018 – 2022 (str. 8)
- Graf 2 – základní druhy trestné činnosti mládeže v Ústeckém kraji v letech 2018 až 2022 (str. 10)
- Graf 3 – vývoj násilné kriminality v Ústeckém kraji v letech 2018 – 2022 (str. 11)
- Graf 4 – vývoj mravnostní kriminality v Ústeckém kraji v letech 2018 – 2022 (str. 12)
- Graf 5 – vývoj drogové kriminality v Ústeckém kraji v letech 2018 – 2022 (str. 12)
- Graf 6 – počet evidovaných dětí a mladistvých kurátory pro mládež OSPOD 2021 (str. 41)
- Graf 7 - počet evidovaných dětí a mladistvých kurátory pro mládež OSPOD 2022 (str. 43)
- Graf 8 – indexy evidovaných dětí a mladistvých, které spáchaly provinění 2020 (str.44)
- Graf 9 – indexy evidovaných dětí a mladistvých, které spáchaly provinění 2021 (str. 45)
- Graf 10 – vývoj počtu pachatelů TČ – dětí a mladistvých – celkem v letech 2018 až 2022 (str. 47)
- Graf 11 – vývoj počtu pachatelů TČ – dětí v letech 2018 až 2022 (str. 48)
- Graf 12 – vývoj počtu pachatelů TČ – mladistvých (15-18 let) v letech 2018 až 2022 (str. 49)
- Graf 13 – počet dětí a mladistvých umístěných ve školském zařízení pro výkon ÚV a OV 2021 (str. 51)
- Graf 14 – počet dětí a mladistvých umístěných ve školském zařízení pro výkon ÚV a OV 2022 (str. 52)
- Graf 15 – vývoj počtu dětí a mladistvých umístěných ve školském zařízení pro výkon ÚV a OV 2018 – 2022 (str. 54)
- Graf 16 – vývoj indexu dětí a mladistvých umístěných ve školském zařízení pro výkon ÚV a OV 2018 až 2022 (str. 55)
- Graf 17 – počet osob propuštěných z vězení v roce 2022 (str. 59)

PŘÍLOHA

Tabulka P1 – obce a osady ve správních okrscích obvodních oddělení Policie ČR Ústeckého kraje

Okres	Obvodní (místní) oddělení / typ (I-IV)	Obce a osady ve správní působnosti obvodního oddělení Policie ČR
Děčín	Benešov nad Ploučnicí / III	Benešov nad Ploučnicí, Dolní Habartice, Dobrná, Horní Habartice, Františkov nad Ploučnicí, Heřmanov, Ovesná, Mlatce, Fojtovice, Blankartice, Merboltice, Malá Veleň, Soutěska, Jedlka, Starý Šachov, Malý Šachov, Valkeřice, Sluková, Velká Bukovina, Malá Bukovina, Karlovka, Verneřice, Čáslav, Loučky, Příbram, Rychnov, Rytířov
	Česká Kamenice / IV	Česká Kamenice, Dolní Kamenice, Horní Kamenice, Filipov, Huníkov, Kamenická Nová Víska, Kerhartice, Líska, Pekelský Důl, Víska pod Lesy, Janská, Kunratice, Lipnice, Studený, Kytlice, Mlýny, Markvartice, Srbská Kamenice, Veselý
	Děčín město/II	Děčín, Bělá, Škrabky, Jalůvčí, Přípeř, Dolní Žleb, Prostřední Žleb, Horní Žleb, Maxičky, Dolní a Horní Oldřichov, Březiny, Bechlejovice, Chlum, Folknáře, Čechy, Nová Ves, Boletice, Křešice, Nebočady, Lesní Mlýn, Lesná, Velká Veleň, Loubí, Krásný Studenec, Jilové, Sněžník, Modrá, Martiněves, Kamenice, Malšovice, Nová Bohyně, Borek, Javory, Hliněná, Vilsnice, Dobkovice, Prosetín, Skrytín, Choratice, Poustka, Těchlovice, Babětín, Přerov
	Krásná Lípa/IV	Krásná Lípa, Kyjov, Dlouhý Důl, Zahrady, Rybníště, Nová Ves, Nová Chříbská, Doubice, Chříbská, Horní Chříbská, Dolní Chříbská, Chříbské Potoky, Krásné Pole
	Hřensko/ (pod Děčín) IV	Ludvíkovice, Kámen, Bynovec, Arnoltice, Labská Stráň, Růžová, Kamenická Stráň, Janov, Hřensko, Horní Hřensko, Mezní Louka, Mezná, Huntířov, Františkův Vrch, Stará Oleška, Lužná, Nová Oleška, Brložec, Jetřichovice, Rynartice, Všemily, Vysoká Lípa
	Rumburk/ III	Rumburk, Jiřikov, Filipov, Staré Křečany, Nové Křečany, Valdek, Brtníky
	Šluknov / IV	Šluknov, Království, Císařský, Rožany, Kunratice, Nové Hraběcí, Valdek, Nová Ves, Královská
	Varnsdorf / II	Studánka, Dolní Podluží, Lesná, Horní Podluží, Jiřetín pod Jedlovou, Rozhled, Jedlová, Lesná, Varnsdorf
	Velký Šenov/ IV	Velký Šenov, Malý Šenov, Janovka, Knížecí, Staré Hraběcí, Mikulášovice, Salmov, Tomášov, Mikulášovičky, Dolní Poustevna, Lipová, Lobendava, Vilémov
Chomutov	Chomutov – město/II + CV Kamenná / III + CV Černovická/III	Chomutov-město, Údlice, Spořice, Přechápy, Chomutov – sídliště, Málkov, Ahníkov, Lideň, Vysoká, Zásada, Zelená, Hora Sv. Šebestiána, Nová Ves, Křímov, Domina, Krásná Lípa, Nebovazy, Celná, Strážky, Křímov-Suchdol, Staré Spořice, Černovice, Blahuňov
	Jirkov / II	Jirkov, Starý Březeneč, Červený Hrádek, Jindřišská, Vrsckmaň, Zaječice, Strupčice, Okořín, Hošnice, Všeštudy, Pesvice, Otvice, Vysoká Pec, Drmaly, Pyšná, Mezihoří, Zákoutí, Kálek, Načetín, Jindřichova Ves, Blatno, Boleboř, Hradečná, Květnov, Orasín, Radenov, Svahová, Šerchov, Vinařice
	Kadaň / III	Kadaň, Brodce, Meziříčí, Kadaňská Jeseň, Nová Víska, Pokutice, Prunéřov, Tušimice, Úhošťany, Zásada u Kadaně, Místo, Vysoká Jedle, Rokle, Hradec, Krásný Dvůrček, Nová Víska u Rokle, Želina
	Klášteřec n. O. / III	Ohří, Rašovice, Šumná, Klášteřec nad Ohří, Ciboušov, Hradiště, Klášterecká Jeseň, Lestkov, Miřetice u Klášterce nad Útočištěm, Verněřov, Okounov, Kotvina, Krupice, Oslovce, Perštejn, Lužný, Ondřejov, Rájov, Údolíčko, Vrsckmaň, Domašín, Louchov, Petlery
	Březno / IV	Březno u Chomutova, Droužkovice, Nechanice, Střezov, Všehrady, Vikletice, Kopeček, Hořenec, Hrušovany, Holetice, Nezabylice, Lažany, Denětice, Bílence, Voděradky, Stranná, Vičice, Škrle
	Radonice/ (pod Březno) III	Radonice, Maštov, Vilémov, Račetice, Libědice, Veliká Ves, Chbany, Hořenice, Malé Krhovice, Poláky, Přeskaky, Roztyly, Soběsuky, Vadkovice, Čejkovice, Konice, Dobřenec, Háj, Vidolice, Kadaňský Rohozec, Kojetín, Miřetice u Vintřova, Vintřov, Vlákán, Vojnín, Ždov, Nové Třebčice, Podlesice, Široké Třebčice, Vítčice, Blovy, Pětipsy, Vinaře, Zahořany
	Vejpřty / IV	Vejpřty, Kovářská, Měděnec, Loučná pod Klínovcem, Kryštofovy Hamry, Výsluní, Celná, Černý Potok, Přebíška, Mezilesí, Rusová, Dolní Halže, Kamenné, Kotlina, Mýtinka, České Hamry, Háj, Výsada, Kýšovice, Sobětice, Úbočí, Volyně

Okres	Obvodní (místní) oddělení typ (I-IV)	Obce a osady ve správní působnosti obvodního oddělení Policie ČR
Litoměřice	Libochovice / IV (pod Lovosice)	Libochovice, Poplze, Dubany, Evaň, Horka, Křesín, Levousy, Klapý, Lkáň, Sedlec, Slatina, Černiv, Chotěšov, Radovesice, Žabovřesky n. O., Budyně n. O., Břežany, Písty, Nížebohy, Přestavky, Vrbka, Roudníček, Kostelec n. O., Mšené-lázně, Brníkov, Podbradec, Ječovice, Ředhošť, Vrbice, Martiněves, Charvatce, Radešín
	Litoměřice / II	Litoměřice, Býčkovice, Dolní Týnec, Hlinná, Chudoslavice, Kamýk, Knobloška, Kotelice, Křešice, Kundratice, Lbín, Levín, Libochovany, Malíč, Maškovice, Mentaurov, Michalovice, Miřejovice, Mlékojedy, Mystice, Nový Mlýnec, Nučnice, Pišťany, Ploskovice, Podviní, Pohořany, Přední Nezly, Řepčice, Řepnice, Sedlec, Skalice, Staňkovice, Starý Mlýnec, Těchobuzice, Tlučeň, Trnovany, Třeboutice, Třebušín, Velké Žernoseky, Velký Újezd, Vinné, Všeradiště, Zadní Nezly, Zahořany, Žalhostice, Žitenice
	Lovosice / II	Lovosice, Bílinka, Bílý Újezd, Blešno, Boreč, Březno, Čížkovice, Děčany, Děkovka, Dlažkovice, Dobkovičky, Dřemčice, Dřevce, Hrušovka, Chodovlice, Chotiměř, Chrástany, Jenčice, Keblice, Kletečná, Kocourov, Kololeč, Leská, Lhota, Lhotka n. L., Litochovice n. L., Lukavec, Lukohořany, Malé Žernoseky, Madvědice, Milešov, Mrsklesy, Obřice, Opárno, Pnětluky, Podsedice, Prackovice n. L., Radostice, Režný Újezd, Semeč, Siřejovice, Skalice, Solany, Staré, Sulejovice, Sutom, Šepetely, Teplá, Třebenice, Třebívlice, Úpohlavy, Velemín, Vchynice, Vlastislav, Vrbičany, Želechovice.
	Roudnice n. L. / III	Roudnice n. L., Bechlín, Brzánky, Bříza, Ctiněves, Černěves, Černouček, Dobříň, Dušníky, Horní Beřkovice, Hrobce, Chodouny, Chvalín, Kleneč, Kostomlaty p. Ř., Kozlovice, Krabčice, Kyškovice, Libkovic p. Ř., Libotenice, Lounky, Mnetěš, Nové Dvory, Předonín, Račiněves, Rohatce, Rovné, Straškov – Vodochody, Vědomice, Vésce, Vražkov, Záluží, Židovice
	Štětí / III	Štětí, Stračí, Počeplice, Hněvice, Radouň, Chcebus, Brocno, Veselá, Újezd, Čakovice, Hoštka, Polepy, Drahobuz, Snědovice, Vrbice, Vrutice a Račice
	Terezín/ IV (pod Litoměřice)	Terezín, Bohušovice n. O., Brňany, Brozany n. O., České Kopisty, Doksany, Dolánky n. O., Hostěnice, Hrdly, Nové Kopisty, Nučnický, Oleško, Počaply, Rochov, Travčice
	Úštěk / IV – (pod OO PČR Litoměřice)	Úštěk, Bílý Kostelec, Brusov, Bukovice, Dolní Chobolice, Dolní Nezly, Dolní Řepčice, Dolní Šebřov, Dolní Vysoké, Držovice, Dubičná, Habřina, Horní Chobolice, Horní Nezly, Horní Řepčice, Horní Vysoké, Hradec, Hradiště, Chotiněves, Jištěrpy, Lhota, Liběšice, Líčnice, Lovečkovice, Lukavice, Lukov, Lukovsko, Mladé, Muckov, Mukařov, Náčkovice, Ostré, Pohorsko, Rašovice, Robeč, Rochov, Soběnice, Srdov, Starý Týn, Tetčiněves, Julčín, Kalovice, Klínky, Knínice, Konojedy, Levín, Levinské Petrovice, Touchoviny, Trnoblany, Třebín, Vědlíce, Zelený, Zimov.
Louny	Louny / II	Blšany u Loun, Brloh, Bedřichovice, Cítoliby, Černčice, Černochoy, Dobroměřice, Debeř, Donín, Hříškov, Hviždalka, Hnojnice, Hořenec, Hřivice, Chlumčany, Charvatce, Chožov, Chraberce, Chrástín, Jablonec, Košice, Kozly, Kystra, Lahovice, Libčevy, Líštiny, Louny, Mnichov, Mnichovský Týnec, Nečichy, Nová Ves, Obora, Orasice, Pátek, Panenský Týnec, Peruc, Počedělice, Radonice, Řisuty, Sinutec, Slavětín, Smolnice, Strádonice, Sulec, Telce, Toužetín, Třtěno, Uherce, Veltěže, Vlčí, Vojnice, Vojničky, Volenice, Vršovice, Vrbno nad Lesy, Všechlapy, Želevice, Želkovice, Žerotín, Židovice
	Podbořany / III	Blšany, Brody, Buškovice, Čárka, Dolánky, Hlubany, Chmelištná, Chotěbudice, Chrástany, Kašice, Kněžice, Krásný Dvůr, Letov, Liběšovice, Malá Černoc, Mory, Nepomyšl, Neprobílce, Němčany, Nová Ves, Oploty, Podb. Rohozec, Podbořany, Pšov, Siřem, Soběchleby, Stachov, Sýrovice, Valov, Vysoké Třebušice, Zlovědice
	Postoloprty / III	Bítozeves, Blažim, Březno, Břvany, Domoušice, Dolejší Hůrky, Drahomyšl, Hořany, Hradiště, Hřivice, Jimlín, Kocanda, Konětopy, Lenešice, Levonice, Lipenec, Lipno, Lišany, Malnice, Markvarec, Minice, Mradice, Nehasice, Nečemice, Opočno, Pnětluky, Počeradý, Postoloprty, Rvenice, Seletice, Seměnkovice, Senkov, Skupice, Solopysky, Strkovice, Tatinná, Touchovice, Truzenice, Třeskonice, Tuchořice, Velemyšleves, Vidovle, Vrbka, Výškov, Zálezly, Zbrašín, Zeměchy
	Žatec / II	Bezděkov, Břežany, Čeradice, Čínov, Deštnice, Dobříčany, Dubčany, Holedeč, Holedeček, Hořetice, Chudeřín, Kličin, Klůček, Lhota, Liběšice, Libočany, Liborice, Líčkov, Měcholupy, Milčevy, Milošice, Nová Hospoda, Nové Sedlo, Přívlačky, Radčevy, Rybňany, Sádek, Sedčice, Selibice, Staňkovice, Stekník, Stránky, Stroupeč, Trnovany, Tvršice, Veletice, Velichov, Velká Černoc, Větrušice, Záhoří, Zálužice, Žatec, Žabokliky, Želeč, Železná, Žíželice

Bezpečnostní analýza Ústeckého kraje – aktualizace 2022

Okres	Obvodní (místní) oddělení / typ (I-IV)	Obce a osady ve správní působnosti obvodního oddělení Policie ČR
Most	Most (II) + Most Zahradní (III)	Most – město, Souš, Rudolice nad Bílinou, Most – Velebudice, Most – Zahradní, Most – Vtelno
	Litvínov (III) + Hamr (III) + pol. st. Nová Ves v Horách a Lom	Litvínov – Horní Ves, Šumná, Loučná, Chudeřín, Dolní Litvínov, Růžodol, Lounice, Mariánské Radčice, Louka u Litvínova, Dlouhá Louka, Libkovic, Lom, Les, Černice, Horní Jiřetín, Hamr, Janov, Křižatky, Jezeří, Český Jiřetín, Fláje, Klíny, Mníšek, Brandov, Hora Svaté Kateřiny, Nová Ves v Horách, Lesná, Malý Háj
	Meziboří (III) (pod Litvínov)	Meziboří
	Obrnice (III)	Braňany, Kaňkov, Želenice, Liběšice, České Zlatníky, Obrnice, Chanov, Patokryje, Svinčice, Lužice, Sedlec, Vtelno, Dobrčice, Korozluky, Skršín, Chrámce, Bedřichův Světec, Bělušice, Odolice, Milá, Bečov, Zaječice, Volevčice, Polerady, Čepirohy, Bylany, Vysoké Březno, Malé Březno, Saběnice, Havraň, Moravěves, Nemilkov, Lišnice, Koporeč, území bývalých obcí: Židovice, Stránce, Kamenná Voda, Skyřice, Slatinice, Vršany
Teplice	Teplice (II) + Trnovany (II) + Prosetice (III)	Statutární město Teplice, část Řetenice, Šanov I, centrum, sídliště Nová Ves, Bílá cesta, obce Újezdeček, Hudcov, část Trnovany, Šanov II, obec Proboštov část Prosetice, část Šanov I, vilová zástavba Valy, obce Kladruby, Bystřany, Rtyně nad Bílinou, Žalany, Bořislav, Žim
	Krupka (III)	Město Krupka, části Bohosudov, Unčín, Vrchoslav, Nová Vrchoslav, Maršov, Dolní Maršov, Nové Modlany, obce Modlany, Srbsice, Staré Srbsice, Soběchleby, Suché, Drahek, Kvítkov, Horní Krupka, Fojtovice, Habartice
	Dubí (III)	Město Dubí a jeho části Pozorka, Mstíšov, Bystřice, Běhánky, Drahek, obce Novosedlice, Cínovec, Přítok
	Duchcov (III)	Město Duchcov, Osek, Hrob, obce Košťany, Háj u Duchova, Oldřichov, Jeníkov, Zabrušany, Želénky, Všechlapy, Lahošť, Kamenný Pahorek, Mikulov, Moldava, Nové město v Krušných horách, Dlouhá louka
	Bílina (III)	Město Bílina, obce Hostomice, Hrobčice, Ledvice, Chotějovice, Křemýž, Ohníč, Žichov, Měrunice, Mrzlice, Tvrdín, Razice, Štěpánov, Lukov, Světec, Štrbice, Kostomlaty pod Milešovkou, Bžany, Lhenice, Lbín, Lysec, Bukovice, Hlince, Přončický, Chouč, Kučlín, Mukov, Úpoř, Dolánky, Hradiště, Mošnov, Pytlíkov
Ústí nad Labem	Chlumec (IV)	Chabařovice, Chlumec, Hrbovice, Roudníky, Přestanov, Stradov, Žandov, Varvažov, Telnice, Liboňov, Větrov, Zadní Telnice, Adolfov, areál fa Chabařovické strojírny, čerpací stanice Ono, areál fa Egres, areál bývalého Dolu 5. květen
	Libouchec (IV)	Libouchec, Černá, Mnichov, Arnultovice, Velké Chvojno, Malé Chvojno a Luční Chvojno, Žďár, Žďárek, Knínice, Petrovice, Nakléřov – Panenská, Krásný Les, Tisá, Rájec, Ostrov, Antonínov, Libov, Lipová a Arnultovice
	Velké Březno (IV)	Velké Březno, Valtířov, Malé Březno, Leština, Zubrnice, Týniště, Doubravice, Homole u Panny, Háslice, Nová Ves u Pláně, Bláhov, Dolní Lhota, Sulečice, Rýdeč, Řetouň, Proboštov, Tašov, Čeřeniště, Malečov, Němčí, Březí, Horní Zálezly, Byňov, Liškov, Lhota pod Pannou
	ÚL-Trmice (III)	Trmice včetně Újezdu a Koštova, Řehlovice a místní části Stadice, Brožánky, Habří, Radejčín, Dubice a Moravany, Stebno s místními částmi Suchou, Podlešínem, Milbohovem a Chvalovem, Habrovany, část obvodu Ústí n. L. - město, Předlice a Hostovice až téměř k Větruši
	ÚL-Neštěmice (III)	sídliště Skalka, Výšina a obec Ryjice vč. chatových osad, sídliště Mojžíř, Zadní Mojžíř, Neštěmice, obec Neštěmice až po skálu na počátku ulice Opletalova u Krásného Března, obce Povrly, Ryjice, Blansko, Dolní Mirkov, Český Bukov, Lužec, Lysá, Mašovice, Maškovice, Mirkov, Roztoky, Slavošov, Šachov, Radešín a Sovolusky
	ÚL.-město (II)	Ústí nad Labem – město + Dolní Zálezly, Vaňov, Ústí n. L. - severní Terasa + Chudrov, Chudrovec, Radešín, Sovolusky, Žežice, Mlýniště, Libov, Lipová, Neznabohy
	ÚL-Střekov (III)	Ústí nad Labem – Střekov, Olšinky, Svádov, Olešnice, Budov, Nová Ves, Sedlo, Kojetice, Sebusín, Církvice, Tašov
	ÚL-Všebořice/III	Skorotice, Božtěšice, Strážky, Habrovce, Bánov, Podhoří, Český Újezd, Střížovice
	ÚL-Krásné Bř./III	městská část Krásné Březno